

Folkeuniversitetet

PROGRAM 2022 – AARHUS

ANDERS KLOSTERGAARD PETERSEN

Lektor i religionsvidenskab,
Aarhus Universitet

Vi begynder med aber

Mød forskerne på Folkeuniversitetet



Opskriften på det gode liv

Opskriften på det gode liv er ikke enkel. Alt efter situation og sammenhæng må vi gribe livet forskelligt an.

Vi kan hente inspiration hos de store filosoffer, få viden fra den nyeste psykologiske forskning, dybe indsigter fra skønlitterære forfattere og skarpe analyser af fortiden hos historikerne.

Psykologien præsenterer nye måder at anskue psyken på. Litteraturen giver erfaringer og oplevelser på tværs af tid, kultur, køn og alder. Filosofien stiller spørgsmål ved de grundlæggende forhold omkring menneskets tilværelse. Og historien fortæller om en verden, som var, og kaster nyt lys over den verden, som er – uden kendskab til fortiden kan vi ikke forstå nutiden og forme fremtiden.

Måske ligger opskriften på det gode liv steder, som du ikke regnede med. I mødet med en klog forsker, en god snak med nye venner over en kop kaffe efter forelæsningen eller i stille selvrefleksion over noget tankevækkende og indsigtfuldt, som blev sagt en aften på Folkeuniversitetet.

Ny viden kan udfordre os. Og flytte os. Få os til at løfte vores blikke, rykke vores holdninger og udvide vores horisonter.

På Folkeuniversitetet har vi ikke opskriften på det gode liv. Den skal du naturligvis selv finde. Men vi kan tilbyde mange af ingredienserne, som kan være med til at skabe det gode liv. Resten er op til dig.

God fornøjelse med programmet.

Sten Tiedemann
Rektor



SE SIDE 23

Gratis: 3 måneders
abonnement på Vid&Sans

Ny viden kan
udfordre os.
Og flytte os.
Få os til at løfte
vores blikke, rykke
vores holdninger
og udvide vores
horisonter.

SIDE 6	Samfund & verden
SIDE 16	Arbejdsliv, ledelse & kommunikation
SIDE 24	Psykologi & sundhed
SIDE 36	Natur & univers
SIDE 42	Religion & filosofi
SIDE 52	Arkæologi & historie
SIDE 62	Kunst, arkitektur & design
SIDE 70	Litteratur, film & musik

VIDEN FOR ALLE

På Folkeuniversitetet deler forskere og faglige eksperter deres viden med alle, der har lyst til nye indsigter. Der er ingen adgangskrav, og der starter nye hold med forelæsninger hele tiden. I marts byder vi også på Århundredets Festival. Få viden hjem i stuen med Folkeuniversitetets live-streamede forelæsninger eller lige ind i ørerne fra Radio4 eller som podcasts, hvor vi hver dag inviterer forskere ind i vidensprogrammerne 'Kraniebrud' og 'Vildspor'. Eller få forskningsbaserede nyheder i tekst og lyd i det nye digitale medie Vid&Sans. Folkeuniversitetet har siden 1898 arbejdet for, at alle uanset køn, alder og uddannelse skal have adgang til ny viden. Og det gør vi stadig.

HAR DU SPØRGSMÅL

Kontakt os på info@fuau.dk eller 8843 8000.

UNDERVISNINGSTED

Alle hold foregår på Aarhus Universitet i Aarhus – medmindre andet er angivet. Du kan finde adresse og lokale på alle hold på fuau.dk. Se kort over undervisningsstedet bagest i programmet.

Folkeuniversitetet i Aarhus
Ny Munkegade 118, bygning 1530
8000 Aarhus C

TILMELD DIG PÅ FUAU.DK

Find holdet på hjemmesiden, og betal med kort eller MobilePay

Religion er et evolutionært biprodukt



Hvis vi skal forklare religion og religionens fremkomst, er vi nødt til at se på de byggeklodser, der allerede eksisterer. Det er derfor hverken Det Nye eller Det Gamle Testamente, der fylder mest hos lektor, teolog og religionshistoriker Anders Klostergaard Petersen.

Af Noa Kjærsgaard Hansen

Vi begynder for 3,5 millioner år siden med chimpanser, gorillaer, orangutanger og bonobo-aber. Ikke det mest oplagte udgangspunkt for at tale om religion, vil de fleste nok mene. Men for at begribe, hvorfor vi har religion, er vi nødt til at kigge på, hvordan vi som mennesker adskiller os fra andre abe-arter. Det mener lektor, teolog og religionshistoriker Anders Klostergaard Petersen, der har viet sin forskning og undervisning til at forstå religion i et evolutionært perspektiv:

"Når jeg holder foredrag, bliver folk meget overraskede over, hvorfor vi altid begynder hos aberne. Skal vi ikke snart til det alvorlige, spørger de? Prøv at gå ud på toilettet og kig jer selv i spejlet, siger jeg til dem. Så skal I se, hvem det er, jeg taler om."

De fire ovennævnte aber har alle det til fælles, at de minder om mennesker. Chimpanser og bonobo-aber deler vi sågar 99 % af vores gener med. "Mens de i udgangspunktet er meget selviske, egennyttige, despotiske og magtliderlige, har menneskeaben over tid udvidet den følelsesmæssige palet. Vi bygger hele tiden ovenpå," forklarer Klostergaard og fortsætter:

"Vi mennesker er i langt højere grad end nogen anden art kulturafhængige. En chimpanse skal bruge fem forskellige træredskaber for at skaffe sig adgang til et termitbo. Det er ikke noget, den har kunnet, det har den lært. På nøjagtig samme måde, som du kan se hos din lille søn, er den primære læring imitation eller, ja, efterabning. Hvad er så forskellen? Det er, at vi mennesker har det, der hedder kumulativ kultur. Og det har vi haft med os i ca. 1,7 millioner år."

VI ER IKKE NATURLIGT RELIGIØSE

Modsat de øvrige arter finder man hos menneskeaben følelser som skam, skyld, jalousi og misundelse. Følelser, der opstår i relationer mellem mennesker og er forudsætningen for, at vi kan lave gruppedannelser. Det er i denne sammenhæng, at man skal se religionens fremkomst, fortæller lektoren:

"Det skal ikke ses som en adaption – der er ikke noget, der tyder på, at vi er naturligt religiøse – men som et evolutionært biprodukt.

Som med spandrillerne på San Marco-kirken i Venedig, der oprindeligt kun havde en æstetisk funktion, men som viste sig at blive forudsætningen for at kunne bygge de gotiske katedraler højere og højere. På samme måde er religionen opstået som et biprodukt, en udvidelse af den følelsesmæssige palet."

"Der er ikke noget, der tyder på, at vi er naturligt religiøse"

Ifølge Klostergaard har alliancer været nødvendige for vores overlevelse. Modsat chimpansen og bonobo er vores alliancer og følelser dog afhængige af at være stabile og varige. Efterhånden får vi så også et sprog og en symbolik til at aktivere følelserne og udvikle alliancerne. Det giver os til gengæld redskaber til at lyve og snylte. Her kommer religionen igen til undsætning:

"Hvordan minimerer man graden af bedrageri, løgn, snylteri og gratisme? Hvordan sikrer vi, at den enkelte overhovedet tør forlade sig på den anden og fæstne lid, som jo må være forudsætningen for at indgå i en alliance? Her fungerer religionen som et symbolsk genopladningsbatteri. Som et emblem, i hvilket man kan investere sine følelser, hvorved de får en grad af stabilitet," pointerer Klostergaard.

Oplev Anders Klostergaard til forelæsningserne 'Alttings begyndelse, se side 37, 'De store verdensreligioner – dengang og i dag', se side 43, 'Jürgen Habermas – samtalens tænker', se side 45, Verdens største fund, se side 60, 'Guds ord – i To-raen, Bibelen og Koranen', se side 47, og til livestreamingen 'Religion som et evolutionært biprodukt', se side 79.

Samfund og verden

2211-138

En ny verdensorden?

TID: 24/1, 7 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Vi er vidner til handelskrige, COVID-19-pandemi, nye konflikter, økonomisk krise og opbrud i den arabisk-muslimske verden. Hvad nu? Får vi en verden uden vestlig dominans? Hvordan vil forholdet mellem stormagterne udvikle sig – får vi rivalisering eller samarbejde? Hvilke værdier vil præge den internationale politik? Hvilke former for konflikter og krige vil vi stå over for i de kommende år? Få eksperternes blik på de afgørende regioner, lande og udfordringer i international politik lige nu. Er vi på vej mod en ny verdensorden?

- 24/01: USA.** Mette Nøhr Claushøj, ekstern lektor i amerikansk politik, Københavns Universitet
- 31/01: Arktis.** Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet
- 07/02: Latinamerika.** Carlos Salas Lind, ekstern lektor i international politik og økonomi, Copenhagen Business School
- 14/02: EU.** Bodil Stevnsboe Nielsen, ekstern lektor og tidl. ansat i EU's Ministerråd, Syddansk Universitet
- 21/02: Mellemøsten.** Helle Lykke Nielsen, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 28/02: Asien.** Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet
- 07/03: Afrika.** Anne Mette Kjær, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

2211-381

Forskningsfrihed og aktivisme

TID: 24/1, 2 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: Gratis, men tilmelding nødvendig
TILRETTELÆGGERE: Jørn Borup, lektor og afdelingsleder på religionsvidenskab, Aarhus Universitet, og Henrik Zetterberg-Nielsen, professor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Morten Messerschmidt (DF) og Henrik Dahl (LA) startede i 2021 en debat om aktivistisk forskning og identitetspolitik. Det resulterede i, at et flertal i Folketinget vedtog teksten 'Om overdreven aktivisme i visse forskningsmiljøer'. Den er blevet beskyldt for at stække forskningsfriheden fremfor at styrke den. I debatten er navngivne forskere blevet kritiseret og især forskning inden for køns-, migrations- og postkoloniale studier er blevet anklaget. Over to aftener kan du møde de forskningsområder, der har været genstand for polemikken.

- 24/01: Køn, migration og postkolonialisme.** Christina Fiig, lektor i europastudier, Aarhus Universitet, Christian Suhr, lektor i antropologi, Aarhus Universitet, Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet, og Mikkel Thorup, professor i idéhistorie, Aarhus Universitet
- 31/01: Politisk økonomi og seksuelle krænkelse.** Laura Horn, lektor i politisk økonomi, Roskilde Universitet, Signe Uldbjerg Mortensen, ph.d.-studerende i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet, Camilla Møhring Reestorff, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet, og Henrik Zetterberg-Nielsen, professor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

2211-366

En ny verdensorden – eller ingen? Mød Clement Kjersgaard

TID: 24/1, 1 mandag, kl. 17.30-19.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Clement Behrendt Kjersgaard, udgiver, redaktør og forlægger, RÆSON og ÆRA, tv-vært, DR

Coronaepidemien og dens økonomiske konsekvenser er kun den seneste i en række af dramatiske begivenheder, som præger verdenshistorien i disse år. Analysen fra Clement Kjersgaard er så enkel, som den er rig på konsekvenser og paradokser: Demokratiet er i krise – og den gamle elite har stadig ikke forstået omfanget af udfordringerne. Samtidig med at politikerne i Vestens hovedstæder er travlt optaget af deres hjemlige stridigheder, tegner der sig nye magtbalancer og nye problemer, der truer med at undergrave demokratiet, som vi kender det. Som deltager på Folkeuniversitetet kan du få rabat på RÆSON. Se mere på fuau.dk.

2211-129

Kampen om Unionen

TID: 24/1, 1 mandag, kl. 19.30-21.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

UNDERVERS: Thorsten Borring Olesen, professor i historie, Aarhus Universitet

Folkeafstemningen den 2. juni 1992 sendte chokbølger igennem Europa – 50,7 % af vælgerne havde stemt nej til Den Europæiske Union. Bekymringer og jubel blev erstattet af hårde forhandlinger og vanskelige kompromiser. 350 dage senere ændrede danskerne holdning, og Unionen var alligevel reddet. Dog kun med fire forbehold for Danmark – og ikke uden at brok og brosten fløj gennem luften. Det europæiske samarbejde har splittet befolkningen både før og siden. Baseret på bogen 'Kampen om Unionen' (Aarhus Universitetsforlag).

2211-126

Indblik i Mellemøsten

TID: 25/1, 8 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Mellemøsten er et af verdens brændpunkter. Langvarige kriser i Syrien og Yemen, et presset Iran, enorme flygtningestrømme, kup og demonstrationer har alt sammen præget mediebilledet om regionen i de seneste år. Men hvor er Mellemøsten på vej hen? Det forsøger forelæsningsrækken at give nogle bud på ved både at se på regionen som helhed og de enkelte landes særlige betingelser. Forelæsningsrækken kaster lys over Mellemøsten og inviterer dig til at blive klogere på forskelle og ligheder mellem landene i regionen.

25/01: Irak. Helle Lykke Nielsen, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

01/02: Yemen. Maria-Louise Clausen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

08/02: Golfstaterne. Martin Hvidt, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

15/02: Israel og Palæstina. Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

22/02: Iran. Misha Zand, cand.mag., Iran-analytiker

01/03: Syrien. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

08/03: Libanon. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

15/03: Tyrkiet. Dietrich Jung, professor i historie, Syddansk Universitet

2211-001

Kan verdens ledere redde klimaet?

TID: 25/1, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Klimaet er på alles læber. Vi har klimavalg, klimalov og klimastrejker. Alle kender til den 15-årige svenske pige, Greta, der begyndte at pjække fra skole for at strejke for klimaet i 2018. Hendes protest satte en bevægelse i gang på verdensplan med skolestrejker. De menneskeskabte klimaforandringer er vitterligt en af de største udfordringer på kloden – vi taler nu om klimakrisen i bestemt form. Følgvirkningerne er bl.a. ustabilitet, naturkatastrofer, sult, migration og stigende vandstande. Vil klimakrisen blive det wake-up call, der genopliver det forpligtende internationale samarbejde?

25/01: USA. Morten Ougaard, professor i statskundskab, Copenhagen Business School

01/02: Rusland. Mette Skak, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

08/02: Kina. Jørgen Delman, professor i kinastudier, Københavns Universitet

15/02: EU. Jens Ladefoged Mortensen, lektor i statskundskab, Københavns Universitet

22/02: Det globale syd. Jesper Theilgaard, meteorolog, selvstændig, stifter af klimaformidling.dk og tidl. vært på DR

2211-270

Tidens store udfordringer

TID: 26/1, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

BØGER: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

Moderne løsninger på tidens store spørgsmål. Fra overfyldte flygtningelejre over tiltagende populisme til frygten for fundamentalisme – kender du det, når man godt kan se, at der er noget helt galt? Men man har svært ved at finde ud af, hvad man gør ved det? Vi møder masser af udfordringer, hvis løsninger er svære at få øje på. Men vi har udfordret en række førende eksperter på forskellige områder til at prøve alligevel. Hvordan forholder vi os til de mange udfordringer, vi står overfor? Forelæsningsrækken er baseret på bogserien 'Moderne Ideer' (Informations Forlag).

26/01: Hvordan mindsker vi uligheden i sundhed? Signild Vallgård, professor i folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet

02/02: Hvordan løser vi flygtningekrisen? Thomas Gammeltoft-Hansen, professor MSO i jura, Københavns Universitet

09/02: Hvad svarer vi jihadisterne? Rasmus Alenius Boserup, ph.d. og direktør, EuroMed Rights

16/02: Hvad skal vi med landbruget? Jørgen Steen Nielsen, biolog, forfatter, tidligere chefredaktør og mangeårig miljøjournalist på Dagbladet Information

23/02: Hvordan får vi et bedre overvågnings-samfund? Peter Lauritsen, professor MSO i overvågningsforskning, Aarhus Universitet



Folkeuniversitetets undervisning foregår på Aarhus Universitet i Ny Munkegade

– MEDMINDRE ANDET ER ANGIVET. SE LOKALE PÅ FUAU.DK

2211-196

Store samfundstænkere

TID: 26/1, 7 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

En idé kan ændre verden markant. Vores samfund i dag bygger på idéer fra de største samfundstænkere gennem historien. De teoretiserede over samfundets opbygning og analyserede rammerne for tilværelsen. Deres perspektiver og analyser har haft afgørende betydning for eftertidens samfundsudvikling og samfundssyn, og selv i dag er deres indflydelse uomgængelig. Få indblik i de store samfundstænkernes personlighed, deres banebrydende idéer og i, hvorfor netop deres tanker har sat et tydeligt præg på deres eftertid.

- 26/01: Platon og Aristoteles.** Jakob Leth Fink, postdoc i idéhistorie, Göteborg Universitet
- 02/02: Niccolò Macchiavelli.** Gert Sørensen, seniorforsker med fokus på italiensk historie og kultur, Københavns Universitet
- 09/02: Thomas Hobbes.** Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 16/02: John Locke.** Per Mouritsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 23/02: Adam Smith.** Mads P. Sørensen, seniorforsker i statskundskab, Aarhus Universitet
- 02/03: Karl Marx.** Jørn Loftager, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 09/03: Carl Schmitt.** Søren Hviid Pedersen, lektor i statskundskab, Syddansk Universitet

2211-115

Japan i bevægelse

TID: 27/1, 4 torsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Japan dukker ofte op i nyhedsstrømmen. Det store jordskælv i 2011 og ulykken på atomkraftværket Fukushima blev en national katastrofe. Det er begivenheder, som præger Japan i sådan en grad, at de er blevet sammenlignet med tiden efter 2. Verdenskrig. Hør om Japan i dag, og om hvordan samfundet, kulturen, religionen og arkitekturen forandrer sig i Japan. Forelæsningsrækken er en generel indføring i landet, som det tager sig ud lige nu. Forløbet tager afsæt i bogen 'Japan i bevægelse' (Forlaget Univers).

- 27/01: Historie.** Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet
- 03/02: Arkitektur.** Leif Høgfældt Hansen, lektor, Arkitektskolen i Aarhus
- 10/02: Religion.** Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 17/02: Familie og samfund (på letforståeligt engelsk).** Bojana Yamamoto-Pavlasovic, ph.d. i sociologi, Kobe University, Japan

2211-124

Velfærdsstatens udfordringer

TID: 27/1, 5 torsdage, kl. 17.30-19.15. Ingen undervisning 17/2
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Der er nok udfordringer at få øje på i velfærdsstaten. Udbyttesagen og Britta Nielsens svindel i Socialstyrelsen er fundamentale tillidsbrud. Digitaliseringen vil føre til færre job til ufaglærte og i servicesektoren, hvilket kan skabe øget arbejdsløshed og ulighed. Og globaliseringen, den frie bevægelighed og konkurrencestaten har i stigende grad udhulet idéen om den universelle velfærdsstat, hvor alle har ret til det samme uanset indkomst. Så hvor er vi egentlig på vej hen? Kan vi løse velfærdsstatens udfordringer – og beholde velfærden?

- 27/01: Mere kontrol eller tillid?** Gert Tinggaard Svendsen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 03/02: Opgør med de universelle ydelser?** Jørgen Goul Andersen, professor i statskundskab, Aalborg Universitet
- 10/02: Udsyn – velfærdsstaten uden for Danmarks grænser.** Carsten Jensen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 24/02: Hvordan tackler velfærdsstaten den digitale økonomi?** Bent Greve, professor i samfundsvidenskab, Roskilde Universitet
- 03/03: Hvordan påvirker EU-samarbejdet velfærdsstaten?** Caroline de la Porte, professor MSO i statskundskab, Copenhagen Business School

2211-144

Iran

TID: 29/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Bjarke Vestesen, journalist, Fyens Stiftstidende

Vi hører til stadighed om atomaftalen, om Irans forhold til Vesten og de arabiske nabolande. Landet har været hårdt ramt af sanktioner og haft svært ved at håndtere coronapandemien, så den menige iraner er blevet fattigere og mere forarmet end nogensinde. Men hvordan har landet udviklet sig siden den iranske revolution i 1979? Hvad er den aktuelle politiske situation, og hvilken plads har Iran i den geopolitiske dagsorden? Hvordan ser det ud med menneskerettighederne i landet? Forelæsningerne er arrangeret i samarbejde med rejseselskabet Viktors Farmor.



FØLG MED PÅ FACEBOOK

facebook.com
/fuaarhus

2211-288

Liberalismen – en kriseramte ideologi?

— **TID:** 3/2, 3 torsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Michael Böss, lektor emeritus i engelsk, Aarhus Universitet

Der har altid hersket stor uenighed om, hvad liberalisme betyder. For kritikerne har liberalismen mange synder på samvittigheden. Den bliver beskyldt for at ødelægge religionen, familien og samfundet. Modsat har liberalismens tilhængere ment, at vi skylder den alt det bedste i det moderne samfund. Der er hold i alle påstande. Liberalismen har aldrig været en homogen størrelse. Fra begyndelsen udgjorde den en blanding af forskellige værdier. Og den har taget farve efter historiske perioder og nationale omstændigheder. Hør historien her.

03/02: Før liberalismen blev politisk:

Renæssance og oplysning.

10/02: Den klassiske og nye liberalisme

1820-1940: Fra elitestyre til demokrati.

17/02: Den 'amerikaniserede' liberalisme fra 2. Verdenskrig til i dag: Marked, rettigheder og kultur.

2211-009

Israel og Palæstina

— **TID:** 26/2, 1 lørdag, kl. 09.45-15.45
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Det er svært at finde andre områder i verden, der rummer så store konflikter og kontraster på så lidt plads, som det er tilfældet i Israel og Palæstina. Ofte bliver konflikten kogt ned til en kamp mellem to stridende grupper, men virkeligheden er langt mere nuanceret. Få en grundlæggende introduktion til Israel og Palæstina. Til historien, folkene, religionen, konflikten og det politiske landskab. Forelæsningerne er arrangeret i samarbejde med rejseselskabet Viktors Farmor.

09.45: Historien om Israel og Palæstina.

Bjarke Vestesen, journalist, Fyens Stiftstidende

12.15: En mosaik – det jødiske folk. Bjarke Vestesen, journalist, Fyens Stiftstidende

14.15: Religion, politik og konflikt i dag. Hans Henrik Fafner, journalist

2211-005

Kriseøkonomi og klimagæld – hvor kommer pengene fra?

— **TID:** 26/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Jesper Jespersen, dr.scient. adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet

Økonomiske kriser kommer og går. I 2008 var det en finanskris, der kastede grus i maskineriet. Den blev efterfulgt af en dyb statsgældskrise i Europa. I 2020 var det en virus fra en flagermus i Kina, der satte verdensøkonomien under alvorligt pres. Der er også de strukturelle kriser, der udvikler sig over tid og ofte går under radaren under de uforudsigelige krisers hærgen. Her tænkes på klimakrisen. Men løsninger på de forskellige kriser behøver ikke være hinandens modsætninger. Hvis den rigtige forståelse lægges til grund for politikken, så vil vi både kunne mindske arbejdsløshed og klimabelastning.

2211-002

På kant med demokratiet

— **TID:** 2/3, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Til trods for at demokratiet har vundet udbredelse siden den kolde krigs ophør, kan autoritære og totalitære tendenser stadig findes overalt i verden. En række lande har ondt i demokratiet, og helt fundamentale demokratiske spilleregler, såsom frie valg, pluralisme og ytrings- og pressefrihed, udfordres eller er allerede sat ud af spillet. Tag med på en indsigtfuld rejse til nogle af de stater i verden, der enten flirter med det ikke-demokratiske eller har taget springet fuldt ud. Hvad er baggrunden og status lige nu?

02/03: Putins Rusland. Flemming Splidsboel Hansen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

09/03: Erdoğan's Tyrkiet. Deniz Serinci, cand. public. B, freelance journalist

16/03: Xi Jinpings Kina. Clemens Stubbe Østergaard, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

23/03: Khameneis Iran. Claus Valling Pedersen, lektor i persisk, Københavns Universitet

30/03: Orbán's Ungarn. Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet

2211-125

Et nyt tegnet Europa?

— **TID:** 3/3, 5 torsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Den tidligere catalanske præsident Carles Puigdemont har forladt Spanien, da han står til retsforfølgelse for at have afholdt en forfatningsstridig folkeafstemning om catalansk uafhængighed. Briterne forlod EU den 31. januar 2020. Som konsekvens er Storbritannien måske historie. Putin har annekteret Krim, og russiskstøttede styrker kæmper for løsrivelse i det østlige Ukraine. Og på Balkan er mange spørgsmål endnu ubesvarede efter 1990'ernes krige. Hvordan ser Europakortet ud? Hvor er det på vej hen? Og hvad betyder det for EU-samarbejdet og de berørte lande?

03/03: EU. Thorsten Borring Olesen, professor i historie, Aarhus Universitet

10/03: Ukraine. Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet

17/03: Balkan. Christian Axboe Nielsen, lektor i historie og human security, Aarhus Universitet

24/03: Storbritannien. Sara Dybris McQuaid, lektor i britisk og irsk historie og samfund, Aarhus Universitet

31/03: Catalonia. Carsten Jacob Humlebæk, lektor i spanske samfundsforhold, Copenhagen Business School



Island er bl.a. kendt for sine store kolonier af søpapegøjer. Tag til forelæsninger om den fascinerende ø og bliv klogere på historien, samfundet, naturen og litteraturen. Se side 10.

2211-028

Island

TID: 8/3, 4 tirsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Island fascinerer med sine vulkaner, sine blodige sagaer og sin storslåede natur. Både Islands samfund, natur, kultur og historie gør stort indtryk på alle, der kommer i berøring med øen ude i det barske Atlanterhav. Island er den helt rette blanding af tradition og forandring. Hvordan er Island opstået, og hvorfor er Island et helt specielt sted på Jorden? Hvordan afspejler landets udvikling sig i moderne forfattere som Hallgrímur Helgason, Sjórn og Jón Kalman Stefánsson? Hvad er det, der er så særligt ved Islands natur og fugleliv?

08/03: Island dengang og i dag. Fra vikinger til pengespekulanter.

Torben Rasmussen, litteraturhistoriker, forfatter og direktør, Team Island

15/03: Islands politiske og økonomiske forhold. Torben Rasmussen, litteraturhistoriker, forfatter og direktør, Team Island

22/03: Islands natur og fugle. Ib Krag Petersen, seniorrådgiver, Aarhus Universitet

29/03: Nyere islandsk litteratur. Kim Lembek, cand.mag. i dansk og islandsk

2211-011

Silkevejen – dengang og i dag

TID: 19/3, 1 lørdag, 09:45-14:30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

Helt fra oldtiden og frem til det 14. århundrede var Silkevejen hovedfærdselsåren mellem Europa og Asien. Med Peter Frankopans udgivelse af 'Silkevejene' og Kinas planer om en ny silkevej har regionen fået fornyet opmærksomhed. Kina har nemlig store udenrigspolitiske ambitioner langs den gamle Silkevej og langt ud over denne med et globalt net af silkeveje. Få en introduktion til Silkevejens historie og religion, og bliv klogere på præsident Xi Jinpings ambitiøse planer i dag. Forelæsningsne er arrangeret i samarbejde med rejseselskabet Viktors Farmor.

09:45: Silkevejens historie og religion. Jesper Petersen, ph.d.-studerende i religionshistorie, Lunds Universitet

12:30: 'Belt and Road Initiative'. Kinas nye silkeveje. Clemens Stubbe Østergaard, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

2211-195

Bliv en god detektor

TID: 5/4, 1 tirsdag, kl. 17:15-21:15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Peder Østergaard, ph.d. i erhvervsøkonomi, tidl. prodekan og lektor, Aarhus Universitet

'En ny undersøgelse viser, at...'. Sådan indledes mange indslag i nyhedsstrømmen. Hvordan forholder vi os til den slags undersøgelser? Og ikke mindst de konklusioner de præsenterer? Sluger vi dem råt, fordi de kommer fra en anerkendt kilde? Er vi positive, fordi de stemmer overens med vores egne antagelser? Eller er vi modsat kritiske, fordi de går imod det, vi troede? Bliv rustet til at skille skidt fra kanelet.

2211-360

Katastrofer – og hvad de kan lære os om os selv

— **TID:** 6/4, 1 onsdag, kl. 17:15-21:15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk
UNDERVISER: Kristian Cedervall Lautau, ph.d. og prodekan for uddannelse på Jura, Københavns Universitet

Du har sikkert prøvet det: at tænde for nyhederne og blive overvældet af diverse katastrofer. 2020 var året, hvor vi for alvor lærte at sige global pandemi, men også mange andre katastrofer fandt vej til skærmene: jordskælv i Haiti, skovbrande i Australien og smeltende indlandsis i Grønland. Hør om, hvordan katastrofer opstår, hvad de afslører om vores samfund, hvordan vi kan tackle dem, og hvordan de kommer til at ændre vores vaner og adfærd. Baseret på bogen 'Katastrofer – og hvad de kan lære os om os selv' (People's Press).

2211-060

Efter krigene. Det tidligere Jugoslavien fra 1999 til i dag

— **TID:** 6/4, 1 onsdag, kl. 17:30-21:30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Christian Axboe Nielsen, lektor i historie og human security, Aarhus Universitet

For Balkan og det tidligere Jugoslavien var 1990'erne et forfærdeligt årti præget af krig, ødelæggelse og økonomisk tilbagegang. Siden årtusindskiftet har der heldigvis hersket fred på Balkan, men vejen mod EU har været stejl. Genopbygning, korruption, demografisk tilbagegang og manglende opgør med 1990'erne har bidraget til en tøvende udvikling. Hvilke lande har klaret det godt og er kommet ind i EU? Hvilke lande står i kø for at komme ind i varmen? Hvilken betydning har Balkan for EU? Og hvilken rolle spiller Rusland, Kina, Tyrkiet og USA?

2211-012

Den bæredygtige stat – med Anders Blok og Rasmus Willig

— **TID:** 7/4, 1 torsdag, kl. 17:30-21:30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISERE: Rasmus Willig, lektor i samfundsvidenskab, Roskilde Universitet. Anders Blok, lektor i sociologi, Københavns Universitet

At løse klimakrisen er nok den mest presserende udfordring, som vores samfund møder. Mange forskere peger på, at vi kun har godt ti år til at få nedbragt det globale CO₂-aftryk markant. Ifølge Anders Blok og Rasmus Willig har både velfærds- og konkurrencestaten spillet fallit, når det handler om at løse klimakrisen. I stedet introducerer de 'den bæredygtige stat', som bygger på tankegangen om, at vi er nødt til at droppe det ensidige fokus på vækst, ændre vores forbrugsvaner og forholde os til klodens bæreevne. Tager udgangspunkt i bogen 'Den bæredygtige stat' (Hans Reitzels Forlag).

2221-189

Rule, Britannia! Storbritannien før og efter Brexit

— **TID:** 5/9, 5 mandage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Solen går aldrig ned over det britiske imperium. Sådan hed det, da Storbritannien på sit højeste administrerede en femtedel af verdens befolkning. Briterne har for mange af os stået som et stærkt forenet kongerige, men Brexit har afsløret et splittet Storbritannien. Der var ikke blot forskel på holdningerne på tværs af alder, køn, uddannelse og klasse, men også på tværs af de nationer, der udgør Storbritannien. Mød nogle af landets skarpeste forskere, der på egen krop har erfaret og stadig prøver at forstå dette splittede folkefærd, briterne.

- 05/09: Storbritannien i verden fra 1800-tallet til i dag.** Casper Andersen, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet
- 12/09: Engelsk identitet: Imperium, Storbritannien og Europa.** Ole Helmersen, lektor i engelsk, Copenhagen Business School
- 19/09: Irland efter Brexit: Ny dynamik i gamle konflikter?** Sara Dybris McQuaid, lektor i britisk og irsk historie og samfund, Aarhus Universitet
- 26/09: Et valg mellem to unioner: Skotland efter Brexit.** Mark Friis Hau, adjunkt i sociologi, Københavns Universitet
- 03/10: Kampen om Brexit på de sociale medier.** Lisanne Wilken, lektor i europastudier, Aarhus Universitet

2221-129

Politiker på godt og ondt

— **TID:** 5/9, 3 mandage, kl. 19:30-21:15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Helene Helboe Pedersen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

Politikernes troværdighed er i bund. Igen og igen placeres politikere lavest, når det angår troværdighed, sammenlignet med eksempelvis bilforhandlere, ejendomsmæglere eller journalister. Men hvad består jobbet som politiker egentlig af? Skal vi have levebrødspolitikere eller amatører? Skal politikere arbejde for at fremme interesser i deres lokalområde? Eller skal de bruge tiden på at fremme partiets politik? Er politiker et job eller en person? Få en bedre forståelse for, hvorfor politik fungerer, som den gør. På godt og ondt.

- 05/09: Vil vi have levebrød politikere eller amatører?**
- 12/09: Skal politikerne servicere egen valgkreds eller fremme partiets politik?**
- 19/09: Stemmer vi på personen eller på politikken?**

2221-127

Danmarks fremtid

TID: 7/9, 6 onsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvor er Danmark på vej hen? Hvordan vil de kommende generationer skulle navigere gennem klimakrise og et demokrati, der er under pres? Vær med til at se fremad på et Danmark, der går store udfordringer i møde. Men også et Danmark, der rummer et potentiale for at løse dem.

07/09: Demokrati – hvordan fremtidssikrer vi demokratiets fundament? Peter Munk Christiansen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

14/09: Økonomi – hvordan påvirker COVID-19 dansk økonomi – nu og i fremtiden? Michael Svarer, professor i økonomi, Aarhus Universitet

21/09: Ulighed – hvilke borgere skal vi tage vare på i fremtiden? Carsten Jensen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

28/09: Sundhed – fremtidens behandlings-tilbud. Kjeld Møller Pedersen, professor i sundhedsøkonomi og -politik, Syddansk Universitet

05/10: Klima – hvilke udfordringer står vi over for? Og hvordan løser vi dem? Jørgen Elmeskov, fhv. rigsstatistiker og medlem af Klimarådet

12/10: Integration – hvad er fremtidsudsigterne for integrationen af indvandre-re? Kristina Bakkær Simonsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

2221-094

Sproget får det glatte lagen! Faste vendinger i forandring

TID: 8/10, 1 lørdag, kl. 10:00-14:00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Michael Ejstrup, sprog-forsker, forfatter og projektleder

Amalie fra Paradise Hotel gør det meget. Journalister og politikere gør det en del, og selv den ikke helt unge generation gør det indimellem. Vi ændrer konstant en lille smule på de faste vendinger. Nogle mere bevidst end andre. Vi skal se på danskernes kultur i forandring og på, hvordan vi hele tiden sikrer, at ordsprog og tale-måder passer til den tid, vi skal bruge dem i. Alle kan finde eksempler, der enten styrker smilenes størrelse eller får mavesyren til at skumme. "Verden er af lava". Eller hvad siger du?

2221-023

Indblik i Asien

TID: 24/10, 7 mandage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Asien er både klodens største og mest befolkningsrige kontinent og besidder en enorm spændvidde. Regionen rummer alt fra verdens bedste studerende, voksende middelklasser og vækst til nogle af verdens fattigste lande, aldrende befolkninger, militærkonflikter, terror, naturkatastrofer og klimaudfordringer. Hvordan ser forholdene ud i de enkelte lande og regioner? Og hvordan forholder de sig til hinanden? Få introduktionen til den mangfoldige region her.

24/10: Indien. Jørgen Dige Pedersen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

31/10: Centralasien. Flemming Splidsboel Hansen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

07/11: Myanmar. Annika Pohl Harrison, postdoc i antropologi, Aarhus Universitet

14/11: Japan. Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

21/11: Kina. Mette Thunø, lektor i kina-studier, Aarhus Universitet

28/11: Nordkorea. Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet

05/12: Thailand. Søren Ivarsson, lektor i historie, Chiang Mai University, Thailand

2221-134

USA bag facaden

TID: 24/10, 7 mandage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Store interne stridigheder præger stadig det amerikanske samfund, idet Joe Biden går ind i sit andet år på præsidentembedet og står over for midtvejsvalget. Nye konflikter rejser spørgsmål om USA hos både amerikanerne og resten af verden. Så hvordan står det til hos supermagten på den anden side af Atlanten? Hvordan skal vi forstå de racerelaterede konflikter? Er det amerikanske folk mere splittet i dag, end det har været tidligere? Hvordan kom USA igennem COVID-19? Og kan USA fastholde sin status som økonomisk supermagt i fremtiden?

24/10: Præsident Biden og demokratiet.

Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

31/10: Det splittede USA – en nation sammensat af modpoler. Anne Mørk, ph.d. i amerikanske studier

07/11: Den amerikanske kamp om klima, teknologi og demokrati. Vibeke Schou Tjalve, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

14/11: USA's retssystem – en politisk kampplads. Jørgen Albæk Jensen, professor i forfatningsret, Aarhus Universitet

21/11: Da det amerikanske sundheds-system mødte COVID-19. Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

28/11: USA's økonomi. Christian Bjørnskov, professor i økonomi, Aarhus Universitet

05/12: Race, multikulturalisme og immigration. Jørn Brøndal, professor og leder af Center for Amerikanske Studier, Syddansk Universitet



KOMBINÉR FORELÆSNINGER PÅ FOLKEUNIVERSITETET

Få et lækkert måltid i Matematisk Kantine

På Folkeuniversitetet stiller og diskuterer forskerne de helt store spørgsmål. Som her ved 'Vov at vide'.



2221-126

Et nyt Afrika på vej?

— **TID:** 25/10, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Afrika er et kontinent i udvikling, men historier om menneskelige tragedier og væbnede konflikter florerer fortsat. Hvorfor kan den mirakelkur, som igennem de seneste årtier har betydet fremgang i Asien, ikke eksporteres til det afrikanske kontinent? Vil Afrika i årene fremover komme til at spille en mere fremtrædende rolle i den globaliserede verden? Hør en række forskeres bud på, hvor det afrikanske kontinent befinder sig i dag, hvor Afrika er på vej hen, og hvilken rolle Afrika vil spille i verden i fremtiden.

25/10: Stagnation eller forandring? Politik og økonomisk udvikling i Afrika.

Anne Mette Kjær, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

01/11: Demokrati i Afrika – udfordringer og fremskridt. Merete Bech Seeberg, adjunkt i statskundskab, Aarhus Universitet

08/11: Religiøse strømninger i Afrika. Niels Kastfelt, lektor i kirkehistorie, Københavns Universitet

15/11: Kina i Afrika – nykolonisering eller udviklingsalternativ? Peter Kragelund, institutleder og lektor i udviklingsstudier, Roskilde Universitet

22/11: Kriser, konflikter og sikkerhedspolitik i Afrika. Holger Bernt Hansen, professor emeritus i afrikastudier, Københavns Universitet

29/11: Hvordan kommer Afrika videre? Stig Jensen, lektor i afrikastudier, Københavns Universitet

2221-273

Rundt om Italien

— **TID:** 25/10, 3 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Italiens historie har siden samlingen i anden halvdel af 1800-tallet været begivenhedsrig, omtumlet og fuld af markante personligheder som Mussolini og Berlusconi. Italien har trods efterkrigstidens mange politiske kriser været et vigtigt kerneland i den europæiske integrationsproces frem til i dag, hvor forskellige populistiske og euroskeptiske bevægelser imidlertid har set dagens lys. Vi skal også høre om litterære mesterværker fra det nye årtusind, hvor kvindelige forfattere som fx Elena Ferrante og Goliarda Sapienza har vundet stor international anerkendelse med fortællinger fra Napoli og Sicilien. Endelig skal vi forbi det store lærred med en overflyvning af italiensk filmhistorie.

25/10: Italiens moderne historie – fra samlingen til i dag. Gert Sørensen, seniorforsker med fokus på italiensk historie og kultur, Københavns Universitet

01/11: Syditalien i moderne italiensk litteratur. Pia Schwarz Lausten, lektor i italiensk, Københavns Universitet

08/11: Italiensk filmkunst. Rasmus Brendstrup, cand.mag. i moderne kultur og kulturformidling og programredaktør, Cinemateket

2221-133

Indblik i Europa

— **TID:** 25/10, 7 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Hvor godt kender du de enkelte lande i Europa? Hvad er der sket i Storbritannien efter Brexit? Hvilken rolle spiller mafiaen i dagens Italien? Kan Frankrig forene en plads i et nyt Europa med sin gamle forestilling om unik fransk 'grandeur'? Hvordan står det til i de 'nye' lande i Central- og Østeuropa? Og kan Tyskland redde det europæiske projekt uden at gå på kompromis med sin egen befolkning? Tag med på en rejse gennem Europa, og få indblik i landenes nyere historie og aktuelle virkelighed.

25/10: Tyskland. Moritz Schramm, lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet

01/11: Storbritannien. Ole Helmersen, lektor i engelsk, Copenhagen Business School

08/11: Frankrig. Henrik Prebensen, seniorforsker i fransk, Københavns Universitet

15/11: Italien. Gert Sørensen, seniorforsker med fokus på italiensk historie og kultur, Københavns Universitet

22/11: Tyrkiet. Mathias Findalen, ekstern lektor i tyrkiske studier, Københavns Universitet

29/11: Spanien. Svend Christian Rybner, forfatter, foredragsholder og historiker

06/12: Østeuropa. Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet

2221-132

Tænkepauser om samfundet

TID: 25/10, 6 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

'Tænkepause'-serien er et fantastisk koncept udviklet af Aarhus Universitetsforlag. Over 60 sider udfolder en ekspert sig veloplagt om et af tidens mest påtrængende emner, og du har nu mulighed for at høre stoffet formidlet af forfatterne selv. Kom med til seks spændende aftener, når vi inviterer en række dygtige forskere til at holde en forelæsning på baggrund af deres 'Tænkepause'. Alle de udvalgte har det til fælles, at de gør os klogere på store spørgsmål om vores samfund.

- 25/10: Lobbyisme.** Peter Munk Christiansen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 01/11: Sundhed.** Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 08/11: Nationalitet.** Michael Böss, lektor emeritus i engelsk, Aarhus Universitet
- 15/11: Terror.** Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 22/11: Velfærd.** Carsten Jensen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 29/11: Integration.** Mikkel Rytter, professor MSO i antropologi, Aarhus Universitet

2221-073

Rusland under Putin

TID: 26/10, 8 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvordan står det egentlig til med Putins Rusland ude og hjemme? Landet er på nye måder en nøgleaktør i nabolandet Ukraine og det borgerkrigsramte Syrien. Rusland har heller ikke holdt sig tilbage for at påvirke valg i vestlige liberale demokratier gennem digitale troldefabrikker. Og hvordan er det nu med den russiske selvforståelse, som den har udviklet sig op gennem historien? Vær med, når fagfolkene dissekterer Rusland under Putin.

- 26/10: Russisk selvforståelse: Fra Peter den Store til Putin.** Torben Heuer, lektor i russisk sprog, kultur og samfundsforhold
- 02/11: Putin og russiske folkefæller i det nære udland.** Jonas Gejl Kaas, adjunkt i statskundskab, Aarhus Universitet
- 09/11: Russisk militarisme.** Flemming Splidsboel Hansen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 16/11: Rusland og klimaforandringerne.** Mette Skak, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 23/11: Rusland i Mellemøsten.** Carsten Jensen, ph.d. i statskundskab
- 30/11: Putins greb om magten: Udfordringerne indadtil.** Jakob Tolstrup, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 07/12: Nedstigende magt. Putin-Ruslands økonomiske svækkelse.** Peter Toft, ph.d. i statskundskab, deputy director i country risk, Danmarks Eksportkredit
- 14/12: Medier og censur i Rusland.** Birgitte Beck Pristed, lektor i russisk kultur, Aarhus Universitet

2221-015

Alt hvad du bør vide om samfundet

TID: 26/10, 6 onsdage, kl. 19.30-21.15 (23/11 kl. 19.15-21.00)

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vil du vide mere om, hvordan samfundet ser ud i dag, og hvordan det vil udvikle sig i fremtiden? Hør om Danmarks økonomi, velfærdssystem, parlamentariske system, retsvæsen, sikkerhedspolitik og meget mere. Disse elementer vil blive set i perspektiv af fortiden, ligesom vi vil skue ud i fremtiden. Mød centrale danske samfundsforskere og bliv klædt på til at deltage i samfundsdebatten.

- 26/10: Danmarks moderne statshistorie.** Claus Møller Jørgensen, lektor i historie, Aarhus Universitet
- 02/11: Danmarks parlamentariske system.** Palle Svensson, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 09/11: Dansk retsvæsen.** Nicolaj Sivan Holst, lektor i jura, Aarhus Universitet
- 16/11: Økonomi.** Martin Paldam, professor emeritus i økonomi, Aarhus Universitet
- 23/11: Danmarks sikkerhedspolitik.** Peter Viggo Jakobsen, lektor i forsvars- og sikkerhedspolitik, Forsvarsakademiet, og professor, Center for War Studies, Syddansk Universitet
- 30/11: Velfærdsstaten.** Jørgen Goul Andersen, professor i statskundskab, Aalborg Universitet

2221-007

Demokratiets krise og den nye konservatisme

TID: 27/10, 8 torsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

Vores demokratier gennemlever en midtlivskrise, hvor de har mistet orienteringen. Vi ser krisetegnene i den engelske Brexit-diskussion, i nye højrenationale bevægelser i Tyskland og i stærkt konservative partier i Polen og Ungarn. Populistiske slagord og nationalisme gør sig gældende hos de politiske ledere i USA og Rusland, mens der i fx Tyrkiet og i Mellemøsten ses forstærkede autokratiske tendenser. Udgangspunktet er 'Demokratiets krise og de nye autokratier' (Aarhus Universitetsforlag).

- 27/10: Demokratiets aktuelle kriser: Et overblik.** Mikkel Thorup, professor i idéhistorie, Aarhus Universitet
- 03/11: Autokratiske tendenser på Balkan.** Christian Axboe Nielsen, lektor i historie og human security, Aarhus Universitet
- 10/11: Brexit og demokratiske krisetegn i Storbritannien.** Casper Sylvest, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 17/11: Tyskland: Stabilitetens hjemland under pres fra højre?** Thomas Wegener Friis, lektor i historie, Syddansk Universitet og visiting professor, Europa-Universitt Flensburg
- 24/11: Antidemokratiske tendenser i Visegrd-landene.** Peter Bugge, lektor i centraleuropastudier, Aarhus Universitet
- 01/12: Det splittede USA og Joe Bidens første tid som præsident.** Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 08/12: Nykonservatisme og nationalisme i Putins Rusland.** Erik Kulavig, lektor emeritus i historie, Syddansk Universitet
- 15/12: Forstærkede autokratiske tendenser i Tyrkiet og Mellemøsten.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet



Christian Axboe Nielsen er en af landets fremmeste Balkan-eksperter. Mød ham bl.a. i forelæsningsrækken 'Demokratiets krise og den nye konservatisme'. Se side 14.

2221-130

Vækstøkonomi og virkelighed

TID: 29/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERSISER: Jesper Jespersen, dr.scient. adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet

Der sættes sjældent spørgsmålstegn ved nødvendigheden af økonomisk vækst. Det antages i traditionel økonomisk teori, at et velfungerende marked kan bidrage effektivt til at sikre varig vækst i BNP til fordel for alle. Men vores erfaringer fra den virkelige verden giver et noget andet billede: stigende ulighed, mindsket velfærd og øget miljø- og klimabelastning er ofte resultatet. Forelæsningerne vil søge at besvare spørgsmålet: Hvordan kan disse forhold inddrages i de økonomiske modeller? Rækken er baseret på essaysamlingen 'Vækstøkonomi på vildspor' (Jensen & Dalgaard).

2221-125

Sprogdetektiv – når sproget fælder mordere og terrorister

TID: 29/10, 1 lørdag, kl. 11.00-15.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERSISER: Mads Christiansen, lektor i sprog, Aalborg Universitet

Kan man fange mordere og terrorister ved hjælp af sproglige analyser? Ja, er det korte svar, og derfor anvender FBI ofte sprogligt materiale i sin efterforskning, bl.a. e-mails og sms'er. For ingen mennesker skriver eller taler helt ens. Foredraget giver en introduktion til sprogligt bevismateriale i efterforskning og retssager. Formålet med en såkaldt 'ophavsanalyse' er at fastslå, hvem af flere mistænkte der står bag fx et afpresningsbrev. Ved hjælp af 'profilering' kan mulige mistænkte indkredses mht. uddannelsesniveau, modersmål, alder mv. Der gives løbende eksempler på danske og udenlandske sager, hvor sproget har bidraget til at fælde gerningsmanden.

2221-131

Sharia, islam og demokrati i Europa

TID: 13/11, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERSISER: Niels Valdemar Vinding, postdoc i islamiske studier, Københavns Universitet

Sharia og forholdet til demokrati står som noget af det mest kontroversielle i debatten om islam i Europa og Danmark. For muslimer er sharia en ufravigelig del af religionen. For mange politikere og debattører er sharia uforenelig med demokrati. Samtidig foregår der en stor kamp inden for islam om, hvordan sharia skal forstås. Og ser vi på forholdene i Danmark og Europa, sammenlignet med fx Mellemøsten, så er der meget stor forskel på sharia, og hvordan den foreskrives. Så hvad er sharia egentlig? Hvad er forholdet mellem islam, islamisme og sharia?

Arbejdsliv, ledelse & kommunikation

2211-245

Den gode hukommelse

— Tid: 24/1, 4 mandage, kl. 19.30-21.15
Pris: 695 kr., studerende 350 kr.

Hukommelsen er en helt afgørende forudsætning for vores liv og derfor også for vores arbejdsliv. Vi bruger hukommelsen, når vi skal huske vores arbejdsopgaver, og når vi vurderer, hvilken måde vi skal udføre dem på. Vi bruger også hukommelsen, når vi skal huske, hvad der blev sagt til møder. Med andre ord bruger vi hukommelsen hele tiden. Men hvad er hukommelse, og kan man tale om, at der er flere slags? Hvordan fungerer hukommelsen, og hvad sker der med den, når vi bliver ramt af stress eller bliver ældre?

24/01: Introduktion: Hvordan fungerer hukommelsen? Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet

31/01: Hukommelsen og hjernecellerne. Cathrine Baastrup, farmaceut og ph.d., ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet

07/02: Stress og hukommelse. Line Kirstine Hauptmann, psykolog og specialist i klinisk neuropsykologi, ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet

14/02: Aldring og hukommelse. Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet

2211-122

Følelser i ledelse

— **TID:** 27/1, 4 torsdage, kl. 17.15-19.00 Ingen undervisning 17/2
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Moderne ledelse handler i høj grad om følelser: om at lukke op for kreativitet i organisationen og skabe motivation, selvledelse og empowerment hos de ansatte. Ledere i dag bedømmes ikke kun på deres evne til at skabe gode resultater på bundlinjen, men også på deres evne til at håndtere følelser hos sig selv og andre. Forelæsningsrækken introducerer til teorier om følelser i organisationer og giver konkrete bud på, hvordan ledere kan arbejde positivt med empowerment, dynamik, nærvær og empati.

27/01: Ledelse og følelser i organisationer. Claus Elmholdt, lektor i ledelses- og organisationspsykologi, Aalborg Universitet

03/02: Ledelse, flow og mindfulness. Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

10/02: Ledelse, der skaber empowerment. Poul Poder, lektor i sociologi, Københavns Universitet

24/02: POS – positive effekter af positivt lederskab. Andreas Granthof Juhl, organisationspsykolog, ErhvervsPhD og adjungeret lektor i IT-støttet organisationsforandring, Aarhus Universitet

2211-225

Personlig ledelsesudvikling i en kompleks verden

— **TID:** 27/1, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Eva Damsgaard, cand.mag. i medievidenskab og organisationsudvikling, ledelsesudviklingskonsulent, IMPAQ

Hvad trækker du på som leder, når du står i komplekse situationer? Hvordan ved du, hvad der er rigtigt eller bedst at gøre, når noget bliver svært i ledelse? Meget ledelsesudvikling går på færdigheder, kompetencer, modeller og metoder til ledelsesarbejdet, og det spiller alt sammen en afgørende rolle. Men det er mindst lige så vigtigt at arbejde med sine egne indre mentale modeller og måder at skabe mening på i ledelsesarbejdet. Med afsæt i Harvard-professor Robert Kegan's forskning stiller vi skarpt på den personlige udvikling.

2211-312

God grammatik

— **TID:** 29/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Richard Madsen, adjunkt i anvendt lingvistik, Aalborg Universitet

God kommunikation bygger på korrekt sprogbrug, og korrekt sprogbrug forudsætter et godt kendskab til sprogets system. Denne dag vil du få svar på spørgsmål om overordnede emner, som hvad der karakteriserer dansk, og hvordan dansk typisk adskiller sig fra andre sprog. Herudover vil vi dykke ned i konkrete sproglige spørgsmål, som eksempelvis hvornår man skal skrive 'nogle', og hvornår man bruger 'nogen'. Få en grundlæggende og grundig introduktion til det danske sprogsystem, hvordan ord og sætninger opbygges, tegnsætningsreglerne, og få sat de mest almindelige fejltyper og vanskelige ord på radaren. Undervisningen vil veksle mellem forelæsning og små praktiske øvelser og tager fat i nye aspekter af god grammatik.

2211-224

Skriv lettere end du tror

— **TID:** 30/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Maria Larsen, journalist, kommunikationsrådgiver og forfatter, Mellem Linjerne

Skriver du dig frem til budskabet i din tekst? Eller har du overblik over det, inden du sætter dig til tasterne? Uanset hvordan du arbejder, kan du få det lettere og sjovere med at skrive. At skrive er et håndværk, alle kan blive bedre til. Gennem oplæg og øvelser får du indblik i de enkle og konkrete redskaber til alle faser af skriveprocessen. Forløbet er relevant for alle, der gerne vil have inspiration til at skrive hurtigere, få det sjovere undervejs og skrive tekster, der fænger, uanset om det er mails, notater, nyhedsbreve, artikler eller rapporter. Dagen tager afsæt i bogen 'Skriv lettere end du tror' (Samfundslitteratur).

2211-310

Ledelsespsykologi

— **TID:** 24/2, 5 torsdage, kl. 17.15-19.00. Ingen undervisning 17/3
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

De konkrete udfordringer, som organisationer står over for i en stadig mere globaliseret verden, kalder på nye forståelser af ledelse. Bliv introduceret for den nyeste forskning inden for ledelsespsykologien, hvor ledelse handler om processer og opgaver snarere end om frontfigurer og kontrol. Ifølge ledelsespsykologien bør vi vende blikket fra lederen som person og kigge nærmere på ledelse som sociale processer, der findes i vores organisationer, i vores arbejdsliv og andre sammenhænge i vores liv.

- 24/02: Introduktion til ledelsespsykologi.** Claus Elmholt, lektor i ledelses- og organisationspsykologi, Aalborg Universitet
- 03/03: Ledelse af psykisk arbejdsmiljø og trivsel.** Hanne Dauer Keller, organisationspsykolog
- 10/03: Ledelse og bæredygtighed.** Simon Elsborg Nygaard, erhvervspsykolog, ph.d. i bæredygtighedspsykologi og ekstern lektor, Aarhus Universitet
- 24/03: Ledelse og kreativitet.** Andrea Søndergaard Poulsen, cand.psych., ledelseskonsulent, LEAD
- 31/03: Ledelse af motivation.** Andrea Søndergaard Poulsen, cand.psych., ledelseskonsulent, LEAD

2211-226

Når alt er foranderligt: Forstå forandringerne i organisationen

— **TID:** 26/2, 1 lørdag, kl. 10.30-14.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Signe Bruskin, forfatter, iværksætter, ph.d. i organisationsforandringer og ekstern lektor, Copenhagen Business School

Organisationsforandringer fylder mere og mere på arbejdspladserne. Men hvilke organisationsforandringer er de mest radikale for medarbejderne? Og hvilke forandringer fylder i deres arbejdsliv? Forløbet tager fat i medarbejderperspektivet og belyser, hvordan medarbejderne ikke peger på strategiske forandringer som de radikale, men derimod de nære, dem, der påvirker deres hverdag og deres daglige rutiner. Forelæsningen er baseret på en ny kommende bog om organisationsforandringer af Signe Bruskin (Dansk Psykologisk Forlag).

2211-330

Selvbestemmelses-teorien: Motivation og psykologiske behov

— **TID:** 19-20/3, 1 weekend, kl. 10.00-14.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Ib Ravn, lektor i organisatoriske videnprocesser, Aarhus Universitet

Hvorfor er det en dårlig idé at motivere folk med stok og gulerod, belønninger og guldstjerner? Fordi det typisk hæmmer oplevelsen af, at en opgave kan være sjov, interessant eller spændende i sig selv. Man kan i stedet være opmærksom på de tre almenmenneskelige behov for autonomi (valgfrihed, ejerskab, autenticitet), kompetence (mestring) og samhørighed (fællesskab og kærlighed). Tilgodeses de, trives mennesker og motiveres dermed til at gøre det fornødne. Forskere har dokumenteret, at når menneskers psykologiske behov dækkes, oplever de livsudfoldelse og opblomstring. Der er betydelige konsekvenser for forældreskab, skolegang, arbejdsliv, psykisk lidelse, mindfulness, emotionshåndtering og politisk-økonomiske forhold.

2121-122

Iværksætteri i praksis

— **TID:** 20/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
MARIA Ovesen, ph.d. i socialpsykologi

Iværksætteri er blevet et buzzword. Man kan dog godt få indtrykket af, at det er en lukket klub for udadvendte, højtråbende typer, som har fået en g-e-n-i-a-l idé og ikke har noget imod at arbejde 80-100 timer om ugen. Virkeligheden er dog mere nuanceret. Heldigvis. De færreste idéer er geniale, når de først udtænkes – udfordringen består i at teste og udvikle idéerne længe nok, så de bliver gode. Og der er mange måder at være iværksætter på, så det handler om at finde ud af, hvad der virker for dig. Og hvordan gør man så det? Det dykker vi ned i denne dag. Målet er at afmystificere iværksætterprocessen og udfolde bevægelsen fra spæd idé til velfungerende forretning, med afsæt i masser af eksempler og praktiske øvelser.

2211-319

Ledelse – nu og i fremtiden

TID: 30/3, 1 onsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Leif Lyder Jensen, ledelseskonsulent, Lean, Life & Leadership

Mange ledere oplever, at unge medarbejdere stiller andre krav og tænker anderledes omkring arbejdet end ældre medarbejdere, hvilket giver udfordringer ledelsesmæssigt. Det er en udvikling, som kun vil blive forstærket i de kommende år, i takt med at der kommer flere og flere unge ind på arbejdsmarkedet med et anderledes etisk og moralsk fokus. En bredere ledelses- og menneskeforståelse er påkrævet, hvilket udfordrer den ledelse og lederrekruttering, vi kender. Forelæsningen adresserer den problemstilling og kommer med et konkret bud på, hvordan der gennem personlig ledelse kan bygges bro over aldersgrænser og skabes en mere succesfuld ledelseskultur. En metode, der skaber ledelsesfokus, samarbejde og glade medarbejdere på tværs af aldersgrænser.

2211-336

Impostor-komplekset – slip dit faglige mindreværd

TID: 31/3, 1 torsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Ann C. Schødt, forfatter og forandringsfacilitator, Potentialefabrikken

Impostor-fænomenet er en slags professionelt mindreværds kompleks, der især rammer de mest kompetente, introverte og begavede. De kan få præstationsangst og være bange for at blive bedømt, fordi de har høje forventninger til sig selv, men lav eller svingende selvtillid. I praksis betyder det, at den dygtige, kompetente, intelligente person, andre ser, ikke stemmer overens med personens egen selvopfattelse. Derfor kan en impostor-ramt føle sig som en bedrager (impostor), som bare går og venter på at blive gennemskuet og afsløret! Få indblik i forskningen på området og bliv klogere på, hvorfor netop du og andre kæmper med det.

2211-227

Den effektive ledergruppe

TID: 4/4, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Eva Damsgaard, cand.mag. i medievidenskab og organisationsudvikling, ledelsesudviklingskonsulent, IMPAQ

Et lederteam er for organisationen, hvad et hjerte er for menneskekroppen. Hvis ikke hjertet fungerer, kan man reparere nok så meget på resten af kroppen, uden at det afhjælper symptomerne. Hvis det skal lykkes at udvikle kompetente og bæredygtige organisationer, må lederteamet stå sammen om den værdi, de skal skabe for organisationen og for sig selv som ledergruppen. Visionsledelse og selvledelse er helt centralt i dette, ligesom det at dyrke en kultur, som får organisationen til at lykkes med det, den er sat i verden for. Og som styrker både arbejdsglæde og sammenhængskraft. Forelæsningen tager afsæt i 'Effektive ledergrupper' og 'Det frygtløse lederteam' (Dansk Psykologisk Forlag).

2211-228

Kort og godt om samarbejde

TID: 4/4, 1 mandag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Stine Reintoft, cand.psych., autoriseret psykolog

Hvad er det gode samarbejde? Hvilke mekanismer gør sig gældende, når mennesker skal samarbejde? Og hvad gør man, når samarbejdet kører skævt? Vi dykker ned i det gode samarbejde og stiller skarpt på adfærdsmønstre og dynamikker, der typisk er i spil i grupper. Med afsæt i psykologiske teorier får du enkle og effektfulde værktøjer til at blive en aktiv medskabende af det gode samarbejde. Få indblik i, hvordan du udvikler tillidsopbyggende dialoger, og hør om væsentlige indsatsområder, du kan gribe til, når samarbejdet skal hjælpes på vej. Undervisningen henvender sig til alle, både ledere og medarbejdere, der ønsker at få indsigt i, hvordan man styrker samarbejdet i arbejdsfællesskaber – og hvad der kan stå i vejen for det. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Kort og godt om samarbejde' (Dansk Psykologisk Forlag)

2211-363

Stress – veje og vildveje i at finde den rette balance

TID: 5/4, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISERE: Tanja Kirkegaard, adjunkt i psykologi, Aarhus Universitet, og medlem af Tænk tanken for Bæredygtigt Arbejdsliv og Michael Martini, erhvervspsykolog, ph.d., ledelseskonsulent, Aarhus Universitet, og ekstern lektor i psykologi, Syddansk Universitet

Bliv klogere på, hvad der skal til for at forebygge og håndtere stress i arbejdslivet og understøtte den gode balance mellem arbejdsliv og privatliv – også kaldet work-life-balance. Med afsæt i et helhedsorienteret perspektiv på stress og ud fra en forsknings- og praksisbaseret tilgang sætter vi fokus på en række af de udfordringer, som knytter sig til det moderne arbejdsliv og nutidens forestillinger om den gode work-life-balance. Udfordringer, som både rummer nye virtuelle måder at organisere arbejdet på, mangeartede forandringer i arbejdslivet og en arbejdskultur, som på forskellig måde udfordrer det kollektive fællesskab, prioriteringen af pauser og vores kapacitet til at balancere arbejds- og familieliv.

2211-352

Arbejdsrelationer og relationsarbejde

TID: 6/4, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Camilla Raymond, cand.psych. og organisationspsykolog

Arbejder du som leder, projektleder eller konsulent? Sidder du for bordenden i mange forskellige processer, der har med mennesker at gøre – det kan være alt fra møder og medarbejderudvikling til projektførelse, rekruttering og afskedigelser. Forelæsningen kaster lys over, hvordan man kan arbejde med processer, der involverer mennesker, som skal ledes fra et sted til et andet. Det kan fx være, når to eller flere mennesker skal samarbejde om at løse en arbejdsopgave. Det ligger i sådanne processers natur, at vi ikke kan kontrollere dem, uanset hvilken kasket vi har på. Men vi kan udvikle vores evner til at mestre dem. Med afsæt i organisationspsykologiske teorier præsenteres nye metoder og værktøjer.

2211-396

Designerens guide til attraktive og livgivende rum på arbejdspladsen

— **TID:** 7/4, 1 torsdag, kl. 17.15-20.00
PRIS: 425 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Mette Milling, cand.arch.

Arbejdsrum er et spejl for, hvordan vi arbejder, agerer, og hvilken arbejdskultur vi udfolder. Arbejdsstedets indretning kan hjælpe med til, at vi oplever tilknytning til stedet, selvom vi arbejder hjemmefra halvdelen af tiden. Bliv klogere på, hvordan indretning af arbejdspladsens fysiske rammer medvirker til trivsel og positiv tilknytning til arbejdsstedet – eller det modsatte. Hør om klassisk designtænkning, kunstneriske tænkeredskaber og om praktiske erfaringer med, hvordan vi forholder os kropsligt og mentalt til fysiske rum. Få inspiration, metoder og viden, så du bedre kan inddrage arbejdsstedets rum som redskab for at fremme organisationens mål og strategier, og se konkrete eksempler på basale virkemidler i rumdesign.

2211-486

Hvordan får du den rette strategi i dine aktieinvesteringer?

— **TID:** 25/4, 1 mandag kl. 17.30-21.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Morten M. Bang, cand.merc.aud., aktieanalytiker
OG iværksætter

Når du er kommet i gang med at investere i aktier, er den næste udfordring, du møder, ofte, hvordan du får lagt den helt rigtige strategi og vælger de bedste aktier. Så kom med denne aften, hvor du vil få værktøjer til at få lagt din strategi fast og samtidigt få gode input til udvælgelsen af de konkrete aktier. Med afsæt i teori og praktiske erfaringer vil du lære om de muligheder og risici, der kan opstå ved aktieinvestering, og du vil få viden og værktøjer til at komme i gang med aktieinvestering. Få en videre indføring i at lægge den rette strategi samt mere viden om fundamental analyse, forskellige værktøjer og indsigt i relevante nøgletal. Dette kan hjælpe dig med at finpudse din strategi og investeringsmetode. Holdet kan med fordel følges af deltagere, som fulgte holdet 'Kom i gang med aktieinvestering' i efteråret 2021, og som ønsker endnu mere viden om aktieinvestering.



2211-397

Ledergruppen på arbejde

— **TID:** 16/5, 1 mandag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Morten Svalgaard Nielsen, MA, i læring, ledelse og organisationspsykologi

Ønsker I et mere effektivt samarbejde, nye fælles forståelser samt et større engagement i ledelsesteamet? Vil I gerne udvikle jer i en fælles retning i ledergruppen, hvor et større udbytte af jeres arbejdsindsats og succes i organisationen er resultatet? Tilstræber I en styrket evne til at arbejde systematisk, bevare styringsoverblikket og ikke mindst opbygge en glæde ved jeres samarbejde? Få indsigt i, hvordan disse mål kan opnås gennem en helt ny forståelse af ledelse og ledelsesteam. Forelæsningen giver konkrete og praksisnære indspark til, hvordan de udfordringer, I møder i arbejdet med ledelsesteam, bedst håndteres, samt hvordan jeres udviklingsproces og arbejdsmetoder i ledelsesteamet kan styrkes og forbedres med de ressourcer, I har til rådighed. Forelæsningen vil bl.a. tage udgangspunkt i 'Ledelsesteamet gentænkt' (Dansk Psykologisk Forlag).

2211-398

Virtuel ledelse og virtuelt samarbejde: Hvordan skaber du synlighed, resultater og nærvær på afstand?

— **TID:** 17/5, 1 tirsdag, kl. 17.15-20.00
PRIS: 420 kr., studerende 225 kr.
UNDERVISER: Mads Schramm, erhvervspsykolog og forfatter, Grow People

Virtuel ledelse er blevet hverdag for mange de senere år. Men hvad kendetegner en god leder på afstand? Og hvad er udfordringerne ved ledelse og samarbejde foran skærmen? Få et godt overblik og brugbare redskaber til at samarbejde og lede virtuelt, herunder: Hvordan skaber du tillid og motiverer dine medarbejdere på afstand? Hvordan navigerer du mellem de forskellige kommunikationsformer? Hvordan holder du effektive og engagerende online møder? Hvordan kommunikerer du effektivt og tillidsskabende via skriftlig kommunikation? Og hvordan passer vi på hinanden i det grænseløse arbejde? Forelæsningen tager bl.a. afsæt i bogen 'Kort og godt om virtuel ledelse' (Dansk Psykologisk Forlag).

Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, sætter fokus på 'Den gode hukommelse'.
 Se side 16.

Overlæge Mogens Pfeiffer Jensen har ordet i sin magt, når han fortæller om gigt. Lær hvordan du kan blive bedre til at overbevise og inspirere med de rette ord, ansigtsudtryk og betoning. Se side 21.



2211-399

Sådan får du skarpe tanker

TID: 17/5, 1 tirsdag, kl. 17:15-21:15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

UNDERVERSERE: Louise Meldgaard Bruun, specialpsykolog i psykiatri, ekstern lektor ved Medicin, Aarhus Universitet, og Line Kirstine Hauptmann, psykolog, specialist i klinisk neuropsykologi, ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet

Hjernen og tænkningen er i gang hele tiden og udfordres af de betingelser, vi giver den. Tænkningen og de kognitive processer påvirkes af, hvordan vi lever, arbejder og sover. Forskning viser, at det er muligt at styrke kognitionen og booste hjernens processer og derved blive bedre til at holde opmærksomheden, huske nyt og løse problemer. Forløbet henvender sig til alle, der ønsker at få mere viden om, hvordan vores tænkning fungerer, og indblik i, hvordan man med konkrete teknikker og strategier kan forbedre koncentrationsevnen, holde overblikket og styrke problemløsningsevnen. Forløbet tager afsæt i bogen 'Skarpe tanker – styrk dine kognitive færdigheder' (Dansk Psykologisk Forlag).

2221-259

Kom i gang med aktieinvestering

TID: 4/10, 1 tirsdag, kl. 17:30-21:30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERSERE: Morten M. Bang, cand.merc. aud., aktieanalytiker og iværksætter

Vil du i gang med at investere i aktier, og vil du have den rette viden til at komme godt fra start med investeringerne? Med afsæt i teori og praktiske erfaringer vil du lære om de muligheder og risici, der kan opstå ved aktieinvestering, og du vil få viden og værktøjer til at komme i gang selv. Få en introduktion til aktiehandel og viden om fundamental analyse, forskellige værktøjer og indsigt i relevante nøgletal. Hør også om fejl og motivation, og find ud af, om aktieinvestering er noget for dig. Underviser Morten M. Bang er en erfaren aktieanalytiker og iværksætter med 15 års erfaring inden for aktieinvestering og ejendomsinvestering.

2221-167

Social intelligens – i livet og på arbejdet

TID: 8/10, 1 lørdag, kl. 10:00-16:00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERVERSERE: Lone Belling, cand.phil., forfatter og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab

Nyere hjerneforskning viser, at vi er skabt til at være sociale. Vores hjerner samspiller, og følelser og fornemmelser spredes mellem mennesker. I mødet med andre mennesker genskaber hjernen det, der sker i den anden. Det betyder, at vi kan påvirke hjernen, følelser, hormoner og dermed kroppen hos hinanden. Hør, hvordan denne viden kan have indflydelse på liv og arbejdsliv med fokus på bl.a. læring gennem imitation, nærvær i møder og samtaler, intuitiv og tavs kommunikation samt udvikling og træning af social intelligens. Bl.a. med Teori U som ramme i en organisatorisk sammenhæng. Hør også, hvad det moderne (arbejds)liv gør ved vores evne til opmærksomhed, læring, empati og medfølelse. Dagen vil veksle mellem oplæg og dialog, teori og praksis, øvelser og refleksion.

2221-183

Styrk feedbackkulturen

TID: 8/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERVISERE: Charlotte Albrechtsen, ph.d. i virksomhedskommunikation, ejer af Tovejs og ekstern lektor, Syddansk Universitet, og Tine Wirenfelt Jensen, ph.d. i læring og uddannelse, ejer af METoDo og ekstern adjunktvejleder, Syddansk Universitet

Workshoppen er for dig, der vil klædes på til at udvikle feedbackkulturen på din arbejdsplads og styrke din egen feedbackpraksis. Feedback er effektiv til at fremme læring og højne den faglige kvalitet på en arbejdsplads. Og ofte eksisterer der et stort uudnyttet potentiale i forhold til at integrere feedback i eksisterende praksisser. På workshoppen sætter vi fokus på, hvad der kendetegner en stærk feedbackkultur, og du bliver præsenteret for et redskab til at evaluere feedbackkulturen på din arbejdsplads. Samtidig lærer du forskellige feedbackstrategier at kende. Du får indblik i, hvordan strategierne fungerer i praksis, og du får mulighed for at koble dem til din arbejdshverdag.

2221-168

Den respekterede leder – om at være stærk i det sårbare

Tid: 10/10, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

Pris: 495 kr., studerende 250 kr.

Underviser: Øyvind Lyngseth, ph.d. i filosofi, Aarhus Universitet og Det Jyske Musikkonservatorium

Hvad legitimerer et personligt og fagligt vel-funderet lederskab? Spørgsmålet diskuteres med udgangspunkt i den nyeste internationale lærings- og organisationsforskning. At en leder har en formel bemyndigelse til at træffe de beslutninger, vedkommende finder rigtige eller fordelagtige, indebærer ikke en sikkerhed for, at lederen bliver mødt med respekt blandt medarbejderne. Men hvad kendetegner den respekterede leder? Spørgsmålet diskuteres i lyset af teorier om læring, kommunikation samt ledelsesfaglig viden og kompetence. Kursusdeltagerne involveres bl.a. i guidede workshops, hvor de inviteres til at sætte deres egne erfaringer og viden i spil.

2221-169

Kort og godt om ledelseskommunikation

TID: 11/10, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Morten Svalgaard Nielsen, MA i læring, ledelse og organisationspsykologi

Hvorfor er ledelseskommunikation et helt centralt ledelsesgreb i moderne organisationer? Hvilken værdi kan høj kvalitet i ledelseskommunikation skabe? Hvem gør det? Hvornår gør vi det? Hvordan gør vi det? Workshoppen giver svar på en lang række spørgsmål og hjælper deltagerne med at forstå og identificere de mange forskellige elementer i kommunikation, og hvordan man kan skabe de bedste betingelser for at kommunikere på en måde, der skaber ledelse. Ledere har tendens til at undervurdere vigtigheden af god kommunikation. Men når det fungerer, er ledelseskommunikation med til at gøre den forskel, der giver retning, mening, koordinering og commitment.

2221-272

Mellemlederens værktøjskasse

TID: 29/10, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Henrik Holt Larsen, professor emeritus, dr.merc. i human resource management, Copenhagen Business School

Mellemledere er heltene i midten af alle virksomheder – også i videnstunge virksomheder, hvor medarbejderne 'kan lede sig selv'. De oversætter og implementerer topledelsens strategiske kurs, men leder også opad og giver indspil til topledelsen. De udøver personaleledelse, skaber kompetenceudvikling og engagement, bidrager til strategisk musikalitet på tværs i virksomheden og har dialog med eksterne aktører, så virksomheden kan løfte sit samfundsansvar. På kurset diskuteres de arenaer, hvor mellemledelse udspiller sig. Vi tager en tur 360 grader rundt om mellemlederen og giver bud på udfordringer, dilemmaer og løsninger. Vi diskuterer stærkt personligt lederskab, samfundets nye krav, kundernes magt, ledelse opad og på tværs. Ledelse, så medarbejderne føler sig set, hørt og forstået.

2221-106

Kroppens sprog i professionel praksis

TID: 1/11, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.00

PRIS: 425 kr., studerende 200 kr.

UNDERVISER: Helle Winther, ph.d., lektor i bevægelsespsykologi, Københavns Universitet

Kroppens sprog har stor betydning for autenticitet, nærvær, empati, lederskab, relationskompetence og krisehåndtering i professionel praksis. Bevægelse og kropssprog er vores primære sprog. Ordenes strøm kan stoppes, men kroppen er altid i bevægelse – altid kommunikerende. Alligevel er kroppen, og ikke mindst bevægelsen, overset i psykologien. Gennem et kalejdoskop af forskningsbaseret teori og praksisnære fortællinger dykker vi denne aften ned i kropslighedens, sanselighedens og personlighedens betydning for professionel kommunikation. Hør, hvordan kroppens sprog kan bruges i undervisning, supervision og personlig udvikling i mangfoldige kontekster.

2221-096

Ordet fanger – kunsten at overbevise og inspirere

TID: 12/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

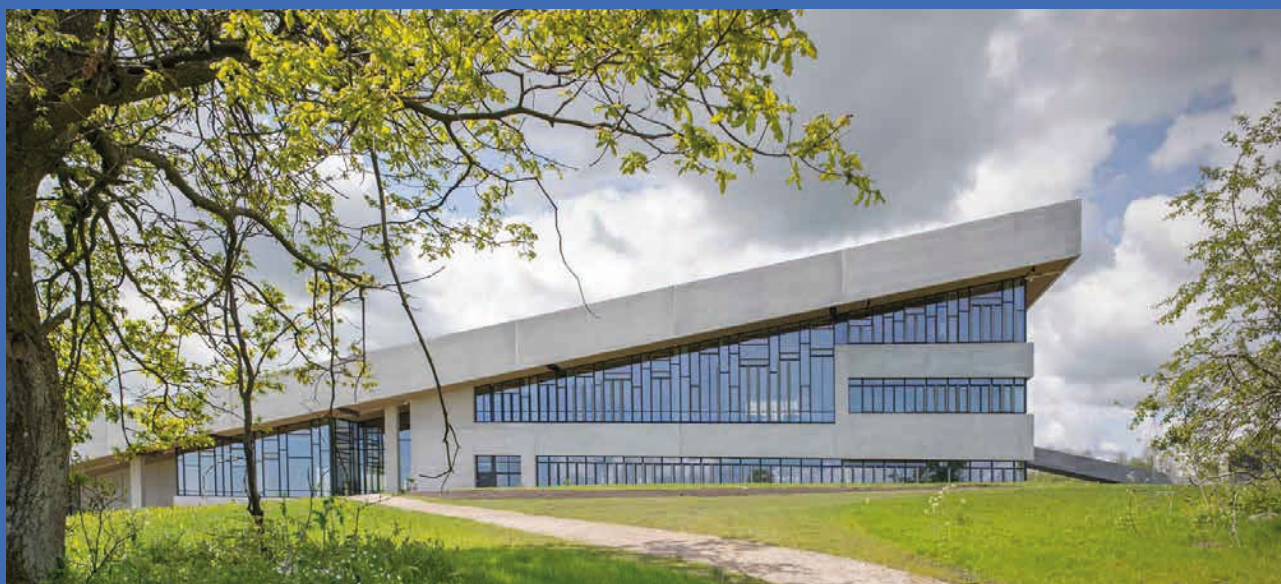
UNDERVISER: Michael Ejstrup, sprogforsker, forfatter og projektleder

Alle kender situationen, hvor det er nødvendigt at sige nogle velvalgte ord. Ord, som kan bevæge andre til at følge en idé, acceptere en undskyldning eller skabe en særlig følelse af fællesskab. Politikere, undervisere, lægmænd – alle har brug for at mestre situationerne, når de opstår. Nogle gange med god tid til forberedelse, andre gange helt spontant. Skal ordene bevæge publikum, så du får succes og taktfulde klapsalver, skal de være velvalgte. Der er ikke plads til slinger i valsen, hvis publikum skal bevare tilliden og acceptere dine ord som ærlige og fornuftige. Det kræver perfekt timing af pauser, bevægelser, ansigtsudtryk og betoninger – og det kan læres.

Heldagskurser

– få inspiration og redskaber til dit arbejdsliv

Tilbring en lærerig dag i de smukke omgivelser på Moesgaard Museum, og få viden om, hvordan du faciliterer værdiskabende møder på arbejdspladsen, eller om, hvordan du leder dine medarbejdere frem mod målet.



2211-392

Leder uden kasket

TID: 30/3, 1 onsdag, kl. 10.30-16.15

PRIS: 1.275 kr. inkl. frokost og kaffe

STED: Moesgaard Museum, lokale 301, Moesgård Alle 15

UNDERVISER: Lene Worning, cand.merc., HRM-konsulent og coach, WOHA

Mange fagligt stærke specialister har ledelsesfunktioner uden mandat. Her er det vigtigste redskab for at trives og lykkes dig selv, din personlige autoritet og gennemslagskraft. Men hvordan driver du mennesker, projekter, teams og arbejdsgrupper frem mod målet? Hvordan håndterer du krydspres, kollegaer, der ikke samarbejder optimalt, og konflikter, som du er en del af, når du ikke har den formelle ledelsesautoritet? Forløbet introducerer dig for en række konkrete værktøjer inden for relationsledelse, kommunikation og konflikthåndtering. Dagen henvender sig til dig, der i det daglige udøver ledelse, typisk på grund af din faglighed og anciennitet, men som ikke har en formel ledertitel.

2211-393

Mødefacilitering

TID: 30/3, 1 onsdag, kl. 10.30-16.15

PRIS: 1.275 kr. inkl. frokost og kaffe

STED: Moesgaard Museum, lokale 302, Moesgård Alle 15

UNDERVISER: Ib Ravn, lektor i organisatoriske vidensprocesser, Aarhus Universitet

Hvordan får man møder, der er værdiskabende, effektive, involverende, muntre, korte og fåtallige? Det gør man ved at facilitere dem. Det vil sige styre deres form stramt og venligt, så indholdet og formålet fremmes bedst muligt. Facilitering er en form for myndig og inkluderende mødedeltagelse, der næsten umærkeligt bringer det bedste frem i mødedeltagerne, så gruppen sammen når det hele på den aftalte tid, og alle har været på og er glade. Forløbet introducerer en række redskaber til mødefacilitering, og deltagerne afprøver dem i mindre, faciliterede grupper. Forløbet henvender sig til alle med mødeansvar.

GRATIS: Prøv Vid&Sans i 3 måneder

Den 1. oktober var der premiere på et nyt digitalt medie til dig, der savner nuancer i nyhedsstrømmen. Det hedder Vid&Sans, bringer vigtige artikler og podcasts hver uge – og har ét mål: at nuancere den aktuelle debat med forskningsbaseret viden. På Folkeuniversitetet har vi været med til at så ideen. Derfor tilbyder vi dig de første 3 måneder helt gratis, når du tilmelder dig et hold på fuau.dk.

HJEM
NYHEDSBREV
PODCAST

Vid&Sans

LOG IND
DIN PROFIL
BLIV MEDLEM

NATUR & KLIMA
TEKNOLOGI & UNIVERS
KROP & SIND
KUNST & KULTUR
SAMFUND & INDIVID
IDÉ & TRO

SØG



KROP & SIND

PSYKIATRI

Svampetrip kan blive fremtidens antidepressiver

Om få år er det muligt at blive behandlet for depression med ét psykedelisk trip frem for daglige doser af lykkepiller. Studier viser, at psykedeliske stoffer kan revolutionere behandlingen af flere psykiske lidelser.



NATUR & KLIMA

BIODIVERSITET

Biavl er ikke godt for den vilde natur

Honningbien er ikke en truet dyreart, og den gavner ikke biodiversiteten. Tværtimod. I dag sætter vi bistader op i nationalparker og fredet natur, og det gør mere skade end gavn.



KUNST & KULTUR

GRAT GULD

"Forargelse er satirens faste følgesvend!"

Vid&Sans bringer hver uge et "interview" med en afdød tænker, videnskabsmand eller forfatter om et aktuelt emne. I denne uge Ludvig Holberg om krænkende humor.



TEKNOLOGI & UNIVERS

SEX

Ny porno-plattform ændrer vores medieadfærd – igen

Online-plattformen Onlyfans er vokset til det tidobbelte under pandemien. Det er et varsel om en helt ny måde at bruge sociale medier på.



SAMFUND & INDIVID

HANDEL

Forstå forsyningskrisen

Du skal vente længe på en ny mobiltelefon, en ny bil eller nye skjorter. Fragten af varer foregår i sneglefart på hele kloden. Men hvorfor? Få forklaringen på, hvorfor de globale forsyningskæder pludselig er stoppet til.



KUNST & KULTUR

LITTERATUR

Kvinderne buldrer frem i litteraturen

Kvinderne er blevet altdominerende i Danmarks litterære landskab – hvad er forklaringen? Det handler ikke kun om forfatterne, men også om læserne og det omgivende samfund, mener litteraturforsker.

FOTO: MAXIME GILBERT, ANDRES HERRERA, FAKURIAN & RITZAU/SCANPIX

Psykologi & sundhed

2211-459

Tankernes kraft

TID: 26/1, 7 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Mennesker tænker over 50.000 tanker hver eneste dag. Som regel kører tankerne som en indre, vanemæssig dialog, der opleves så naturlig, at vi først bliver opmærksomme på den, når vi bliver bedt om at stoppe. Men hvilken indflydelse har den konstante strøm af bevidste og ubevidste tanker egentlig på vores hverdag, liv og helbred? Hvordan kan tanker lindre smerte? Hvorfor er kreativitet en superkraft? Og hvad sker der med tankerne, når vi sover? En række forskere stiller skarpt på tankerne fra forskellige perspektiver.

- 26/01: Placebo.** Lene Vase Toft, professor i neurovidenskabelig psykologi, Aarhus Universitet
- 02/02: Hypnose.** Bobby Zachariae, cand.psych., dr.med. og professor ved Psykologisk Institut, Aarhus Universitet, og Kræftafdelingen, Aarhus Universitetshospital
- 09/02: Fantasi.** Andreas Lieberoth, ph.d., adjunkt i spil og pædagogisk psykologi, Aarhus Universitet
- 16/02: Drømme.** Michael Rohde, drømmeforsker, medlem af International Association for the Study of Dreams, IASD
- 23/02: Religiøs og spirituel tro, livskvalitet og helbred.** Uffe Schjødt Paldam, lektor i religionspsykologi, Aarhus Universitet
- 02/03: Mindfulness.** Lone Overby Fjorback, leder lektor, ph.d. og speciallæge, Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet
- 09/03: Tanketræning.** Louise Meldgaard Bruun, specialpsykolog i psykiatri, ekstern lektor ved medicin, Aarhus Universitet

2211-120

Hjernemad

TID: 24/1, 6 mandage, kl. 17.15-19.00
NB: 7/2 kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Kan vi spise os til et bedre mentalt helbred? Hjernemad er et nyt ord, der er dukket op i det offentlige rum. Det pointerer en vigtig sammenhæng mellem hjerne, kost, tarme og vaner, som tidligere har været overset. Vi ved det alle sammen godt – det, vi spiser, påvirker vores fysiske og psykiske sundhed, men det har ikke altid været en selvfølge, og vi glemmer det tit i hverdagen. Kom og få eksperternes svar på de gådefulde sammenhænge mellem hjernen, vaner og mad.

- 24/01: Introduktion til hjernen, og hvorfor den har brug for mad.** Per Bendix Jeppesen, lektor i endokrinologi, Aarhus Universitetshospital
- 31/01: Tarmen – den tredje hjerne?** Anders Abildgaard, læge, ph.d., Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet
- 07/02: Hjerne kemi og spiseadfærd (NB: kl. 17.30-19.15).** Jakob Linnet, dr.med., ph.d., cand.psych.aut., leder af klinik for ludomani og BED, Odense Universitetshospital
- 14/02: Toptrimmede tarme og tanker.** Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital
- 21/02: Vaner, kropserfaring, selvkontrol og måltider.** Niels Viggo Hansen, filosof, fysiker, postdoc, Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet
- 28/02: Hjernens aldring – kan den påvirkes af det, vi spiser?** Tinna Ventrup Stevnsner, professor i molekylærbiologi, Aarhus Universitet

2211-388

Psykologisk læseklub – fortællinger om os (II)

TID: 24/1, 5 mandage, kl. 19.45-21.30.
 Undervisningsdatoer: 24/1, 21/2, 21/3, 25/4 og 16/5
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Karen Margrethe Schifter Kirketerp, cand.psych.aut., autoriseret psykolog

I denne læseklub dykker vi ned i de psykologiske aspekter og effekter ved at læse litteratur. Litteratur er et unikt medie med en helt særlig kraft til at overskride grænser. Vi reagerer og oplever følelser, i takt med at vores øjne glider over ordene. Litteraturen kan vise os ting, vi ellers ikke ville have oplevet. Inden for psykologiens verden viser forskning, at litteratur og fortællinger bl.a. kan medvirke til stressforløsning, styrket analytisk tænkning, øget selvforståelse samt øget mentalisering. Dette forår vil vi læse litteratur omhandlende relationer. Bl.a. Brit Bennett og Leonora Christina Skov. Se mere på fuau.dk.

2211-291

Du er hvad du spiser

— **TID:** 25/1, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Mad og måltider spiller en vigtig rolle, når det handler om at fremme trivsel, få bedre udbytte af fysisk aktivitet, forebygge livsstilssygdomme eller lære at leve med en sygdom. Få indblik i sammenhænge mellem sundhed og ernæring set fra forskellige faglige vinkler. Forelæsningsrækken er tilrettelagt i samarbejde med Aarhus Universitets netværk om ernæring og fødevarer.

- 25/01: Kostråd til motionister + Kosttilskud, en genvej til sundhed?** Mette Hansen, lektor og ph.d. i idræt, Aarhus Universitet, og Ole Dollerup, ph.d. og læge, Steno Diabetes Center Aarhus
- 01/02: Kost og ernæring, når lugtesansen svigter + Sund mund, sund krop?** Alexander Wieck Fjældstad, læge og ph.d. i lugtesans, Flavour Institute, Aarhus Universitet, og Hedonia Research Group, University of Oxford, og Lene Baad-Hansen, professor i orofacial funktion og viceinstituteder, Aarhus Universitet
- 08/02: Kost og sundhed: et befolkningsperspektiv + Sund kost, type 2-diabetes og forebyggelse.** Anja Olsen, seniorforsker, cand.scient. i human ernæring, ph.d., Center for Kræftforskning, Kræftens Bekæmpelse, og Søren Gregersen, overlæge, Institut for Klinisk Medicin, Steno Diabetes Center Aarhus
- 22/02: Lægemidler og fedme, et voksende behandlingsfelt + Psykisk sygdom og overvægt – en moderne historie om hønen og ægget.** Gregers Wegener, læge, professor i klinisk medicin, og Niels Jessen, forskningschef, professor i farmakologi, Aarhus Universitet
- 01/03: Ernæring og tarmbakterier + Ernæring ved sygdom og underernæring.** Christian Lodberg Hvas, overlæge, Lever-, Mave- og Tarmsygdomme, Aarhus Universitetshospital, og Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital
- 08/03: Hvad kan vores registre fortælle om overvægt + Børn og overvægt – skal vi gøre noget?** Jens Meldgaard Bruun, professor, overlæge og speciallæge i intern medicin og endokrinologi, Aarhus Universitet, og Sigrid Bjerre Gribsholt, ph.d. og læge i intern medicin og endokrinologi, Aarhus Universitet

2211-205

Positiv psykologi i hverdagen

— **TID:** 26/1, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15.
Ingen undervisning 2/3
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Der vil altid eksistere dårligdomme og udfordrende situationer i hverdagen, som kan optage vores tanker negativt, dræne os for energi og få os til at miste overblikket. Men man kan gøre meget for at forebygge det ved at prioritere dét, der gør livet værd at leve. Positiv psykologi er en nyere gren af psykologien, som fokuserer på, hvordan man kan trives og fungere godt i hverdagen, uanset om man er på arbejde eller har fri.

- 26/01: Introduktion til den positive psykologi.** Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, Sydafrika
- 02/02: Mental robusthed i hverdagen.** Ida Thrane Hertz, cand.mag. i psykologi og kommunikation, chefkonsulent, Center for Mental Robusthed
- 09/02: Lykke i hverdagen.** Jonas Fisker, autoriseret psykolog og ph.d.-studerende, Psykiatrisk Center København
- 16/02: Foretagsomhed i hverdagen.** Anne Kirketerp, ph.d., psykolog og kunsthåndværker
- 23/02: Flow i hverdagen.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet



FÅ INFORMATION OM SÆRARRANGEMENTER OG SÆRLIGE TILBUD

Tilmeld dig Folkeuniversitetets nyhedsbrev på fuau.dk

2211-170

Jungs psykologi og filosofi: Menneske og natur

— **TID:** 29/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Aksel Haaning, lektor i filosofi, Roskilde Universitet

Psykoanalysens historie er ikke, hvad vi troede for bare 10-15 år siden. Det gælder også den schweiziske psykiater C.G. Jung (1875-1961), der oplever en fornyet interesse i disse år. I dag fremstår Jung som en af det 20. årh.s store tænkere. I centrum står Jungs bidrag til modernismen, det imaginære og det moderne menneskes forhold til naturen. En række skrifter, vi tidligere kun har kendt af navn, præsenteres. Få en indføring i moderne Jung-forskning. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Jung – en stemme fra dybet' (Akademisk Forlag).

- 10.00: Kristendommen i moderne fortolkning. Jungs 'Psykologi og religion' (1938)**
- 11.45: Frokostpause**
- 12.30: Jungs senere værker: 'Den glemte naturforståelse i europæisk historie'. 'Genopdagelse som levende opgave i os selv'. 'Psykologi og alkymi' (1944; 1952) og udgivelsen af 'Aurora consurgens – opstigende morgenrøde' (1957)**
- 14.15: 'Den glemte naturforståelse' og 'Aurora consurgens' – fortsat**

2211-206

Den kreative kraft – udnyt dit potentiale og skab et meningsfuldt liv

— **TID:** 29/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 505 kr., studerende 280 kr. Inkl. materialer
UNDERVISERE: Lærke Egebjerg, læge, forfatter og billedkunstner, og Mette Møller, cand.psych.aut., erhvervspsykolog og specialist- og supervisor godkendt i ledelse og organisation

Hvordan kan kunst og kreativitet hjælpe dig til et meningsfuldt liv, både privat og på arbejdspladsen? Kunst og kreativitet gavner helbredet psykisk såvel som fysisk og dæmper symptomer på angst, stress og depression. Kunsten styrker din intuition og hjælper dig med at træffe bedre beslutninger. Denne dag fokuserer vi på kunstens og kreativitetens væsen – i det enkelte menneske, i et sundhedsperspektiv og i ledelse af eget og andres liv. Teorien bindes op på praktiske kreative øvelser.

10.00: Kunst og kreativitet på recept og med på job?

12.00: Frokostpause

12.45: Workshop med guidede, kreative øvelser og små oplæg

2211-204

Kunsten at dvæle i dialogen

— **TID:** 29/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Reinhard Stelter, professor i coaching- og sportspsykologi, Københavns Universitet

Hvad kendetegner den bæredygtige og meningsfulde samtale, der giver værdi for samtalepartnere? Dialogen er med til at sikre os et holdepunkt og en integritet i vores måde at agere i verden på. Få input til at lytte til dig selv og den anden i dialogen, så du opnår en bæredygtig og meningsfuld samtale, som i sidste ende kan hjælpe dig til at finde dit etiske ståsted og egne personlige værdier. Forløbet henvender sig bl.a. til dig, som har brug for en introduktion til transformative og støttende samtaler (fx coaching, mentoring, udviklingsamtaler eller lignende). Forelæsningerne bygger på bogen 'Kunsten at dvæle i dialogen' (Dansk Psykologisk Forlag).

2211-121

Demens – hvad ved vi?

— **TID:** 30/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Peter Roos, neurolog, Neurocentret, Rigshospitalet

Mange af os vil i løbet af livet komme i berøring med demens, måske som pårørende eller som syg. Knap 90.000 danskere anslås at have demens. Demens er en fællesbetegnelse for en række aldersrelaterede sygdomme karakteriseret ved vedvarende svækkelse af de mentale funktioner. Alzheimers sygdom er langt den hyppigste årsag til demens, men mange andre hjernesygdomme kan ligge bag. Undervisningen stiller skarpt på den nyeste viden om demenssygdomme og forebyggelse af intellektuel svækkelse. Få svar på spørgsmål som: Hvad sker der i hjernen ved demens? Er der overhovedet noget at stille op? Og sidst men ikke mindst: Hvad med de pårørende?

2211-169

Fra selvkritik til selvvenlighed

— **TID:** 30/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Nina Werner, cand.psych., autoriseret psykolog

Vi mennesker har af evolutionære årsager en klar tendens til at kritisere os selv hårdere, end vi kritiserer andre. Vi er ofte venlige, forstående og tålmodige over for vores venner, hvis de fx har begået en fejl. Når det handler om os selv, er vi sjældent lige så venlige. Men hjernen påvirkes lige så negativt af selvkritik som af andres kritik, og al den selvkritik gør os triste – nogle gange endda ulykkelige. Med afsæt i psykologiske, evolutionære og kognitive teorier dykker vi denne dag ned i selvvenlighed – også kaldet self compassion – og stiller skarpt på, hvordan du kan vende selvkritik til medfølelse over for dig selv. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Fra selvkritik til self compassion' (Forlaget Klim).

2211-456

Socialpsykologi

— **TID:** 30/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Maria Ovesen, ph.d. i socialpsykologi

Som mennesker er vi dybt afhængige af hinanden. Det gælder fysisk, men det gælder også psykologisk, fordi vores identitet og selvskab igennem relationer med andre mennesker. Socialpsykologi handler om mennesket som socialt væsen og om forholdet mellem individ og samfund. Hele livet igennem påvirkes vores tanker og adfærd af vores medmennesker og det samfund, vi indgår i: vores venner, familie, kollegaer, partnere, kulturer, politiske strømninger mv. Få en bedre forståelse af dig selv og andre mennesker som sociale væsener – på godt og ondt.

2211-119

Alt hvad du bør vide om psykologi

— **TID:** 2/3, 5 onsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Hvordan fungerer menneskets hukommelse, hvad påvirker vores sociale adfærd, og hvordan udvikles vores personlighed? Psykologi handler om at forklare, hvorfor vi mennesker oplever, føler, tænker, handler og udvikler os, som vi gør. Få indblik i de vigtigste milepæle inden for psykologi, og bliv introduceret til den nyeste viden på området. Forelæsningerne giver dig redskaber til refleksion og analyse af psykologiske problemstillinger. Bliv klogere på dig selv og andre og få en bedre forståelse for menneskers forskelligheder.

02/03: Kognitionspsykologi. Dorthe Kirkegaard Thomsen, professor i kognitionspsykologi, Aarhus Universitet

09/03: Læringspsykologi. Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

16/03: Socialpsykologi. Inger Glavind Bo, lektor i socialpsykologi, Aalborg Universitet

23/03: Personlighedspsykologi. Ole Michael Spaten, lektor i personlighedspsykologi, Aalborg Universitet

30/03: Udviklingspsykologi. Peter Krøgaard, professor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet



Overlæge Christian Lodberg Hvas fortæller om tarme med charme ved Hearts & Minds-Festival. Mød ham i forelæsningsrækken 'Du er hvad du spiser'. Se side 25.

2211-207

Stoisk ro i hverdagen

TID: 19/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Anders Dræby, ph.d., eksistentiel terapeut, filosof og forfatter

Det moderne samfund stiller store krav til det enkelte menneskes udvikling, og for mange af os bliver hverdagen et kapløb med tiden. Men tempoet kan blive så højt, at vi helt mister fokus – og til tider også os selv. Udtrykket 'at have en stoisk ro' bruges om personer, der har et fuldstændigt overblik og en uændret væremåde, uanset hvad der sker. Det er ikke uden grund, at stoicismen de seneste årtier har vundet fornyet fokus inden for såvel filosofi, psykologi og psykoterapi. Bliv introduceret til stoicismens livsfilosofi, og hør, hvad den stoiske tilgang har at tilbyde det moderne menneske.

2211-223

Gå og forstå dit parforhold

TID: 19/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISERE: Poula Helth, ph.d., ledelsesforsker, cand.scient.adm., og Hans Jørn Filges, ledelseskonsulent, cand.oecon.

Mange af os er begyndt at gå ture under coronapandemien. Nu peger ny forskning på, at der kan være store fordele ved at gå sammen med sin partner i naturen. Denne dag dykker vi ned i, hvordan samtaler i naturen kan åbne for større indsigt i hinandens tanker og følelser og give mulighed for at vende dårlig trivsel til god trivsel. Få indsigt i et nyt samtalekoncept, som er et vigtigt alternativ til parterapi og samtalekurser. Dagen vil veksle mellem teoretiske oplæg og praktiske øvelser og tager afsæt i bogen 'Gå og forstå. Vejen til den gode samtale i parforholdet' (Dansk Psykologisk Forlag).

2211-203

Mindfulness og meditation i teori og praksis

TID: 19-20/3, 1 weekend, kl. 10.00-16.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
NB: Medbring selv liggeunderlag og et tæppe
UNDERVISERE: Jacob Piet, psykolog, ph.d. i mindfulness, Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet, og Gull-Maja la Cour, cand.psych. og mindfulnessinstruktør

Mindfulness handler om evnen til bevidst nærvær og intimitet med livet – som det udfolder sig fra øjeblik til øjeblik. At arbejde med mindfulness handler bl.a. om at træne evnen til at iagttage tanker, følelser og kropslige fornemmelser med en venlig og ikke-dømmende opmærksomhedsindstilling. I en tid præget af stress, forandring og effektivitet kan det være en stor udfordring at være nærværende. Men evnen kan trænes og være et middel til stresshåndtering, forebyggelse af depression og forbedring af livskvalitet, relationer og samarbejde. Undervisningen vil foregå i en dynamisk vekselvirkning mellem teori, praktiske teknikker og dialogbaserede øvelser. Der kræves ingen særlige forudsætninger for at deltage.

2211-213

Viden med puls: Gå dig sund

TID: 20/3, 1 søndag, kl. 10.00-15.00
PRIS: 370 kr., studerende 225 kr.
UNDERVISER: Marina Aagaard, forfatter og master i fitness og træning

Mange nyder en god gåtur. Vi kan nyde det smukke landskab, få styr på tankerne eller have en god samtale. Men kan vi også blive sundere af at gå? Hvilke fysiske og psykiske fordele har gåturen? Kan den regelmæssige gåtur for eksempel være en god erstatning for fysisk træning? Og hvor langt, hvor tit og hvor hurtigt skal man gå for at opnå disse positive helbreds-mæssige virkninger? Få sat nye perspektiver på det at gå. Vi starter dagen med at høre om alle de sundhedsmæssige fordele ved gåturen, inden vi skal mærke det på egen krop på en rask gåtur. Du skal kunne gå 5 km i et rask tempo.

2211-209

Immunforsvaret A-Z

TID: 20/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Ib Søndergaard, cand.scient., Biolearning

Immunsystemet er afgørende for vores overlevelse. Det kan være for at bekæmpe nye influenzatyper, malaria, borrelia fra skovflåten, cancer eller helt aktuelt coronavirus. Men hvorfor er det sommetider vanskeligt for immunsystemet at fungere, som vi gerne vil have det? Forelæsningsen giver en basal introduktion til immunsystemet. Hør om nye tiltag inden for virus- og malariavacciner, cancerbehandling samt opdagelser af sammenhænge mellem kroppens tarmflora og sygdomme som allergi og diabetes. Bliv også klogere på, om man selv kan gøre noget for at få et kampklart immunforsvar. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Immunforsvar – kampen i kroppen' (Forlaget Praxis).

2211-302

Forstå dine drømme

TID: 20/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Michael Rohde, drømmeforsker, medlem af International Association for the Study of Dreams, IASD

Forskning viser, at alle mennesker drømmer to timer hver nat. Men for mange af os er det stadig et mysterium, hvorfor vi drømmer, og hvad vores drømme rent faktisk handler om. Med afsæt i den nyeste forskning inden for ubevidst intelligens og drømme dykker vi denne dag ned i, hvad drømme er og kan, og hvordan du helt konkret husker, forstår og bruger dem. Dine drømme er nemlig en uvurderlig kilde til selvindsigt og personlig udvikling. Undervisningen tager bl.a. afsæt i bogen 'Sådan forstår du dine drømme' (Dansk Psykologisk Forlag).

2211-201

Kort og godt om psykoterapi

TID: 24/3, 1 torsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Ole Karkov Østergård, ph.d., cand.psych., leder af Universitetsklinikken, Aalborg Universitet

Hvad er psykoterapi? Hvilke retninger er de mest almindelige, og hvordan foregår psykoterapi i praksis? Psykoterapeutisk behandling dækker over forskellige former for samtaleterapi, der har til formål at hjælpe mennesker med at håndtere forskellige psykiske symptomer og bearbejde følelsesmæssige og eksistentielle udfordringer. Få kort og klar viden om alle de vigtigste aspekter ved psykoterapi, og hvordan det virker. Undervisningen stiller også skarpt på psykoterapi ved forskellige psykiske lidelser og giver indblik i forskningen bag psykoterapien. Forelæsningsen tager afsæt i bogen 'Kort og godt om psykoterapi' (Dansk Psykologisk Forlag) og henvender sig til alle, der ønsker faglig indsigt i psykoterapi som behandlingsmetode.

2211-386

Bliv ven med dine tanker

TID: 31/3, 1 torsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Ina Skyt, psykolog og ph.d. i psykologi, Aarhus Universitet

Metakognitiv terapi er en nyere metode til behandling af en række psykiske lidelser som fx angst og depression. Modsat mange andre terapietninger fokuserer metoden ikke så meget på det konkrete indhold af tanker, men derimod på, hvad man stiller op med tanker. Centralt står det 'kognitive opmærksomhedssyndrom', der dækker over en række uhensigtsmæssige strategier som bekymring, grublen, overopmærksomhed og undgåelsesadfærd. Det er strategier, som mange af os kender til, og som kan bidrage til udviklingen af psykisk lidelse. Få en introduktion til metakognitiv terapi og konkrete værktøjer til at identificere uhensigtsmæssige strategier og begrænse bekymringer og grublerier.

2211-301

Kender du en psykopat?

TID: 4/4, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Tine Wøbbe, chefpsykolog ved Psykiatrisk Center Sct. Hans

De fleste af os vil nok mene, at vi ikke møder ret mange psykopater i hverdagen. Psykopater er bl.a. kendetegnede ved at være samvittighedsløse, manipulerende, charmerende og ofte aggressive. Men psykopati kan komme til udtryk i både større og mindre grad. I Danmark antager man, at der findes omkring 250.000 psykopater. Det betyder, at vi hver især kender én – måske to. Så hvad dækker begrebet egentlig over? Hvornår er man psykopat? Hvor møder man dem typisk, og hvordan tackler man en psykopat? Denne aften fører Tine Wøbbe, chefpsykolog på Psykiatrisk Center Sct. Hans, os helt ind i psykopaters liv og tankegang.

2211-210

Psykiske lidelser hos børn og unge

TID: 4/4, 1 mandag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Per Hove Thomsen, overlæge og professor i børne- og ungdomspsykiatri, Aarhus Universitet og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital Psykiatrien, Skejby

ADHD, autisme, triste tanker, bekymringer, tvangssymptomer, angst og spiseforstyrrelser. Børn og unge, psykiske problemer og psykiatriske diagnoser fylder mere og mere i den daglige debat blandt både fagfolk og forældre. Gennem de seneste år er der sket en mærkbar stigning af børn og unge, som henvises til psykiatrisk udredning og behandling. Denne aften kan du blive klogere på en række psykiske tilstande og lidelser hos børn og unge og få indblik i årsager, udvikling og behandlingsmetoder. Undervisningen tager bl.a. afsæt i Per Hove Thomsens bog 'Psykiske lidelser i skolealderen. En guide for forældre og lærere' (Hans Reitzels Forlag).

FÅ VIDEN HJEM I STUEN



Vi byder på livestreamede forelæsninger – se side 78-79

2211-166

Tarmen – fra ende til anden

- **TID:** 7/4, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISERE: Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital, og Lotte Fynne, speciallæge og forsker i mave-tarm-lidelser

Vores tarmsystem er afgørende for vores liv og velvære. Tarmen har en utroligt kompleks fysiologi. Den har bl.a. sit helt eget nervesystem, opsummer næringsstoffer og producerer hormoner, der er afgørende for vores daglige liv. Tarmens bakterieflora beskytter os mod al mulig ondskab og kan muligvis påvirke, om vi fx bliver tykke eller udvikler kræft. Bliv klogere på tarmsystemet, når to eksperter gennemgår tarmens funktion, de mest almindelige forstyrrelser af tarm og afføring og ernæringens betydning for tarmen. Du får viden om, hvad du selv kan gøre for at få en sund tarm, og hvornår du skal søge professionel hjælp.

2211-164

Bag om sorg – Naja Marie Aidt og Mai-Britt Guldin

- **TID:** 7/4, 1 torsdag, kl. 17.30-19.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
MEDVIRKENDE: Naja Marie Aidt, forfatter, og Mai-Britt Guldin, psykolog, forskningsleder, professor i rehabilitering og palliation, Odense Universitetshospital og Odense Universitet.

I marts 2015 dør forfatter Naja Marie Aidts søn Carl i en ulykke, 25 år gammel. Midt i sorgen nærmer Aidt sig det umulige: at skildre sorgen over sønnens død. Det ærlige, rystende og smukke værk får titlen 'Har døden taget noget fra dig så giv det tilbage'. Selvom sorgen er et grundvilkår for mennesket, kan den alligevel overrumple os, når vi er mindst forberedte på den. Hvad sker der i kroppen og med psyken, når vi mister? Hvordan giver vi sorgen plads og lærer at leve med den? Oplev Naja Marie Aidt i samtale med sorgforsker Mai-Britt Guldin.

2211-163

Kort og godt om DNA

- **TID:** 7/4, 1 torsdag, kl. 19.45-21.30
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Lotte Bjergbæk, lektor i molekylærbiologi, Aarhus Universitet

DNA er en sladrehanke. Det røber forfædres eskapader og afslører forbrydere og fjerne slægtninge. Vi kan ikke løbe fra vores arv. DNA-molekylet har eksisteret i ca. 3,8 milliarder år – men set med forskerøjne er det ungt, da det først blev opdaget og beskrevet i 1953. Så hvad er DNA egentlig? Hvad kan det fortælle om os selv? Og hvilke muligheder og udfordringer ligger der i, at forskere i dag kan manipulere med DNA? Vær med, når vi denne aften dykker ned i det fascinerende DNA. Forelæsningsen bygger på Tænkepausebogen 'DNA' (Aarhus Universitetsforlag).

2211-202

Kunsten at glædes

- **TID:** 19/4, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Jesper Bay-Hansen, speciallæge og specialist i klinisk sexologi

Flere og flere danskere føler sig så stressede i dagligdagen, at det går ud over livsglæden og evnen til at arbejde og fungere normalt – også socialt. Så hvordan kan du undgå, at den travle tid belaster dig, så du mister glæden, lusten og energien? Det kan i den grad øge livskvaliteten at kunne glæde sig på andres vegne og dele sin glæde med andre. Vi skal ikke alene tænke på vores egen glæde, men i høj grad også have fokus på at kultivere fællesglæden og medglæden. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Medglæde – kunsten at glæde sig med andre' (Forlaget Ella).

2211-212

Hvad har coronakrisen lært os?

- **TID:** 17/5, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Jesper Bay-Hansen, speciallæge og specialist i klinisk sexologi

Hvordan kan coronakrisen forstås i en eksistentiel og positiv psykologisk optik? Og hvad kan vi tage med os og bruge fremadrettet i forbindelse med fremtidige kriser? Med afsæt i den nyeste forskning inden for bl.a. eksistentiel og positiv psykologi får du konkrete redskaber til at navigere i det uvisse og håndtere eksistentiel usikkerhed. Undervisningen tager afsæt i 'Hullerne i livet – og livet i hullerne' (Forlaget Ella) samt 'Recepten på lykke 2.0 – om kunsten at glædes, også i krisetider med usikkerhed, forvirring og frygt' (udgivet 2021).

2221-256

Styrk dit helbred med kunst og kreativitet

- **TID:** 16/8, 1 tirsdag, kl. 10.30-15.00
PRIS: 380 kr., studerende 225 kr. (inkl. materialer)
STED: Moesgaard Museum, lokale 301, Moesgård Alle 15
UNDERVISER: Lærke Egefjord, læge, forfatter og billedkunstner

Vær med, når læge og kunstner Lærke Egefjord stiller skarpt på, hvordan kunst og kreativitet kan dæmpe symptomer på eksempelvis stress, angst, depression og demens. Samtidig bliver du klogere på, hvorfor vi ofte anser kreativiteten for noget, der er forbeholdt de få, og hvordan du selv skaber de optimale rammer for at opleve følelsen af flow og livsglæde, som en kreativ stund kan give dig. Gennem guidede kreative øvelser får du styrket dit kreative selvværd og får redskaber til at leve et aktivt, kreativt liv.

2221-021

Mental sundhed i hverdagen

TID: 5/9, 6 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vores mentale sundhed har stor indflydelse på vores livskvalitet og på risikoen for at udvikle psykiske lidelser. Ifølge Sundhedsstyrelsen betegner mental sundhed en tilstand, hvor man trives, fordi man udfolder og udvikler sine evner, formår at håndtere dagligdagens udfordringer og indgår i fællesskaber med andre mennesker. Seks eksperter gør rådene for mental sundhed mere konkrete, når de giver inspiration til, hvordan vi selv kan bidrage til at passe godt på vores mentale helbred.

- 05/09: Sov godt.** Poul Jørgen Jennum, professor, overlæge, dr.med. Dansk Center for Søvnmedicin, Rigshospitalet
- 12/09: Spis dig glad.** Anne Wilhjelmsen Ravn, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital
- 19/09: Psykisk sygdom og terapeutiske værktøjer.** Dorthe Raff, cand.psych.aut.
- 26/09: Hold dig mentalt aktiv.** Albert Gjedde, professor emeritus i neurobiologi og farmakologi, Københavns Universitet
- 03/10: Fysisk aktivitet, psykisk sundhed og livskvalitet.** Julie Midtgaard, klinisk professor i psykiatri og seniorforsker ved Psykiatrisk Center Glostrup, Københavns Universitet
- 10/10: Tag en pause. Mindfulness og meditation.** Jacob Piet, psykolog, ph.d. i mindfulness, Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet

2221-154

Hjernemad

TID: 5/9, 6 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Kan vi spise os til et bedre mentalt helbred? Hjernemad er et nyt ord, der er dukket op i det offentlige rum. Det pointerer en vigtig sammenhæng mellem hjerne, kost, tarme og vaner, som tidligere har været overset. Vi ved det alle sammen godt – det, vi spiser, påvirker vores fysiske og psykiske sundhed, men det har ikke altid været en selvfølge, og vi glemmer det tit i hverdagen. Kom og få eksperternes svar på de gådefulde sammenhænge mellem hjernen, vaner og mad.

- 05/09: Introduktion til hjernen, og hvorfor den har brug for mad.** Per Bendix Jeppesen, lektor i endokrinologi, Aarhus Universitetshospital
- 12/09: Tarmen – den tredje hjerne?** Anders Abildgaard, læge, ph.d., Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet
- 19/09: Hjerne kemi og spiseadfærd.** Jakob Linnet, dr.med., ph.d., cand. psych.aut., leder af klinik for ludomani og BED, Odense Universitetshospital
- 26/09: Toptrimmede tarme og tanker.** Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital
- 03/10: Hjernens aldring – kan den påvirkes af det, vi spiser?** Morten Scheibye-Knudsen, læge, lektor i aldring, Center for Sund Aldring, Københavns Universitet
- 10/10: Vaner, kropserfaring, selvkontrol og måltider.** Niels Viggo Hansen, filosof, fysiker, postdoc, Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet

2221-026

Hverdagens udfordringer

TID: 6/9, 5 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Vi kommer alle til at stå i svære situationer og dilemmaer i livet. Parforhold, børn, forældre, tab og sorg, store beslutninger om fremtiden eller uventede kriser som coronavirus-pandemien, der pludselig kan vende hverdagen på hovedet. Hvis der dog bare fandtes en manual til livet, så vi kunne slå de gode løsninger op. Det gør der ikke. Men der findes forskere, der arbejder med områder, teorier og metoder, som kan give inspiration, perspektiver og værktøjer til at navigere i hverdagens udfordringer.

- 06/09: Tab og sorg.** Mai-Britt Guldin, psykolog, forskningsleder, professor i rehabilitering og palliation, Odense Universitetshospital og Odense Universitet
- 13/09: Parforhold og kærlighed.** Asger Neumann, psykolog og ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet
- 20/09: Den kære og svære familie.** Per Schultz Jørgensen, professor emeritus i socialpsykologi, Aarhus Universitet
- 27/09: Bliv ven med dine tanker – om metakognitiv terapi.** Ina Skyt, psykolog og ph.d. i psykologi, Aarhus Universitet
- 04/10: Trivsel og positiv psykologi i hverdagen.** Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, Sydafrika

2221-089

Tjek på parforholdet

TID: 6/9, 3 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Mange oplever, at deres tilfredshed med parforholdet falder over tid, og skilsmissestatistikken taler sit tydelige sprog: Det er vanskeligt at bevare et sundt og trygt parforhold. 'Par-tjek' er et forskningsbaseret tiltag. Det er et regelmæssigt eftersyn af parforholdet med fokus på forebyggelse af den negative udvikling. Hør om, hvad Par-tjek er, og få indblik i den forskningsbaserede viden om det gode parforhold. Der vil også være smagsprøver på de praktiske værktøjer, der indgår i Par-tjek. Alle er velkomne.

- 06/09: Det lange parforhold. Hvad fremmer og hæmmer trivslen?** Tea Trillingsgaard, lektor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet
- 13/09: Par-tjek. Hvad foregår der til et par-tjek, og hvilken virkning har det efterfølgende?** Hanne Nørr Fentz, aut. psykolog, ph.d., Forskningsenheden for par- og familieforskning, Aarhus Universitet
- 20/09: Tre nyttige eksperimenter fra par-forskningen. Hvad kan vi lære af disse studier?** Tea Trillingsgaard, lektor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet

2221-153

Psykologisk læseklub – fortællinger om os (I)

TID: 7/9, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15.
Datoer: 7/9, 28/9, 26/10, 23/11 og 14/12
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Karen Margrethe Schifter
 Kirketerp, cand.psych.aut., autoriseret
 psykolog

I denne læseklub dykker vi ned i de psykologiske aspekter og effekter ved at læse litteratur. Litteratur er et unikt medie med en helt særlig kraft til at overskride grænser. Vi reagerer og oplever følelser, i takt med at vores øjne glider over ordene. Litteraturen kan vise os ting, vi ellers ikke ville have oplevet. Inden for psykologiens verden viser forskning, at litteratur og fortællinger bl.a. kan medvirke til stressforløsnings, styrket analytisk tænkning, øget selvforståelse samt øget mentalisering. Forløbet er et begynderforløb til dem, som ikke tidligere har deltaget. I efteråret 2022 vil læsningen omhandle eksistentielle emner som sorg, liv, død og valg.

2221-152

Litteraturterapi – magien ved at læse og skrive

TID: 1/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Karen Margrethe Schifter
 Kirketerp, cand.psych.aut., autoriseret
 psykolog

Uden at flytte fødderne kan vi rejse med Moby Dick over verdenshavene, overveje livet med Camus, forstå Aids sorg og forsvinde ind i klædeskabets portal mod Narnia. Litteraturen kan vise os ting, vi ellers ikke ville have oplevet. Med det blanke papir kommer også en unik mulighed for at undersøge og placere vores egne indre verdenskort, skabe fiktive verdener uden restriktioner, værne om vores egen stemme og skabe en mulig 'verbal kremation' af svære oplevelser. Denne dag dykker vi ned i nogle af de psykologiske aspekter og effekter ved at læse og skrive litteratur. Teorier og metoder inden for biblio- og litteraturterapien gennemgås. Dagen er for alle med interesse for ord, læsning og skrivning.



Gå på Folkeuniversitetet i dagtimerne

SE SIDE 34-35

2221-074

Buddhistisk psykologi

TID: 8/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Jacob Piet, psykolog, ph.d. i
 mindfulness, Dansk Center for Mindfulness,
 Aarhus Universitet

Hvad kan den kliniske psykologi lære af buddhismen? Denne dag dykker vi ned i den buddhistiske psykologis perspektiv på menneskets grundlæggende søgen efter mening, lykke, tilfredshed og fyldestgørelse i tilværelsen. Dagen har særligt fokus på de dele af buddhistisk psykologi, der har relevans for programmet Mindfulness-baseret stressreduktion (MBSR). MBSR er udviklet til moderne mennesker i Vesten, og det er som sådan hverken religiøst eller buddhistisk. Men programmet er inspireret af metoder og indsigter fra buddhistisk psykologi. I løbet af dagen vil der desuden blive inddraget forskellige praktiske mindfulness-øvelser

2221-151

Relationskompetencer – styrk dine relationer

TID: 8/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Rikke Dinnetz, cand.mag. i
 kommunikation, journalist og forfatter

Relationer er det vigtigste, vi har, og hvordan vi går i relation med andre, har direkte indflydelse på vores personlige livskvalitet, helbred og trivsel på jobbet og i hverdagen. Relationskompetence er kunsten at se og møde et andet menneske, som det er – uden at ville lave det om. Det kræver selvsindsigt, og derfor handler relationskompetence om, hvordan vi som mennesker kan blive bedre til at gå i kontakt med både os selv og med andre mennesker. Med afsæt i ny såvel som klassisk forskning får du denne dag indsigter, øvelser og konkrete værktøjer, der kan styrke dine relationer på arbejdspladsen, i familien – og med dig selv.

2221-150

Kort og godt om grubleri og bekymring

TID: 11/10, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via
 holdsiden på fuau.dk
UNDERVISER: Stine Bjerrum Møller, lektor
 i psykologi, Syddansk Universitet

Hvad er grubleri og bekymring egentlig? Hvorfor gør man det? Hvordan påvirker det humøret og hverdagen? Og hvordan kan man ændre sine vaner? Forskning viser, at det faktisk har større betydning, hvordan man tænker, end hvad man tænker på. Når man grubler og bekymrer sig, påvirker det humøret, trivslen og adfærden negativt. Tankerne kører i ring og bliver uproduktive. Enten bliver tankerne for detaljefokuserede eller alt for abstrakte. Så hvordan kan man komme bekymringerne og grublerierne til livs? Få en introduktion til begreberne, og hør, hvordan grubleri og bekymring påvirker os i hverdagen, og hvad du selv kan gøre. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Kort og godt om grubleri & bekymring' (Dansk Psykologisk Forlag)

2221-149

Craft-psykologi – håndarbejde og håndværks gavnlige virkning på trivsel og helbred

TID: 12/10, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Anne Kirketerp, ph.d.,
 psykolog og kunsthåndværker

Det har fået en renæssance at lave 'craft' – altså lave noget skabende med hænderne. Uanset om det er broderi, strik, betonstøbning, syning eller tegning, så har rigtig mange opdaget, hvor dejligt det er at være helt fordybet og opleve en tilstand af 'meningsfuld selvforglemelse'. Vi ved, at vi får det godt af at arbejde med vores passion eller hobby. Men hvorfor er det sådan? Hvad er psykologien bag? Få indblik i den nyeste forskning på området, og hør om de sundhedsfremmende fordele, det har at lave craft. Undervisningen tager bl.a. afsæt i bogen 'CRAFT-PSYKOLOGI. Sundhedsfremmende effekter ved håndarbejde og håndværk' (Forlaget Mailand).

2221-077

60+ en ny begyndelse

TID: 24/10, 6 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vi har ikke blot fået flere leveår, vi har – uden at det er gået rigtigt op for os – også fået en spritny fase i livet mellem voksen og gammel. Stadig flere 60+’ere oplever, at de både mentalt og fysisk kan meget mere end forventet, og at det ikke er dem, men måske snarere den ensidige fortælling om forfald og tab, der skal pensioneres. Hvad skal den nye livsfase så bruges til? Hør forskernes bud på, hvad et godt, sundt og meningsfuldt liv som 60+’er kan være i det 21. århundrede.

- 24/10: Den nye livsfase – når 'det er alderbedst'.** Poul-Erik Tindbæk, chefkonsulent og ph.d., en3karriere
- 31/10: Hold hjernen i gang.** Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet
- 07/11: Sund og aktiv aldring – hvad kan man selv gøre (på letforståeligt engelsk).** Suresh Rattan, professor emeritus i biogerontologi, Aarhus Universitet
- 14/11: Sociale relationers indvirkning på sund aldring.** Kristian Park Frausing, cand.psych., ph.d.-studerende i aldring, Aarhus Universitet
- 21/11: Positiv psykologi og det meningsfyldte liv.** Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, Sydafrika
- 28/11: Livsfortællinger – hvordan vi ser tilbage på vores liv.** Rikke Amalie Agergaard Jensen, postdoc i psykologi, Aarhus Universitet



Der var fokus på både smags- og lugtesansen til 'Den nydende hjerne' ved Hearts & Minds-Festivalen. Til efteråret er hjernen omdrejningspunktet for flere forelæsningsrækker. Se side 30 og 33.

2221-099

Livskvalitet – grib det gode liv

TID: 24/10, 5 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Med stress og jag haster vi afsted i vores egen lille verden. Med hovedet begravet i telefonen og tankerne beskæftiget med fortidens fejltrin og fremtidens bekymringer. Men er der en vej til et mere enkelt liv? Et liv med fokus på nærvær og samvær. Et liv, hvor vi sænker farten, vender udviklingsræset ryggen og i stedet mærker verden og er til stede i nuet – til gavn for os selv og dem omkring os. Et liv med øget livskvalitet.

- 24/10: Hjernen, fordybelse og koncentration.** Albert Gjedde, professor emeritus i neurobiologi og farmakologi, Københavns Universitet
- 31/10: Naturens sundhedsfremmende potentiale.** Kristine Engemann Jensen, adjunkt i natur og sundhed, Aarhus Universitet
- 07/11: Den gode samtale.** Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet
- 14/11: Positiv psykologi.** Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, Sydafrika
- 21/11: Skønlitteraturens helbredende kraft.** Mette Steenberg, forsker i litteratur, Aarhus Universitet

2221-148

Mindfulness

TID: 24/10, 6 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Mindfulness handler om at træne en række mentale redskaber, som giver dig mulighed for at leve livet med al dets medgang og modgang. For vi kommer alle til at stå i svære situationer i løbet af livet. Vores beredskab over for disse tilstande er meget forskelligt. Forelæsningsrækken stiller skarpt på, hvordan man med mindfulness kan observere tanker, følelser og kropslige fornemmelser uden nødvendigvis at skulle reagere per impuls. Det er herigennem muligt at forbedre humør, opmærksomhed, robusthed og empati samt nedsætte symptomer på stress, angst, depression og smerte.

- 24/10: Introduktion til mindfulness.** Karsten Bidstrup Skipper, cand.mag. i idéhistorie
- 31/10: Mindfulness og det stressede genom.** Jesper Dahlgaard, lektor i medicin, Aarhus Universitet samt docent og forskningsleder i Program for Krop og Mental Sundhed ved Forskningscenter for Sundhed og Velfærdsteknologi, VIA UC
- 07/11: Mindfulness-baseret terapi til angst og depression.** Lone Overby Fjorback, leder, lektor, ph.d. og speciallæge, Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet
- 14/11: Mindfulness og arbejdsliv.** Marianne Thomas, kommunikationschef, mindfulnesslærer, journalist og MBA, Henley Business School
- 21/11: Mindfulness i mødet med moderniteten.** Martijn van Beek, lektor i antropologi, Aarhus Universitet
- 28/11: Hjernen, stress og mindfulness.** Karen Johanne Pallesen, lektor, biolog, ph.d. i sundhedsvidenskab, Aarhus Universitet

2221-251

Hjernen hele livet

— **TID:** 25/10, 7 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Vi har kun én hjerne – og den skal holde hele livet. Det er komplekst at forstå, hvordan den fungerer og påvirkes af både ydre og indre faktorer livet igennem. I denne forelæsningsrække laver vi en række nedslag i en menneskehjernes udvikling – fra barn til voksen.

- 25/10: Hvad sker der med børns hukommelse i de første år?** Trine Sonne, postdoc i psykologi, Aarhus Universitet
- 01/11: Vi lærer, så længe vi lever.** Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet
- 08/11: Når hjernen bliver skadet.** Charlotte Glintborg, lektor i rehabiliteringspsykologi, Aalborg Universitet
- 15/11: Depression – når hjernen bliver trist.** Søren Dinesen Østergaard, professor i psykiatri, Aarhus Universitet
- 22/11: Når hjerner mødes.** Kristian Tylén, lektor i kognitionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 29/11: Vær kreativ, og hold hjernen i gang.** Lærke Egebjerg, læge, forfatter og billedkunstner
- 06/12: Godnat, og sov godt!** Ali Amidi, adjunkt i psykologi, Aarhus Universitet

2221-252

Kort og godt om gigt. Slid- og leddegigt

— **TID:** 12/11, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Mogens Pfeiffer Jensen, overlæge og klinisk lektor i reumatologi, Aarhus Universitet

Smerter, ømme og stive led og nedsat bevægelighed. Slidgigt er en folkesygdom, og det er langt den mest udbredte af alle gigtssygdomme. Over 300.000 danskere har fået diagnosen, og nogle lever fint med sygdommen, mens andre lider af voldsomme smerter, nedsat bevægelighed og forringet livskvalitet. Leddegigt er en inflammatorisk gigtssygdom, og ca. 1.700 personer får hvert år stillet diagnosen kronisk leddegigt i Danmark. Sygdommen rammer kvinder tre gange så hyppigt som mænd. Men hvad er gigt egentlig? Hør om sygdommens årsager, symptomer og behandlingsmuligheder, og få indblik i den nyeste forskning på området.

2221-160

Den kreative kraft – udnyt dit potentiale og skab et meningsfuldt liv

— **TID:** 13/11, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 525 kr., studerende 290 kr. inkl. materialer til kreative øvelser
UNDERVISERE: Lærke Egebjerg, læge, forfatter og billedkunstner, og Mette Møller, cand.psych.aut., erhvervspsykolog og specialist- og supervisorgodkendt i ledelse og organisation

Hvordan kan kunst og kreativitet hjælpe dig til et meningsfuldt liv, både privat og på arbejdspladsen? Kunst og kreativitet gavner helbredet psykisk såvel som fysisk og dæmper symptomer på angst, stress og depression. Kunsten styrker din intuition og hjælper dig med at træffe bedre beslutninger. Denne dag fokuserer vi på kunstens og kreativitetens væsen – i det enkelte menneske, i et sundhedsperspektiv og i ledelse af eget og andres liv. Teorien bindes op på praktiske kreative øvelser.

- 10.00: Kunst og kreativitet på recept og med på job?**
- 12.00: Frokostpause**
- 12.45: Workshop med guidede, kreative øvelser og små oplæg**

2221-161

Mindfulness og fordybelse i teori og praksis

— **TID:** 13/11, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
NB: Medbring selv liggeunderlag og et tæppe
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Esther Sorgenfrei Blom, cand.psych.aut. og certificeret MBSR-lærer, Aarhus Universitet

Mindfulness handler om evnen til bevidst nærvær. Mindfulness vil sige at observere og opleve på en måde, hvor vi øver os i at være ikke-dømmende, åbne og nysgerrigt interesserede. Vi anvender mindfulness i forhold til os selv og vores oplevelse af tanker, følelser og kropslige fornemmelser, og vi anvender mindfulness i forhold til andre i vores oplevelser af relationer, arbejde og hverdagslivet. Forskning viser, at øget bevidst nærvær mindsker oplevelsen af stress og forebygger udvikling af fx depression og forbedrer livskvalitet og relationer. Dagen byder på undervisning i mindfulness og fordybelse i en kombination af teori og praktiske øvelser.

2221-147

Seriemorder – mennesket bag monsteret

— **TID:** 12/12, 1 mandag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Florence McLean, cand. psych., criminal profiler og gerningsstedsanalytiker

Hvorfor bliver et menneske seriemorder? Og kan man gøre noget for at forhindre det? Få et fascinerende og skræmmende indblik i seriemorderens sind, tanker og adfærd med profileringseksperter, cand.psych. Florence McLean. Med udgangspunkt i FBI's profileringsmetode har McLean interviewet 34 seriemordere med tilsammen hundredvis af menneskeliv på samvittigheden. Hvilke psykologiske træk karakteriserer en seriemorder, og hvordan finder man ind til mennesket bag monsteret? Undervisningen tager afsæt i bogen 'Seriemorder – mennesket bag monsteret' (Lindhardt og Ringhof).

2221-260

Kort og godt om forhøjet blodtryk

— **TID:** 14/12, 1 onsdag, kl. 18.00-20.45
PRIS: 275 kr., studerende 145 kr.
UNDERVISER: Kent Lodberg Christensen, overlæge, dr.med. i hjertesygdomme, Aarhus Universitetshospital

Hvert minut i alle dine leveår pumper dit hjerte blod rundt i kroppen. Nogle gange stiger trykket i blodkarrene – fx når du er stresset eller spiser meget salt eller lakrids. Men du kan også være genetisk disponeret for forhøjet blodtryk (hypertension). Tilstanden kan være livstruende og kan føre til hjerteanfald, hjerneblødning og skader på andre organer. 20-25 % af voksne har forhøjet blodtryk, de fleste i lettere grad. Men hvad er blodtrykket egentlig mere præcist, og hvorfor er det farligt, når det er for højt? Kan man spise eller træne sig fra forhøjet blodtryk? Få indsigt i almindelig og mere avanceret blodtryksdiagnostik, medicinsk behandling og andre nyere behandlingsmetoder.

Viden i dagtimerne

Har du lyst til at gå på Folkeuniversitetet i dagtimerne på hverdage, står formidlingslystne forskere og eksperter klar til at dele ud af deres viden i forelæsninger og på byvandring. Følg sidehenvisningerne, eller se mere på fuau.dk.

2211-506

Det gode selskab – kunst & kultur

— **TID:** 7/2, 6 mandage, kl. 10.15-12.00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.
STED: Dokk1, Store sal, Hack Kampmanns Plads 2

Fra familien Ancher til Karen Blixen, fra orientens mystik til fortællinger om kunst og erkendelse. Tag med til 'Det gode selskab' – Folkeuniversitetets forelæsningsrække med viden og hyggeligt samvær i dagtimerne på DOKK1. Kom i godt selskab med formidlingslystne forskere og andre, der holder af ny viden, indsigt og inspiration. Denne forelæsningsrække sætter fokus på spændende temaer inden for kunst og kultur.

- 07/02: Kunst og erkendelse.** Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet
- 14/02: Hvad kan litteraturen bruges til?** Anne-Marie Mai, professor i litteratur, Syddansk Universitet
- 21/02: Modernisme, avantgarde og dansk litteratur.** Per Stounbjerg, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 28/02: Elisabeth Jerichau Baumann og orientens mystik.** Anna Rebecca Kledal, ph.d.
- 14/03: Blixens latter.** Charlotte Engberg, lektor i dansk, Roskilde Universitet
- 21/03: På besøg hos Anna, Michael og Helga Ancher.** Andreas Spandet Bjerre, museumsinspektør og ph.d.-stipendiat ved Skagens Kunstmuseer

2211-505

Det gode selskab – historie & samfund

— **TID:** 9/2, 6 onsdage, kl. 10.15-12.00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.
STED: Dokk1, Store sal, Hack Kampmanns Plads 2

Fra besættelsens frihedskæmpere til racisme i populærkulturen, fra danmarkshistoriens b-sider til fortællinger om Knud Rasmussens rejse til det oprindelige folk. Tag med til 'Det gode selskab' – Folkeuniversitetets forelæsningsrække med viden og hyggeligt samvær i dagtimerne på DOKK1. Kom i godt selskab med formidlingslystne forskere og andre, der holder af ny viden, indsigt og inspiration. Denne forelæsningsrække sætter fokus på spændende temaer inden for historie og samfund.

- 09/02: Rejsen til det oprindelige folk – Knud Rasmussens 5. Thule-ekspedition.** Knud Michelsen, cand.mag. og forfatter
- 16/02: Racisme i populærkulturen.** Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNord
- 23/02: Mellemøsten i dag.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 02/03: Modstand under besættelsen.** Niels Wium Olesen, lektor i historie, Aarhus Universitet
- 16/03: Demokratiets krise: Myte eller realitet?** Svend-Erik Skaaning, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 23/03: Danmarkshistorien på vrangen. En fortælling om 1800-tallets bagsider.** Poul Duedahl, professor i historie, Aalborg Universitet

Forårshold

Englands litteratur i det 20. århundrede

Start 1/2, 12 tirsdage. Se mere på side 71

Billedkunst i renæssance og manierisme 1400-1600

Start 2/2, 10 onsdage. Se mere på side 63

Historieformiddage på Dokk1: Verden i billeder siden 1900

Start 11/2, 6 fredage. Se mere på side 53

Ud af skyggen – kvindelige billedkunstnere gennem fem århundreder

Start 23/2, 8 onsdage. Se mere på side 64

Byvandring: Det oversete og hemmelige Aarhus

Start 8/3, 4 tirsdage. Se mere på side 55

Portrætter i kunsten

Start 14/3, 4 mandage. Se mere på side 65

Dannelse og dæmoni – Goethe og Mann

Start 18/3, 7 fredage. Se mere på side 72

Byvandring i nye bydele: Aarhus i forandring!

Start 19/4, 4 tirsdage. Se mere på side 57



Efterårshold

Styrk dit helbred med kunst og kreativitet

Start 16/8, 1 tirsdag. Se mere på side 29

Hvorfor har vi de værdier, vi har? En indføring i Nietzsches

'Moralens genealogi'. Start 16/8, 1 tirsdag. Se mere på side 48

Hanestæderne

Start 17/8, 1 onsdag, kl. 10.30-15.00. Se mere på side 58

Wanderlust – kunsten at vandre som kilde til velvære og viden

Start 17/8, 1 onsdag. Se mere på side 74

Kunst og erkendelse

Start 18/8, 1 torsdag. Se mere på side 66

Højdepunkter i 100 års dansk litteratur

Start 18/8, 1 torsdag. Se mere på side 74

Byvandring: Kendte gaders gemte historie

Start 6/9, 4 tirsdage. Se mere på side 58

Billedsprog i Europa 1600-1800. Barok, rokoko, nyklassicisme og præromantik.

Start 7/9, 10 onsdage. Se mere på side 66

Bibelen – fra skabelse og syndefald til korsfæstelse og opstandelse

Start 9/9, 8 fredage. Se mere på side 49

41 mesterværker fra Giotto til Picasso

Start 9/9, 6 fredage, kl. 12.15-14.00. Se mere på side 67

Kvinder i litteraturen og kunsten

Start 6/10, 8 torsdage, kl. 09.15-11.00. Se mere på side 67

Kierkegaards univers

Start 25/10, 6 tirsdage. Se mere på side 50

Filosofiens mesterværker

Start 25/10, 8 tirsdage. Se mere på side 50



Læs mere
og tilmeld dig
på fuau.dk

Natur & univers

2211-292

Arkæoastronomi på Moesgaard Museum

TID: 29/1, 1 lørdag, kl. 10.00-14.30
PRIS: 430 kr., studerende 275 kr. inkl. entré til museet i hele åbningstiden
STED: Moesgaard Museum, Auditoriet, Moesgård Alle 15
UNDERVISER: Ole J. Knudsen, BSc i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

Oldtidens mennesker havde helt den samme himmel over sig, som vi har i dag, og var ligeledes nysgerrige på, hvad der mon var derude. Deres observationer og forestillinger om himmelfænomener studeres i dag i det tværfaglige felt 'arkæoastronomi', baseret på arkæologiske udgravninger, bygningsmonumenter og deres astronomiske betydning. Solvognen, bronzealderens rageknive, stenkredsen i Annebjerg i Thy og palisaden i Jelling har alle været tolket som astronomiske i deres grundlag, ligesom utallige oldtidsanlæg i udlandet har det. Vi mødes på Moesgaard Museum og ser på nogle af fundene og tolkningerne. Der vil blive beskrevet steder i museets udstillinger, hvor der er inddraget astronomiske idéer, som man kan se på egen hånd efter forelæsningsne. Entrébillet til museet er inkluderet i prisen.

2211-389

Hvad er der ude i rummet?

TID: 31/1, 5 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Galakser består af gigantiske samlinger af stjerner. De mindste består af få millioner af stjerner, mens de største indeholder flere hundrede milliarder stjerner. Mælkevejen menes at indeholde ca. 100 milliarder stjerner. Stjerner er dog kun en lille del af en galakse, da der mellem stjernerne ligger store mængder af gas, støv og mørkt stof. I denne forelæsningsrække kigger vi nærmere på stoffet mellem stjernerne og galakserne – om det interstellare, det cirkumgalaktiske og det intergalaktiske stof. Forelæsningsrækken er gratis for medlemmer af Astronomisk Selskab.

- 31/01: Den kosmiske mikrobølgebaggrundsstråling og rekombinationen.** Michael J.D. Linden-Vørnle, astrofysiker og chefkonsulent, DTU Space
- 28/02: Hvad kvasarerne fortæller os om stoffet mellem galakserne.** Johan Peter Uldall Fynbo, professor i astrofysik, Niels Bohr Institutet
- 21/03: Hvad kvasarene fortæller os om stoffet inde i galakserne.** Lise Bech Christensen, lektor i astrofysik, Niels Bohr Institutet
- 04/04: Korte radioglimt og opdagelsen af det 'manglende' intergalaktiske stof.** Kasper Elm Heintz, postdoc i astrofysik, Niels Bohr Institutet
- 16/05: Molekyler i rummet mellem stjernerne.** Liv Hornekær, professor i materialefysik, Aarhus Universitet

2211-508

Naturvidenskabens detektiver

TID: 1/2, 6 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvad sker der egentlig i obduktionslokalet, i laboratorierne og i undersøgelsesrummene, når politiet kommer med nye kroppe – døde og levende – til undersøgelse? Mange forskere og eksperter arbejder hele tiden på at hjælpe politiet med opklaringsarbejdet i både store og små kriminalsager. Få et unikt indblik i, hvordan naturvidenskabens eksperter arbejder som detektiver i kriminalitetens verden og hjælper med opklaringen af selv de mest komplicerede mordgåde.

- 01/02: Hvad den døde krop afslører – retsmedicin.** Asser Hedegård Thomsen, speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet
- 08/02: Når DNA-spor fortæller en historie – retsgenetik.** Bo Thisted Simonsen, afdelingsleder på Afdeling for Retsgenetik, Københavns Universitet
- 15/02: Behandlet, påvirket eller forgiftet?** – retskemi. Martin Worm-Leonhard, retskemiker, Syddansk Universitet
- 22/02: Tænder og kæber: et kæmpebibliotek af personlige informationer hos både levende og døde – retsodontologi.** Dorthe Arenholt Bindeslev, adjungeret professor, specialtandlæge, Aarhus Universitet
- 01/03: Personundersøgelsen og forbrydelsens tydelige spor – klinisk retsmedicin.** Lise Frost, Aarhus Universitet
- 08/03: Maddiker, fluer og tiden efter dødens indtræden – retsentomologi.** Thomas Pape, lektor og kurator, Statens Naturhistoriske Museum

2211-307

Evolutionshistoriske milepæle

— **TID:** 2/2, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Evolutionsbio­logien fortæller os, at klodens syv milliarder mennesker kun spiller en mindre rolle i en langt større fortælling. Livet på Jorden er et resultat af 4 milliarder års formålsløs udvikling, hvor noget omdannes til noget andet. Det kan være svært at forholde sig til, at alt foregår helt tilfældigt. En række dygtige evolu­tionsforskere giver dig en introduktion til evolu­tionsteoriens mange sider og tager dig med på en rejse gennem milliarder af års historie. Fore­læsningsrækken bygger på bogen 'Evolutionsbiologiske milepæle' (Aarhus Universitetsforlag), der bl.a. bruges som introduktionsbog på biologistudiet på Aarhus Universitet.

- 02/02: Livets oprindelse.** Kai Finster, professor i astrobio­logi, Aarhus Universitet
- 09/02: Evolution af endotermi blandt hvirveldyrene.** Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet
- 16/02: Evolution på øer.** Jens Mogens Olesen, professor i biologi, Aarhus Universitet
- 23/02: Sex – en evolutionær gåde.** Jørgen Bundgaard, lektor emeritus i genetik, Aarhus Universitet
- 02/03: Uddøen.** Finn Borchsenius, prodekan, lektor, Natural Sciences, Aarhus Universitet

2211-269

Kosmologi

— **TID:** 9/2, 6 onsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Peter Bjørnholt, cand.scient. i astronomi

Hvordan kan Jorden være her i dag, hvis vores univers begyndte for 13,8 milliarder år siden? For at kunne give en mulig forklaring på dette altafgørende spørgsmål må man have en rigtig god teori – nemlig Big Bang-teorien, som har været den dominerende og meget succesfulde kosmologiske teori i næsten 80 år. Men vores univers er jo en kompleks størrelse med masser af stof i form af stjerner, planeter, sorte huller og en masse, som vi ikke ved, hvad er, så hvordan kan dette sammenfattes til én samlende teori? Forelæsningerne tager udgangspunkt i Big Bang-teorien og Universets begyndelse via inflationsteorien og kommer forbi centrale emner som den generelle relativitetsteori, universets geometri og udvikelse samt mørkt stof, mørk energi, multiverser og parallel-universer. Tag med på en vild rejse!

2211-215

Altings begyndelse

— **TID:** 22/2, 6 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Det er svært ikke at fortabe sig i naturvidenskabens fascinerende forklaringer på vores tilstedeværelse i verden. Om det er Big Bang, vejen fra vand til land, menneskets første fodspor eller noget helt fjerde. Men hvordan er egentlig historien om altings begyndelse, når den bliver belyst af forskellige fagligheder? I denne forelæsningsrække bliver du klogere på altings begyndelse – både som den beskrives i naturvidenskaben, som den fortolkes i religionerne, og som den graves frem i arkæologien og historiebøgerne. Hvordan opstod livet i universet? Hvad siger Det Gamle Testamente om skabelsesberetningen? Hvor stammer de første mennesker fra? I rækken gives også afslutningsvis et bud på, hvad vi så skal, når nu vi er her, og hvad der sker, når det hele slutter.

- 22/02: Big Bang og universet bliver til.** Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet
- 01/03: Livets oprindelse – fra vand til land.** Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet
- 08/03: Religion og samfundets begyndelse.** Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 15/03: I menneskets ældste fodspor.** Peter K.A. Jensen, Aarhus Universitet
- 22/03: Når altings begyndelse har en afslutning – katastrofer og undergang i populærkulturen.** Esben Bjerggaard Nielsen, lektor i retorik, Aarhus Universitet
- 29/03: Nu er vi her – hvad er så meningen med det?** Mia Skjold Tvede Henriksen, ph.d. i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

2211-214

På skattejagt i naturen

— **TID:** 24/2, 5 torsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Et metaldetektorfund på linje med Solvognen. Eller forsvundne skatte fra 2. Verdenskrig. De fleste af os har nok drømt om at finde værdier på adrenalinfyldte skattejagter, der er Indiana Jones værdige. I denne forelæsningsrække skal vi møde en række eksperter, der har gjort skattejagt i naturen til en del af deres professionelle virke. Hør om deres vildeste opdagelser, få tips til de bedste steder at gå på jagt i den danske naturs eget skatkammer, og bliv klogere på arbejdet med danekræ.

- 24/02: Danekræ – enestående fossiler, mageløse meteoritter og sjældne krystaller.** Bent Erik Kramer Lindow, palæontolog, Statens Naturhistoriske Museum
- 03/03: Rav – et vindue til fortiden.** Anders Leth Damgaard, ravforsker og formand for Den Danske Ravklub
- 10/03: Fossiljagt i Danmark – hvad kan du finde og hvor?** Line Henriette Broen, geolog, Aarhus Kommune
- 17/03: Forstenede dyrespor – et øjebliksbillede af det forhistoriske liv.** Jesper Milàn, ph.d. i geologi og museumsinspektør, Geomuseum Faxe
- 24/03: Danmarks dybe fortid: Fossile fisk fra moleret.** Ane Elise Schrøder, ErhvervsPhD-studerende i palæontologi, Museum Mors og Statens Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet



Tag med på tur med vidende eksperter og bliv klogere på bl.a. Danmarks nationalparker, ornitologi og fossiler. Se side 39 og 40.

2211-320

Alt du bør vide om naturvidenskab – næsten

TID: 24/2, 7 torsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Hvordan er det nu lige med Newtons love, evolutionsteorien, atomer, kvantemekanikken og DNA-spiralen? Få din naturvidenskabelige viden genopfrisket – eller start her. Naturvidenskaben forundrer og forbløffer med både den indsigt, forskerne har opnået, og de spørgsmål, ingen endnu har formået at besvare. Få et overblik over de kræfter, som styrer alt omkring os, og de sammenhænge, teorier og opdagelser, der ligger bag vores viden om den verden, som mennesket gennem årtusinder har forsøgt at forstå.

24/02: Biologi. Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet

03/03: Genetik. Thomas G. Jensen, professor i medicinsk genetik, Aarhus Universitet

10/03: Kemi. Mogens Christensen, lektor i kemi, Aarhus Universitet

17/03: Fysik. Ulrik Ingerslev Uggerhøj, professor i relativistisk atomfysik, Aarhus Universitet

24/03: Matematik. Niels Lauritzen, lektor i matematik, Aarhus Universitet

31/03: Astronomi. Hans Kjeldsen, professor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

07/04: Geologi. John A. Korstgård, professor i geologi, Aarhus Universitet

2211-216

Universets fundamentale kræfter

TID: 28/2, 5 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Alt i verden er påvirket af de fire naturkræfter – den elektromagnetiske kraft, den svage kernekraft, den stærke kernekraft samt tyngdekraften. Det er dem, der gør, at mennesker ikke falder fra hinanden, at Solen lyser, og at gigantiske galakser støder sammen. Kræfterne er nemlig ansvarlige for alle fysiske vekselvirkninger i universet. Men hvorfor kan to protoner være lige ved siden af hinanden, selvom de frastøder hinanden? Hvordan kan vi se kræfternes effekt? Forelæsningsrækken tager dig på en tur ind i universets mindste bestanddele og ud til rummets største objekter.

28/02: Den elektromagnetiske kraft. Ulrik Ingerslev Uggerhøj, professor i relativistisk atomfysik, Aarhus Universitet

07/03: Den svage kernekraft. Steen Hannestad, professor i astronomi, Aarhus Universitet

14/03: Den stærke kernekraft. Mads Toudal Frandsen, lektor i partikelfysik, Syddansk Universitet

21/03: Tyngdekraften. Niels Obers, professor i partikelfysik og kosmologi, Københavns Universitet

28/03: Findes der flere fundamentale kræfter? Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet

2211-217

Kvantefysik og filosofi

TID: 19/3, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVERS: Jens Olaf Pepke Pedersen, seniorforsker i klimaændringer, DTU Space

Kvantefysik er en af de mest succesrige teorier, mennesket endnu har udviklet. Den har givet os indsigt i atomernes verden og gjort det muligt at udvikle helt nye teknologier. Men det er også en fysisk teori, som beskriver fænomener, vi ikke kender fra vores dagligdag. Og som vi ikke har noget godt sprog for, og som også er i modstrid med vores erfaringer. Hvad fortæller kvantefysikken os om verden, og hvad er de filosofiske konsekvenser heraf? I forelæsningsrækken vil vi se på kvantefænomener og teorien, der bruges til at forklare dem, samt diskutere, om nogle af aspekterne har filosofiske konsekvenser.

2211-174

Kemiske eksperimenter – prøv gerne dette derhjemme

TID: 19/3, 1 lørdag, kl. 12.30-16.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Peter Hald, sikkerhedsleder ved Institut for Kemi, Aarhus Universitet

Det er både spændende og sjovt at eksperimentere, men eksperimentet er også centralt for videnskaben. I århundreder har videnskabsmænd og -kvinder lavet videnskabelige forsøg for at blive klogere på, hvad naturen kan. Denne dag vil du blive præsenteret for en række kemiske eksperimenter, som let kan udføres i et almindeligt køkken. Og du får lov til at prøve dem selv i praksis. Forløbet henvender sig både til undervisere på skoler, gymnasier og universiteter samt til de nysgerrige, der gerne vil prøve at have eksperimenterne i egne hænder. Undervisningen tager afsæt i bogen '169 kemiske eksperimenter' (Aarhus Universitetsforlag).

2211-387

Vilde haver

TID: 20/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Naturen er lige uden for døren, hvis altså vi inviterer den indenfor. Glem alt om kortklippede græsplæner og firkantede hække, for det skal være vildere, højere og rodet, hvis insekterne skal herske i baghaven. Dagen byder på indsigter i biodiversitet og klima, som er lige til at tage med hjem i baghaven. Hør, hvordan man undgår at ødelægge det, som allerede virker i haven, og design din egen have, som summer af liv, og som selv klimaet vil elske.

- 10.00: Professorens klimahave.** Per Gundersen, professor i skovøkologi, Københavns Universitet
- 11.45: Pause**
- 12.15: Biodiversitet i baghaven.** Rasmus Ejrnæs, seniorforsker, Institut for Bioscience, Aarhus Universitet
- 14.00: Pause**
- 14.15: Vildt design.** Katrine Turner, biolog og havedesigner
- 16.00: Slut**

2211-497

Besøg Danmarks nationalparker – Vadehavet

TID: 30/4, 1 lørdag, kl. 10.00-15.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr. inkl. transport med traktor t/r Mandø
STED: Se mødested på fuau.dk
UNDERVISERE: Michael Stoltze, biolog, ph.d. og forfatter, og John Frikke, naturkonsulent ved Nationalpark Vadehavet

Nationalpark Vadehavet er natur i verdensklasse. Midt i UNESCOs verdensarv ligger den lille ø, Mandø, som vi skal besøge denne dag. Øen er knap 8 km² stor og omgivet af diger, som holder stormfloders tidvise rasen fra døren. Vadehavets perle er en af de bedste fuglelokationer i Danmark, men nogle arter er i tilbagegang. Kan det lykkes at forbedre og genoprette engområder og vende udviklingen? Hør om nationalparkernes historie i Danmark, om dansk natur, naturbeskyttelse, og hvordan fremtidens nationalparker ser ud. Og om den særlige natur i Vadehavsområdet, naturplejen og naturforvaltningen. Praktisk: Turen tur/retur til Mandø foregår med traktor (Mandøbussen).

2211-433

Oplev Danmarks natur: Glatved strand

TID: 1/5, 1 søndag, kl. 10.30-14.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
STED: Mødested oplyses efter tilmelding
UNDERVISERE: Lærke Sofie Glerup Hansen, cand.scient. i biologi. Emil Skovgaard Brandtoft, biolog, Naturhistorisk Museum

De stenede strandoverdrev på den djurslandske østkyst rummer en ganske unik natur. I storm, regn og rusk er det et barskt sted at være plante eller dyr, men når Solen skinner, bliver det omvendt til en varm og tør fornøjelse. Tag med på en spændende og anderledes tur til stranden, når vi denne søndag kigger efter planter, insekter og fugle i området ved Glatved Strand. Der vil være fokus på de helt almindelige arter, som også findes andre steder end på strandoverdrevet, men vi skal også kigge efter sjældenheder og specialiteter for området – ikke mindst den opsigtsvækkende oprette kobjælde, der står i lilla flor i maj måned. Er vejret med os, er vi måske heldige at se flere sjældne insektarter. Få udbygget dit kendskab til danske arter, eller kom som nybegynder.

2211-218

Naturtur: Ornitologi, fuglestemmer og kommunikation

TID: 7/5, 1 lørdag, kl. 10.00-12.30
PRIS: 275 kr., studerende 150 kr.
STED: Mødested: Årslev Engsø, P-plads ved Storskovvej, Storskovvej 22A
UNDERVISER: Bjarne Bo Jensen, biolog

Vandreturen kombinerer den direkte oplevelse af fuglene i naturen og deres sang med beskrivelser af, hvordan de bruger sangen og kaldene i deres kommunikation med hinanden. Nyere forskning tyder på, at nogle fuglearter faktisk forstår grammatiske regler og anvender dem i deres kommunikation. Sangfuglene skal lære deres stemmer via mekanismer, der i stor udstrækning ligner den måde, børn lærer at tale på. Vi vil også gennemgå årets gang set fra fuglenes side, og hvor vi igennem året har gode chancer for at se dem. Og så skal vi selvfølgelig lytte til fuglestemmerne, som her i midten af maj synges ud i landskabet for fuld kraft.

2211-499

Besøg Danmarks nationalparker – Mols Bjerge

TID: 14/5, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVISERE: Michael Stoltze, biolog, ph.d. og forfatter, og Thomas Stampe Petersen, natur- og projektmedarbejder ved Nationalpark Mols Bjerge

Danmark fik sin første nationalpark i 2008, og siden har debatten om den indrammede natur ikke stået stille. Kan de vilde arter overleve i nationalparkerne, så vi undgår den 6. masseuddøen? Er der overhovedet plads til vild natur i et land som Danmark? Skal naturen hegnnes ind? I dag er der fem nationalparker, og endnu flere er på vej. Tag med en biolog og en lokal lokale guide på tur og hør om nationalparkernes historie i Danmark, om dansk natur og naturbeskyttelse og om, hvordan fremtidens nationalparker ser ud. Og få særligt indblik i Mols Bjerges fortryllende natur og særprægede istidslandskab.

2211-395

Hvad gør vi med klimaet? Videnskab, politik og tekniske løsninger

TID: 16/5, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Frederik Silbye, ph.d. i økonomi og analysechef hos Klimarådets sekretariat

Klimaet er i disse år på alles læber og med god grund. Klimaforandringerne udgør en eksistentiel krise for menneskeheden. Men hvad er egentligt op og ned, når vi taler klima? Hvad siger klimavidenskaben? Hvilke muligheder har vi for at løse klimakrisen? Hvad sker der i de internationale klimaforhandlinger? Og hvad med Danmark – hvordan opfylder vi vores grønne ambitioner? Denne aften giver dig en 360-graders introduktion til de mange aspekter af klimaspørgsmålet og indsigt fra både en økonomisk, naturvidenskabelig, teknisk og mere filosofisk vinkel og ud fra et både dansk og internationalt perspektiv. Forhåbentlig vil du gå fra aftenen med lidt større indsigt i, hvad alt det med klimaet egentlig er for noget.

2221-274

Universets gåder

TID: 5/9, 5 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Hvad kom før Big Bang? Er der liv på andre planeter i universet? Og hvad er der egentlig inde i et sort hul? Kompetente videnskabsmænd og -kvinder har gennem historien dedikeret deres liv til at løse universets mange gåder. Men når nye opdagelser gøres, og gåder løses, følger der som regel en række nye spørgsmål med. Der er stadig meget, vi ikke ved endnu. Og det er måske ikke så underligt, når man tænker på, at universet er 13,7 milliarder år gammelt og fyldt med mere end 100 milliarder galakser. Men hver dag arbejder danske forskere på at komme lidt tættere på at løse både nye og gamle gåder, og i denne forelæsningsrække får du mulighed for at møde en stribe af dem. Bliv klogere på universet lige fra vores eget solsystem til det tilsyneladende uendelige mørke, der omgiver os.

05/09: Ved vi alt om vores eget solsystem? Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet

12/09: Er der liv på andre planeter? Mia Lundkvist, adjunkt i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

19/09: Hvordan er vores egen galakse blevet til? Amalie Stokholm, postdoc i fysik og astronomi, Università di Bologna

26/09: Hvordan skete Big Bang? Se forelæser på hjemmesiden

03/10: Hvad er der inden i et sort hul? Troels Harmark, lektor i teoretisk partikelfysik og kosmologi, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet

2221-223

Fossiler ved de danske kyster

TID: 5/9, 3 dage, 2 mandage 19.30-21.15 og 1 søndag 10.00-15.00

PRIS: 645 kr., studerende 325 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Line Henriette Broen, geolog, Aarhus Kommune

Hvem har ikke samlet et forstenet søpindsvin op på stranden og undret sig over, hvor det er kommet fra, og hvordan det er blevet til? Undergrunden under Danmark er fuld af spor efter et urhav, som eksisterede for millioner af år siden, og sporene kan man finde overalt ved kysterne, i grusgrave og i kalkbrud. De to indledende forelæsninger handler om sporene efter urhavets eksotiske dyreliv – fra trilobitter, højtænder og krabbepoller til de mange forskellige søpindsvin. Hør, hvordan de er blevet til fossiler, og hvordan du selv kan aflæse deres historie. Har du egne spændende fund derhjemme, er du velkommen til at tage dem med til fremvisning og evt. få dem bestemt. Den sidste undervisningsgang tager vi på søndagstur i egne biler ud til en spændende lokalitet maks. 1 times kørsel fra Aarhus. Her prøver vi selv at finde fossiler. Der er tips til, hvad man især skal kigge efter, og hvor de gode lokaliteter i øvrigt er rundt omkring i Danmark. Medbring tøj efter vejret, mad og drikke efter behov og evt. en hammer og mejsel.

2221-146

Livets største spørgsmål

TID: 6/9, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Hvad er liv? Hvad er et menneske? Hvor sidder bevidstheden? Hvor ender universet? Og er der liv derude? Forelæsningsrækken er en spændende opdagelsesrejse ind i nogle af de mest grundlæggende og universelle temaer i menneskelivet og i verden – temaer med svimlende og ufattelige perspektiver. Forskningen drives af ubesvarede spørgsmål – og der er heldigvis stadig mange af dem, men samtidig kommer vi også hele tiden nærmere nogle svar. Få fem naturvidenskabelige forskeres bud på et svar på en stribe af de helt store spørgsmål, og få præsenteret de komplicerede emner, så det er til at forstå.

06/09: Hvordan opstod universet – og hvornår går det under? Ole J. Knudsen, BSc i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

13/09: Hvad er liv? Jens Fedder, professor i human reproduktion, Odense Universitetshospital

20/09: Hvordan er mennesket blevet menneske? Mikkel Heide Schierup, Aarhus Universitet

27/09: Hvad består vores bevidsthed af? Albert Gjedde, professor emeritus i neurobiologi og farmakologi, Københavns Universitet

04/10: Er der liv andre steder i universet? Kai Finster, professor i astrobiologi, Aarhus Universitet



KOMBINÉR FORELÆSNINGER PÅ FOLKEUNIVERSITETET

Få et lækkert måltid i
Matematisk Kantine

2221-266

Oplev Danmarks natur: Stråsø Plantage

- **TID:** 11/9, 1 søndag, kl. 10.30-14.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
STED: Mødested oplyses efter tilmelding
UNDERVISERE: Lærke Sofie Glerup Hansen, cand.scient. i biologi. Emil Skovgaard Brandtoft, biolog, Naturhistorisk Museum

Stråsø Plantage er både en af landets ældste og største plantager og består i dag af en blanding af gammelt egekrat, nåletræsplantage og åbne heder. I århundreder kæmpede de vestjyske bønder mod sandfygningen, men med hjælp fra plantagerne blev det lettere at dyrke det barske og omskiftelige landskab. I dag rummer området flere steder noget ganske særlig natur, og desuden har ulven kastet sin kærlighed på plantagen. Tag med på en spændende tur til ulveland, når vi denne søndag ser nærmere på naturen ved Stråsø Plantage. Vi går i dybden med planter, insekter, fugle og meget andet og ser også nærmere på, hvorfor området her er det danske ulvehotspot. Efteråret er desuden brunsttid for den store bestand af kronhjorte, hvis påvirkning af landskabet vi også kommer til at se nærmere på. Her får du muligheden for at udbygge dit kendskab til danske arter, men du er også velkommen som nybegynder.

2221-166

Svampenes verden – ude og inde

- **TID:** 25-26/9, søndag kl. 14.00-16.00 og mandag kl. 17.15-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVISER: Jan Kjærgaard, cand.scient. i biologi, naturvejleder

Svampe har altid fascineret mennesker. De dukker op de mærkeligste steder, nogle er spiselige, og andre har ry for at være dødsens giftige. Vi har tusinder af svampearter herhjemme. Op mod 100 er gode spisesvampe, og ca. ti er alvorligt giftige – men aldrig så giftige, at de er farlige at røre ved. Tag med naturvejleder Jan Kjærgaard på svampetur i skoven, og hør om svampenes særlige kendetegn. Se, mærk og duft til svampene, som du herefter medbringer til forløbets anden del indendøre. Forløbets anden del består af forelæsning om svampekendetegn, svampenes forunderlige liv og deres store betydning i naturens husholdning. Medbring fornuftigt fodtøj og en kurv til at samle svampene i – gerne med flere mindre beholdere, så fundene kan adskilles.

25/09: Svampetur i Silkeborg Sønderkov

26/09: Forelæsning: Svampenes forunderlige verden

2221-170

Menneskets oprindelse og udvikling

- **TID:** 26/10, 7 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Mennesket er i dag den absolut herskende art på Jorden, men engang var vi blot et behåret og primitivt pattedyr. En lang udviklingshistorie ligger bag denne forvandling, og det er blot de sidste 30.000 år, vi har spillet en betydelig rolle på Jorden. Forelæsningsrækken belyser, hvordan mennesket på kort tid udviklede sig fra at være et helt almindeligt pattedyr til at blive den mest dominerende art på Jorden. Rækken går i kødet på livets opståen, primaternes evolution og de fossile og genetiske fund, der kan belyse menneskeabernes og især menneskets udvikling. Hør også om hjernens og vores mentale udvikling, om vores udvandring fra Afrika og kolonisering af kloden og om vores udvikling fra et jæger-samler-samfund til det moderne storbyfund, vi kender i dag.

- 26/10: Abemennesker: Fra 7-2,5 millioner år før nu.** Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet
- 02/11: Oprindelsen af Homo og hjernens udvikling.** Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet
- 09/11: Den ældre og mellemste stenalder.** Bjørnar Måge, Museum Lolland-Falster
- 16/11: Arkaiske mennesketyper.** Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet
- 23/11: Det moderne menneske opstår.** Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet
- 30/11: Yngre palæolitikum og mesolitikum.** Søren H. Andersen, Moesgaard Museum
- 07/12: Danskernes fortsatte evolution.** Jesper Lier Boldsen, lektor i biologisk antropologi, Syddansk Universitet

2221-171

Kristendom og naturvidenskab – er de hinandens modsætninger?

- **TID:** 12/12, 1 mandag, kl. 17.15-19.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Jens Olaf Pepke Pedersen, seniorforsker i klimaændringer, DTU Space

Naturvidenskaben har i kraft af blandt andre Kopernikus, Galilei og Darwin flyttet mennesket fra en plads i universets centrum og som slutmålet for livets udvikling. Under forelæsningen vil vi se på nogle af de store sammenstød mellem kristendom og naturvidenskab, som ofte bliver fremhævet af eftertiden, men som i samtiden ikke blev opfattet som større konflikter. Tværtimod fandt mange forskere inspiration i kristendommen, og under den naturvidenskabelige revolution i 1500- og 1600-tallet var naturvidenskaben tæt knyttet til den kristne tro, der var videnskabens egentlige motivation og legitimation. Men hvordan er samspillet mellem kristendom og naturvidenskab i dag? Fører naturvidenskaben til ateisme, eller er der spørgsmål, som naturvidenskaben ikke kan svare på?

Religion & filosofi

2211-022

Kierkegaard og Løgstrup – Danmarks store eksistenstænkere

TID: 25/1, 6 tirsdage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVERS: Bjørn Rabjerg, adjunkt i religionsfilosofi, Aarhus Universitet

Søren Kierkegaard og K.E. Løgstrup er to af Danmarks største kulturkritikere. Både Løgstrup og Kierkegaards tanker om kultur, kristendom og menneskeliv finder sted på et filosofisk og teologisk grundlag. Men de er også universelle overvejelser om selve det at være til. Trods det fælles udgangspunkt er deres tænkning vidt forskellig. Selvom Løgstrup starter stærkt påvirket af Kierkegaard, udvikler han sig til en af Kierkegaards største kritikere. Forelæsningsrækken er en introduktion til to banebrydende tænkere, fortalt igennem de afgørende kritikpunkter, Løgstrup retter mod Kierkegaard. Kom nærmere uenigheden og de afgørende spørgsmål i livet.

2211-145

Klimaets idéhistorie

TID: 26/1, 3 tirsdage kl. 19.30-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

"Vi kan altså betragte menneskeslægten som en flok dristige, om end små kæmper, der langsomt stiger ned fra bjergene for at bemægtige sig jorden og for med deres svage næver at ændre klimaet. Hvor langt de vil være kommet hermed, vil kun fremtiden vise." Sådan skrev den tyske filosof Johann Gottfried Herder i 1784. Herders fremtid er vores nutid. De menneskeskabte klimaforandringer er vores hidtil største kollektive udfordring. Og derfor er klimaet blevet et af de væsentligste sprog, når vi samtaler om, hvem vi er, og hvem vi gerne vil være. Der produceres ganske enkelt idéer om klimaet som aldrig før. Hør idéhistorikernes analyse af tankegodset om klimaet.

26/01: Der er grænser (men de kan flyttes).

Jakob Bek-Thomsen, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

26/01: Ulighed og social retfærdighed.

Oliver Bugge Hunt, MSc i global- og udviklingsstudier, Soas University London

02/02: Feministisk økokritik.

Louise Fabian, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

02/02: Økofascisme.

Mikkel Thorup, professor i idéhistorie, Aarhus Universitet

09/02: Klima, race og samfund i dag.

Casper Andersen, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

09/02: Når der sættes tal på klimaet.

Ludvig Goldschmidt, ph.d.-studerende i idéhistorie, Aarhus Universitet

2211-148

Et menneske af kvalitet

TID: 27/1, 8 torsdage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

"Du har altid været rig, køn og i super god form. Hvor er det dog imponerende, at du har mere end 450 venner på Facebook. Og hvilken IQ! Skål for dig og tillykke med dagen!" Er det de kvaliteter, vi håber, venner og familie fremhæver under skåltaler til vores runde fødselsdage? Eller er det noget helt andet, vi sætter pris på ved andre – og håber andre ser i os. Bliv introduceret til, hvad historiens tænkere har tænkt om en række udvalgte, menneskelige kvaliteter. Og få større indsigt i, hvad der kendetegner et menneske – af kvalitet.

27/01: Generøsitet.

Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

03/02: Dannelse.

Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

10/02: Venskab.

Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet

17/02: Mod.

Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet

24/02: Myndighed.

Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

03/03: Empati.

Anders Dræby, ph.d., eksistentiel terapeut, filosof og forfatter

10/03: Kærlighed.

Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet

17/03: Humor.

Anne Engedal, Aarhus Universitet

2211-183

De store verdensreligioner – dengang og i dag

— **TID:** 27/1, 1 torsdag og 5 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Religioner har eksisteret siden tidernes morgen, da mennesket til alle tider har skabt religiøse forestillinger. Også i dag fylder religionerne en stor del af verdensbilledet. Men mennesket, verden og samfundet ændrer sig – og det samme gør religionerne og den måde, de dyrkes på. Religioner tilpasser og udvikler sig forskelligt. For selvom der er mange ligheder mellem de enkelte religioner, er der mindst lige så mange forskelle. Bliv introduceret til de store verdensreligioner med særligt fokus på deres udvikling gennem tid og rum frem til i dag.

- 27/01: Religion og religionstyper.** Hans Jørgen Lundager Jensen, professor i religionsvidenskab, dr.theol., Aarhus Universitet
- 31/01: Islam.** Thomas Brandt Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 07/02: Buddhismen.** Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 14/02: Jødedom.** Marianne Schleicher, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 21/02: Kristendom.** Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 28/02: Hinduisme.** Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

2211-382

Hannah Arendt – frihedens tænker

— **TID:** 27/1, 7 torsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Hannah Arendt er en personlighed af imponerende format og med en dramatisk historie. Og hun er en af det tyvende århundredes mest originale og provokerende politiske tænkere. Udgangspunktet for hendes tænkning er et forsøg på at begribe det ubegribelige, den afgrund af menneskelig ondskab, der åbner sig i totalitarismen og Holocaust. Arendt var selv flygtning under 2. Verdenskrig og oplevede rædslerne på egen krop. Men hendes analyse af onskaben åbner mod det gode, umenneskeligheden viser hen til menneskeligheden. Få en introduktion til en tænker, der er barn af sin tid, men stadig aktuel.

- 27/01: Totalitarismen. Den radikale ondskab.** Flemming Houe, magister i idéhistorie
- 03/02: Menneskets vilkår. Handlingens frihed.** Flemming Houe, magister i idéhistorie
- 10/02: Det onde og åndens liv.** Hans-Jørgen Schanz, professor emeritus i idéhistorie, Aarhus Universitet
- 17/02: At gøre det gjorde ugjort – et hegelsk motiv hos Hannah Arendt.** Niels Grønkjær, sognepræst og dr. theol
- 24/02: Tankens frie åndefang – Hannah Arendt og Søren Kierkegaard.** Peter Aaboe Sørensen, adjunkt i idéhistorie, Aarhus Universitet
- 03/03: Hvad har Hannah Arendt at sige om tænkning?** Steen Nepper Larsen, lektor i uddannelsesvidenskab, Aarhus Universitet
- 10/03: Den meningsgivende fortælling.** Flemming Houe, magister i idéhistorie

2211-383

Idéhistorie: Det tyvende århundrede – ekstremernes tidsalder

— **TID:** 28/1, 7 fredage, kl. 11.15-13.00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Det tyvende århundrede er spændt ud mellem utopi og apokalypse. Vi oplever en rigdom og frihed som aldrig før i historien, men også omfattende krige og umenneskelige politiske systemer. Oplysningens tro på fremskridtet, friheden og fornuften er tæt på at blive virkeliggjort og samtidig vanskelig at fastholde. Denne spænding finder vi også i tænkningen. Freuds psykoanalyse tegner et dystert billede af mennesket ligesom eksistentialismen, der fokuserer på fremmedgørelse, meningstab og angst, samtidig med at den insisterer på frihed og mening. Efter et blik på kunsten vender vi os til den politiske filosofi. Baggrunden er århundredets store konflikt mellem liberale demokratier og totalitære systemer.

- 28/01: Det tyvende århundrede mellem utopi og apokalypse. De vilde hunde i kælderens. Friedrich Nietzsche og Sigmund Freud.** Flemming Houe, magister i idéhistorie
- 04/02: Sprogfilosofi og eksistentialisme. Ludwig Wittgenstein, Martin Heidegger og Jean-Paul Sartre.** Flemming Houe, magister i idéhistorie
- 11/02: Modernisme til det moderne menneske. Mesterværker i billedkunsten gennem det 20. århundrede.** Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie
- 18/02: Fremmedgørelse og meningstab. Albert Camus, Viktor Frankl og Hannah Arendt.** Flemming Houe, magister i idéhistorie
- 25/02: Totalitarisme og demokrati. FN og menneskerettighedserklæringen. Liberalt demokrati. John Rawls og Jürgen Habermas.** Flemming Houe, magister i idéhistorie
- 04/03: Træk af det tyvende århundredes idéhistorie – erkendelse, sprog, natur, krop og subjektivitet.** Steen Nepper Larsen, lektor i uddannelsesvidenskab, Aarhus Universitet
- 11/03: Kritisk tænkning og dystopiske romaner. Axle Honneth og Martha Nussbaum. Aldous Huxley. George Orwell og Margaret Atwood.** Flemming Houe, magister i idéhistorie



FÅ VIDEN HJEM I STUEN

Vi byder på livestreamede forelæsninger – se side 78-79

2211-020

Det meningsfulde liv – ifølge filosofien og psykologien

— **TID:** 30/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Anders Dræby, ph.d., eksistentiel terapeut, filosof og forfatter

Hvad er et godt liv? I løbet af de senere år er man i stigende grad begyndt at forstå det som det meningsfulde liv. Selvom vi i dag har materiel velstand, demokrati og bedre sundhed, har vi imidlertid ikke nødvendigvis en større mening med tilværelsen. Stadig flere savner dybere sammenhæng og retning, og bøger om det meningsfulde liv bliver mere og mere populære. Men hvad er livs mening egentlig for noget, og hvordan opnår man et meningsfuldt liv?

2211-211

Tysk filosofi – fra oplysningstiden til det 20. århundrede

— **TID:** 3/2, 8 torsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

"Tyskerne – man kaldte dem engang for tænkerne folk: Tænker de overhovedet længere? 'Deutschland, Deutschland über alles', jeg er bange for, at det var afslutningen på tysk filosofi. 'Findes der tyske filosoffer? Findes der tyske digtere? Findes der gode tyske bøger?', spørger man mig i udlandet. Jeg rødmer. At tyskerne overhovedet har holdt deres filosoffer udl!" Sådan filosoferer Nietzsche med hammeren på tærsklen til det 20. århundrede. Men står det mon så grelt til med ånden i det europæiske hjerteland, som Nietzsche formodede?

- 03/02: Immanuel Kant: Oplysningsfilosofi.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
- 10/02: G.W.F. Hegel: Idealisme.** Anna Cornelia Ploug, ph.d.-studerende i filosofi, Roskilde Universitet
- 17/02: Theodor Adorno og Max Horkheimer: Kritisk teori.** Malte Frøslee Ibsen, ekstern lektor i statskundskab, Københavns Universitet
- 24/02: Ludwig Wittgenstein: Sprogfilosofi.** Thomas Presskorn-Thygesen, adjunkt i videnskabsteori, Institut for ledelse, politik og filosofi, Copenhagen Business School
- 03/03: Martin Heidegger: Fænomenologi.** Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet
- 10/03: Friedrich Nietzsche: Fornuftsmistanke.** Kresten Lunds-gaard-Leth, Aalborg Universitet
- 17/03: Hans-Georg Gadamer: Hermeneutik.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
- 24/03: Peter Sloterdijk: Filosofisk antropologi.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

2211-384

Dostojevskijs univers

— **TID:** 14/2, 6 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Dostojevskij hører til de forfattere, der ikke blot viser os et snævert udsnit af menneskets virkelighed, men skaber et helt univers. Her befinder vi os ikke i en lunken midte, men møder en erfaringsverden, der rækker fra himmel til helvede, fra det grænseløst gode til det afgrundsdybt onde, en erfaringsverden med en intensitet og fylde, der kan sætte vores egen i perspektiv. Hovedtemaet i forelæsningerne er kærlighed og dømoni.

- 14/02: Fattigdommens, fremmedgørelsens, fortrængningens og fornedrelsens århundrede. Det fornuftige mord. 'Forbrydelse og straf'.** Flemming Houe, magister i idéhistorie
- 21/02: 'Dobbeltgænger' og Kafkas 'Processen'. Den meningsgivende fortællings umulighed.** Flemming Houe, magister i idéhistorie
- 28/02: Ikke alene miraklet er mirakuløst! – om gådefuldhedens betydning hos Kierkegaard og Dostojevskij.** Peter Aaboe Sørensen, adjunkt i idéhistorie, Aarhus Universitet
- 07/03: Den dømoniske indesluttethed og kærlighedens møde. 'Optegnelser fra et kælderdyb' og 'Forbrydelse og straf'.** Flemming Houe, magister i idéhistorie
- 14/03: Lidenskabens skikkelser. 'Brødrene Karamasov'. Fjodor og Dimitri.** Flemming Houe, magister i idéhistorie
- 21/03: Lidenskabens skikkelser. 'Brødrene Karamasov'. Ivan og Aljosja.** Flemming Houe, magister i idéhistorie

2211-123

Hvad enhver bør vide om filosofi

— **TID:** 21/2, 6 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

For de gamle grækere opstod filosofien af en beundrende undren over den verden, de levede i. Dette er en undren, der ikke kun vedrører historiens filosoffer, men alle mennesker til alle tider, for de mest grundlæggende filosofiske spørgsmål er spørgsmål, som vi alle formentlig har undret os over på et tidspunkt i vores liv: Hvad er det for en verden, vi lever i? Hvad kan jeg vide med sikkerhed? Hvilket slags menneske bør jeg være? Deler andre min erfaring? Hvad er det rigtige at gøre? Få svar på disse spørgsmål og mange flere.

- 21/02: Det værende: Platon, Aristoteles og Thomas Aquinas.** Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet
- 28/02: Erkendelsen: René Descartes, David Hume og Immanuel Kant.** Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet
- 07/03: Det, der viser sig: Maurice Merleau-Ponty, Hannah Arendt og K.E. Løgstrup.** Anne Marie Pahuus, Aarhus Universitet
- 14/03: Eksistensen: Søren Kierkegaard, Friedrich Nietzsche og Simone de Beauvoir.** Mia Skjold Tvede Henriksen, ph.d. i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet
- 21/03: Det gode og det rigtige: Aristoteles, Immanuel Kant og Bernard Williams.** Morten Dige, lektor i filosofi, Aarhus Universitet
- 28/03: Det logiske: Aristoteles, Gottlob Frege og Ludwig Wittgenstein.** Lars Bo Gundersen, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

2211-314

Michel Foucault

TID: 26/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Nicolai von Eggers MariEGAARD, postdoc i idéhistorie, Aarhus Universitet og Kingston University

Michel Foucault er blandt det 20. århundredes mest indflydelsesrige og betydningsfulde tænkere. Hans diskussioner af, hvordan vi bliver til dem, vi er, har sat deres dybe spor – ikke bare på universiteterne eller blandt intellektuelle, men også i den brede offentlige debat. For hvad er mennesket, og hvordan bliver mennesket påvirket af herskende diskurser, forskellige videnskaber og samfundets institutioner? Hvordan kan mennesket forstås gennem temaer som magt, sandhed, galskab og seksualitet? Denne forelæsning introducerer dig til Foucaults tænkning og giver et overblik over Foucaults videnskabelige arbejde og politiske engagement.

2211-153

Jürgen Habermas – samtalens tænk

TID: 28/2, 6 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

I 2019 udgav den 90-årige Jürgen Habermas sit formentlig sidste hovedværk: 'Også en filosofiens historie'. Betragter man hele Habermas' forfatterskab, er det tydeligt, at Habermas er samtalens tænk. For ham er det gennem samtalen, at vi søger indbyrdes forståelse, selvom vi ikke er ens eller enige. Her hersker ikke magten, men det bedre arguments tvangløse tvang. Også i Habermas' sidste værk er samtalen i fokus. Her udvides den til at omfatte religionen. Frem til det moderne har religionen i alle civilisationer ydet den grundlæggende tyding af tilværelsen, så grundlæggende, at vi ikke uden at miste os selv kan se bort fra den i det moderne.

28/02: Teorien om den kommunikative handle. Flemming Houe, magister i idéhistorie

07/03: Tro og viden: Et hegelsk tema hos Habermas. Niels Grønkjær, sognepræst og dr.theol.

14/03: Forholdet mellem modernitet og religion. Hans-Jørgen Schanz, professor emeritus i idéhistorie, Aarhus Universitet

21/03: Habermas' politiske tænkning. Heine Andersen, professor emeritus i sociologi, Københavns Universitet

28/03: Religionens betydning hos den tidlige og sene Habermas. Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

04/04: Var det de religiøse sprog- og tankeformer, der skabte det moderne? Steen Nepper Larsen, lektor i uddannelsesvidenskab, Aarhus Universitet

2211-321

Ensomhed, kedsomhed og vemod

TID: 2/3, 3 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Jørn Henrik Olsen, forfatter, billedkunstner og ph.d. i teologi

Er ensomhed, kedsomhed og vemod noget, vi skal bekæmpe og forsøge at komme til livs? Eller er der andre måder at håndtere og tænke om disse i høj grad aktuelle fænomener og følelser på? Kan tristhed og vemod måske ligefrem blive en drivkraft til fornyelse og kreativitet? Med væsentlige perspektiver og indsigter fra psykologien, eksistensfilosofien, sociologien og kunst- og litteraturhistorien vil vi forsøge at besvare disse udfordrende spørgsmål, når vi undersøger ensomhedens, kedsomhedens og vemodets væsen, begrænsninger og muligheder.

02/03: Ensomhedens og kedsomhedens problem og væsen

09/03: Kedsomhed og vemod som kulturelle magtfaktorer

16/03: Ensomhed, kedsomhed, vemod – og kreativitet



Filosof Carsten Fogh Nielsen kommer forbi livets store spørgsmål bl.a. i forlæsningsrækken 'Et menneske af kvalitet'. Se side 42.

Simone de Beauvoir var en af det 20. århundredes markante filosoffer. Få indblik i hendes teori om kønnet i rækken om feminismens tænkere. Se side 46.



2211-385

De syv dødssynder

TID: 2/3, 6 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

"Den Guddommelige Komædie" fortæller om Dantes vandring gennem de tre efterdødsriger: Helvede, hvor straffen er evig, Skærsilden, hvor sjælene soner deres synder, hvorefter de kan stige op til Paradiset og den evige salighed. Hele dette omfattende og sindrige straffe- og belønningssystem er skabt af Gud og udtryk for hans kærlighed og retfærdighed. I forelæsningerne vil vi høre om de syv dødssynder og se, hvorledes de er blevet fremstillet i billedkunsten. Vi vil også se dem i et nutidigt perspektiv. I den moderne verden er i hvert fald nogle af middelalderens synder blevet dyder.

02/03: Ira (vrede). Flemming Houe, magister i idéhistorie

09/03: Luxuria (nydelsessyge) og Gula (fraseri). Rasmus Ugilt, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

16/03: Invidia (misundelse). Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet

23/03: Acedia (dovenskab). Lars Gustav Lindstrøm Lindhardt, sognepræst

30/03: De syv dødssynder i billedkunsten. Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

06/04: Superbia (hovmod) og Avaritia (griskhed). Flemming Houe, magister i idéhistorie

2211-059

Forstå debatten: Nutidens etiske dilemmaer

TID: 8/3, 4 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Hvad ville du gøre, hvis en af dine nærmeste led af en smertefuld og uhelbredelig sygdom og bad om hjælp til at få fred? Hvordan skal vi prioritere vores sundhedsindsats under corona og i kriser generelt? Har vi et ansvar over for kommende generationer og folk fra fjerne lande ift. klimaforandringerne? Og kan man argumentere for, at krige kan være retfærdige? Hverdagen er fuld af dilemmaer, der har bund i filosofi og etik. Etiske dilemmaer ledsages ofte af en masse tvivl, fordi der sjældent er ét klart svar eller én rigtig løsning på dem. Derfor kræver etiske dilemmaer mange grundige overvejelser, hvor der må tages stilling til, hvilket eller hvilke hensyn der har størst vægt.

08/03: Aktiv dødshjælp: Bør det lidende menneske have hjælp til at dø? Jacob Dahl Rendtorff, professor i ledelsesfilosofi, Roskilde Universitet

15/03: COVID-19 og prioritering i sundhedsvæsenet: Hvordan vælger vi, hvem der får behandling først? Jacob Busch, lektor i medicinsk filosofi, Aarhus Universitet

22/03: Kan krigen være retfærdig? Morten Dige, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

29/03: Hvem har ansvaret for klimaændringerne? Lone Belling, cand.phil., forfatter og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab

2211-309

Feminismens tænkere

TID: 8/3, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Den feministiske filosofi har stor indflydelse på vores tænkning om mennesket, samfundet og demokratiet. Det har den, fordi den gentagne gange i historiens løb har sat etablerede sandheder under en kritisk lup og gentænkt, hvad det vil sige at være mand/kvinde, heteroseksuel/homoseksuel, hvid/ikke-hvid, majoritet/minoritet m.m. Bliv klogere på feministisk filosofi og dens betydning, når vi gennemgår fire feministiske tænkere, der på hver sin måde har forsøgt at ændre den gængse forståelse af køn, seksualitet, klasse, etnicitet og religion.

08/03: Ældre feministiske tænkere. Bente Rosenbeck, professor emerita i nordiske studier og sprogvidenskab, Københavns Universitet

15/03: Simone de Beauvoir: Det andet køn. Cæcilie Varslev-Pedersen, ph.d. i filosofi, New School for Social Research

22/03: Judith Butler: Det performative køn. Rasmus Ugilt, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

29/03: Sojourner Truth til Silvia Federici: Race, klasse og køn. Louise Fabian, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

05/04: Fatima Mernissi: Islamisk feminisme. Louise Rognlien, ph.d.-studerende i idéhistorie, Aarhus Universitet

2211-017

Guds ord – i Toraen, Bibelen og Koranen

TID: 14/3, 3 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Vidste du, at religionerne jødedom, kristendom og islam har mange ligheder? Der er én gud og en række hellige personer, hvoraf nogle fremtræder i alle religionerne. De har alle ét grundlæggende helligskrift, der henholdsvis hedder Toraen, Det Nye Testamente og Koranen. Fællestrækkene er til at få øje på. I denne forelæsningsrække kommer du tættere på de tre helligskrifter og på deres forskelle og ligheder. Hvor og hvordan er disse skrifter opstået? Hvilken betydning har de haft for religionen, og hvilken rolle spiller de i dag?

- 14/03: Koranen.** Thomas Hoffmann, professor MSO i koranstudier, Københavns Universitet
- 21/03: Det Nye Testamente.** Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 28/03: Toraen.** Søren Holst, lektor i bibelsk eksegese, Københavns Universitet

2211-494

De store fortællinger

TID: 20/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Marianne Børch, dr.phil., professor emeritus, Syddansk Universitet

Indflydelsesrige teoretikere har hævdet, at de store fortællingers tid er forbi. Selv den fortælling, vi kalder historien, er forbi, fordi nutiden er en glemselskultur uden anker og retning. Måske har de ret: Kulturer blandes så hurtigt og på måder, der synes at umuliggøre den store fortællings meningsskabende perspektiv. Men kan vi leve uden store fortællinger? Og endnu væsentligere: Kan vi overleve uden dem? Svaret er nej. De store fortællinger nægter at dø. Gennem en håndfuld af den vestlige verdens store fortællinger – fx syndefaldet, Babelstårnet, den hellige gral – vil vi i løbet af dagen udfolde begrebet om 'store fortællinger' og påvise, at de er selve forudsætningen for en kultur eller samfundsforms eksistens.

2211-458

Fællessang, velvære og fællesskab

TID: 21/3, 3 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
STED: AU, bygning 1584, lokale 112, Langelandsgade 145

Fællessangen har igennem de seneste år oplevet en genopblomstring i Danmark. Men også tidligere i historien har fællessangen været med til at tegne den danske historie. I denne forelæsningsrække vil vi dykke ned i fællessangens tradition og betydning for Danmark, og hver forelæsning indledes med to fællessange, som danner baggrund for temaet. Lær, hvordan fællessang kan være med til at danne fællesskab, hvordan det kan gøre os glade, hvordan vi har brugt det til at tegne et bestemt billede af Danmark, og hvordan vi har brugt sangen, når det hele så sort ud. Kom og syng med!

- 21/03: Fællessangens historie.** Katrine Frøkjær Baunvig, leder af Grundtvig Centeret, Aarhus Universitet
- 28/03: Poesi og musik: Nationalromantik og fællesskabsdannelse.** Lea Maria Lucas Wierød Borcak, ph.d., postdoc i fællessang, Aarhus Universitet
- 04/04: Den moderne fællessangskultur.** Henrik Marstal, forfatter og musiker

2211-197

Løgstrup i Hitlers Tyskland

TID: 5/4, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Hans Hauge, lektor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Blev Løgstrup økologisk i Tyskland i 30'erne? Og blev han fascineret af nazismen? Teologen og tænkeren K.E. Løgstrup var på studieophold i Hitlers Tyskland i 1930'erne og 1940'erne. Undervejs mødte han både kendte og ukendte personer, der var med til at præge ham. Foredraget handler ikke om, hvad Løgstrup tænkte, men om, hvor han gjorde det, og hvem han tænkte med, tænkte på og tænkte over. Få et indblik i den ukendte side af Løgstrup. Baseret på bogen 'Den ukendte Løgstrup' (Eksistensen).

2211-056

Gå dig klog – filosofisk byvandring

TID: 21/5, 1 lørdag, kl. 13.00-15.30
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
STED: Foran Værestedet, Jægergårdsgade 107
UNDERVISER: Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

Vandring og byliv har for mange filosoffer været både et redskab til at finde inspiration og en arena at filosofere på. Filosoffer som Sokrates, Rousseau, Kant, Kierkegaard og Sartre har alle vandret rundt i byens gader for at debattere filosofi med andre af byens borgere og for at bevæge tanker og få sat gang i samspillet mellem krop og sind. Vær med, når Folkeuniversitetet i selskab med filosof Carsten Fogh Nielsen sætter farten ned og drager på filosofisk byvandring. Kom med på en tur rundt i Sydhavnen, et af Aarhus' oversete men fascinerende kvarterer, samtidig med at vi sætter fokus på, hvad byen har betydet for tænkningen.

2211-057

Gå dig klog: På byvandring med religionerne

TID: 22/5, 1 søndag, kl. 13.00-14.30
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
STED: Mødested: Ved Vor Frue Kirke, Vestergade
UNDERVISER: Marie Vejrup Nielsen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Når man går en tur i gaderne i Aarhus, tænker man måske ikke på, hvor meget religion man møder på vejen. Men den er alligevel over det hele! Både i form af store, gamle katedraler og på små ydmyge skilte, der viser ind i en baggård og op ad en trappe til dér, hvor en gruppe mennesker mødes om deres religion. Det kan være blandede grupper, der deler buddhistisk meditation, eller muslimer, der mødes til fredagsbøn. Både de gamle kirker og de nye grupper giver et billede af, hvilke store og små religioner der har været og er vigtige for generationer af mennesker i Aarhus såvel som verden over.

2221-255

Hvorfor har vi de værdier, vi har? En indføring i Nietzsches 'Moralens genealogi'

— **TID:** 16/8, 1 tirsdag, kl. 12.30-16.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
STED: Moesgaard Museum, Auditoriet, Moesgård Alle 15
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Hvorfor har vi de værdier, vi har? Hvem har haft brug for at skabe dem? Og hvad er de sidenhen blevet anvendt til? Med den slags spørgsmål vovede Nietzsche sig dybere ned i undergrunden af vores tradition end nogen tidligere tænker – og måske også nogen senere. I kurset følger vi Nietzsche ad moralgenealogiens forviklede og farlige stier og får en grundig indføring i et af hans betydeligste værker.

2221-020

Filosofiens fire store spørgsmål

— **TID:** 5/9, 4 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

De mest grundlæggende filosofiske spørgsmål er spørgsmål, som vi alle formentlig har stillet os selv på et tidspunkt i vores liv. Det kunne fx være over et glas rødvin med vores nærmeste, eller når livet synes tomt og meningsløst, at spørgsmålene dukker op: 'Hvad kan jeg vide?', 'Hvad er det rigtige at gøre?', 'Hvad er god og dårlig smag?', 'Hvilket slags menneske bør jeg være, og hvor stor en indflydelse har jeg på det?' Det er spørgsmål, der ikke kun vedrører historiens filosoffer, men alle mennesker til alle tider. Gennem fire forelæsningsgange vil du få indblik i, hvordan vi gennem tiden har forstået det sande, det gode, det skønne og den frie eksistens.

05/09: Det sande. Lars Bo Gundersen, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

12/09: Det skønne. Cæcilie Varslev-Pedersen, ph.d. i filosofi, New School for Social Research

19/09: Det gode. Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet

26/09: Friheden. Kresten Lundsgaard-Leth, Aalborg Universitet

2221-142

Politisk filosofi for begyndere

— **TID:** 5/9, 5 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Hvad er det gode samfund? Hvad er social retfærdighed? Hvad er den filosofiske argumentation for minimalstaten, og har mindretal rettigheder? Sådanne spørgsmål danner rammen for den tusindårige diskussion om politisk filosofi. Forelæsningsrækken gennemgår og diskuterer spørgsmålene med inddragelse af hovedtækerne i politisk filosofi. Hør om udviklingen i politisk filosofi fra antikken til i dag, forstå de ideologiske rammer for nutidens politiske diskussion og se forbindelserne mellem filosofien og hverdagens politiske emner. Få indblik i blandt andet Platon, Aristoteles, Thomas Hobbes, John Locke, Adam Smith, Karl Marx, Herbert Spencer, Karl Popper, John Rawls, Charles Taylor og Robert Nozick.

21-008

Hovedtemaer i Kierkegaards eksistentielle teologi

— **TID:** 6/9, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Få en introduktion til Søren Kierkegaards eksistentielle teologi. Vi begynder der, hvor det ender: med døden. Den er emnet i den lille, men gravalvorlige tekst 'Ved en Grav'. Dernæst undersøger vi troen i 'Frygt og Bæven'. I værket 'Philosophiske Smuler' møder vi paradokset, når Kierkegaard spørger: Hvordan kan vi være samtidige med Kristus, selvom det er 2.000 år siden, han havde sin gang på Jord? Det næste tema er viljen, der undersøges i 'En Lejligheds-Tale'. Viljen er splittet, og vi er derfor fortvivlede – men kan viljen blive én? Svaret findes måske i det sidste tema, kærligheden, som Kierkegaard giver sin udlægning af i 'Kjerlighedens Gjerninger'.

06/09: Døden (Ved en Grav)

13/09: Troen (Frygt og Bæven)

20/09: Paradokset (Philosophiske Smuler)

27/09: Viljen (En Lejligheds-Tale)

04/10: Kærligheden (Kjerlighedens Gjerninger)

2221-001

Den meningsfulde tid

— **TID:** 6/9, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vi ønsker os meningsfuld tid. Tid, hvor vi er fuldt til stede, og hvor vi virkelig lever i livets øjeblikke. Sådanne øjeblikke kan vi opleve i en venskabelig eller kærlig relation. Vi kan finde de særlige øjeblikke i fordybelse, flow og udøvelse af fx musik eller sport. Vi kan opleve den meningsfulde tid i vores betragtning af naturen, indlevelse i kunst eller læsning af en bog. I disse situationer finder vi meningsfuld tid med indhold, glæde og livsfylde. Men hvordan fylder vi livet med de ting, som giver os mening?

06/09: Tidens komme: Guddommelighed, virke og mening. Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

13/09: Tidens fordring: Eksistens og ånd. Ole Morsing, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

20/09: Tilblivelsens tid og den dvælende tid – alternativer til tidnød og stressende tid. Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet

27/09: Tid og fordybelse: Forestillingen om fortid og fremtid. Anne Marie Pahuus, Aarhus Universitet

04/10: Tid og væren: Livsfylde, historie og mening. Thomas Schwarz Wentzer, professor i filosofi, Aarhus Universitet

11/10: Når tiden rinder ud: Død, sorg og fravær af tid. Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet

2221-250

Værdier, etik og kulturkampe

— **TID:** 7/9, 6 onsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Thomas Nørgaard, ph.d. i filosofi, senior lecturer, University of Winchester

Hvad er værdier? Hvilken rolle spiller værdier i menneskers dannelse og uddannelse? Og hvad betyder nutidens radikale uenighed om værdier for vores etik og kulturelle liv? I denne forelæsningsrække får vi en introduktion til nogle af de forskellige værdiopfattelser, der har været med til at give form (eller former) til nutidens etik. I lyset heraf bliver det nemmere at forstå og diskutere mange af de moralske dilemmaer og dramatiske kulturkampe, vi nu lever med. Det kommer til at handle en del om filosofisk etik, men også om etik i andre former. Vi vil blandt andet beskæftige os med romaner, essays, historie, religion, politik, pædagogik og antropologi.

- 07/09:** Religiøs og sekulær – om kristen og ukristen etik
14/09: Værdier og meninger – er værdier subjektive?
21/09: Mennesker og dyr – den filosofiske diskussion om forholdet mellem dyr og menneske
28/09: Vildskab og civilisation – er vildskab en værdi?
05/10: Myrer og græshopper – om arbejdsmoral
12/10: Harvard og Erasmus – om uddannelsesetik

2221-155

Bibelen – fra skabelse og syndefald til korsfæstelse og opstandelse

— **TID:** 9/9, 8 fredage, kl. 11.15-13.00. Ingen undervisning 14/10
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Ved at fortælle historier giver vi vores tilværelse dybde og mening. Bibelen er den største af alle fortællinger, fortællingen om Gud og mennesket. Det Gamle Testamente tekster er nedskrevet over en periode på næsten 1.000 år og hviler på en mundtlig tradition, der rækker meget længere tilbage. Samlet udgør de én stor fortælling om det spændingsfyldte og dramatiske forhold mellem Gud og mennesket. I Det Nye Testamente skifter forholdet karakter. Fra at være et forhold bestemt af loven bliver det et forhold båret af kærlighed. Gud kommer mennesket i møde på en ny måde. Gud bliver menneske og møder mennesket som mennesket Jesus.

- 09/09:** Skabelse og syndefald. Babyloniske og bibelske myter. Flemming Houe, magister i idéhistorie
16/09: Patriarkerne og folket. Moses og loven. Flemming Houe, magister i idéhistorie
23/09: Profeterne. Idéen om én og kun én Gud. Flemming Houe, magister i idéhistorie
30/09: Aksetiden. Jobs bog. Jobs retfærdighed – og Guds? Flemming Houe, magister i idéhistorie
07/10: Den gamle og den nye pagt. Loven og kærligheden. Flemming Houe, magister i idéhistorie
21/10: Fire kristne fortællinger til øje og sind i billedkunsten. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie
28/10: Jesus. Forkyndelsen af gudsriget og kærligheden. Flemming Houe, magister i idéhistorie
04/11: Jesus og Kristus. Flemming Houe, magister i idéhistorie

2221-234

Gå dig klog: Filosofisk vandretur

— **TID:** 11/9, 1 søndag, kl. 14.00-16.00
PRIS: 295 kr., studerende 195 kr.
STED: Skovmøllen, Skovmøllevej 51
UNDERVISER: Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

Vandring har for mange filosoffer været et redskab til at finde inspiration. Filosoffer som Rousseau, Kant, Kierkegaard og Nietzsche har alle vandret rundt i naturen og byen for at bevæge tanker og få sat gang i samspillet mellem krop og sind. Vær med, når Folkeuniversitetet i selskab med filosof Carsten Fogh Nielsen sætter farten ned og drager på en filosofisk vandretur i smukke omgivelser i Marselisborg Skov. Nyd en kop kaffe eller en kop te med en bolle og dagens kage fra caféen på Moesgaard Museum, og få et indblik i filosofiens historie på en skovvandring i godt selskab.

2221-002

Spørg filosofien om liv og død

— **TID:** 24/10, 7 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Vi glædes over nyt liv, og samtidig ved vi, at vi alle skal dø. Hvordan kan vi leve i den tilstand? Hvad er tilværelsen egentlig skabt af, og hvad stiller vi op med livet, onskaben og døden? Hvad er meningen med det hele? Hvad vil vi – og hvorfor? Kan vi forestille os altings afslutning? Og hvad har værdi i livet? I denne forelæsningsrække stiller vi filosofien de helt store spørgsmål i tilværelsen. Vi konfronterer livet på godt og ondt, graver i det, der optager os allermost, og forsøger at nå til en eller anden form for forståelse.

- 24/10:** Døden. Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet
31/10: Værdi. Morten Dige, lektor i filosofi, Aarhus Universitet
07/11: Viljen. Søren R. Fauth, lektor i tysk, Aarhus Universitet
14/11: Afgrunden. Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet
21/11: Ondskaben. Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
28/11: Meningen. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
05/12: Livet. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet



SE SIDE 23

Gratis: 3 måneders
 abonnement på
 Vid&Sans

2221-143

Johannes Sløk: Fra menneskelig tragedie til guddommelig komedie

— **TID:** 24/10, 5 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Mikael Brorson, cand.theol. og ph.d.-stipendiat i teologi, Aarhus Universitet

Johannes Sløk var hele sit liv optaget af kristendom og eksistensens store spørgsmål. Han var både førende Kierkegaard-ekspert, ivrig Shakespeare-oversætter, filmmanuskriptforfatter og meget andet. For Sløk var tilværelsen grundlæggende absurd: "Måske er mennesket en skæbnesvanger misforståelse", som han engang skrev. Det vidste han ikke mindst fra sit eget liv, som på mange måder var kaotisk, omtumlet og tragisk. Derfor blev hans store spørgsmål, hvordan i alverden man kan leve et meningsfuldt liv i en grusom verden, som virker tømt for mening. Hvordan vendes den menneskelige tragedie til en guddommelig komedie? Svaret finder Sløk hos store tænkere som Søren Kierkegaard og William Shakespeare. Få en introduktion til Johannes Sløks liv, Kierkegaard-læsning og eksistens-tænkning samt hans forhold til K.E. Løgstrup.

24/10: Fra postbud til professor: Sløks liv og levned
31/10: Subjektiviteten er (u)sandheden: Sløks Kierkegaard-læsning
07/11: "At hoppe i en aflagt sofa": Sløk og Løgstrup
14/11: Tragedie. Tilværelsens absurditet: Sløks tænkning I
21/11: Komedie. Guds fortælling: Sløks tænkning II

2221-156

Kierkegaards univers

— **TID:** 25/10, 6 tirsdage, kl. 11.15-13.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Kierkegaards forfatterskab rækker fra fortvivlelse i oplevelsen af at være forladt til den modsatte grunderfaring af at være elsket og at kunne elske – fra Prædikerens "Alt er tomhed" til Johannesbrevets "Gud er kærlighed". Mellem disse poler udfoldes Kierkegaards mangestemmige analyser af den menneskelige eksistens. Det er for Kierkegaard dybt personlige, eksistentielle spørgsmål. Hvad han skrev, hører sammen med det liv, han levede. Hør hele historien her.

25/10: Et liv i ekstremer. Flemming Houe, magister i idéhistorie
01/11: Fortvivlelsen og det etiske valg. Flemming Houe, magister i idéhistorie
08/11: At blive et selv. Valget og troen. Flemming Houe, magister i idéhistorie
15/11: Kærlighedens forunderlige almagt – Kierkegaard og Hannah Arendt. Peter Aaboe Sørensen, adjunkt i idéhistorie, Aarhus Universitet
22/11: Angsten og friheden. Flemming Houe, magister i idéhistorie
29/11: Troen, håbet og kærligheden. Flemming Houe, magister i idéhistorie

2221-010

Filosofiens mesterværker

— **TID:** 25/10, 8 tirsdage, kl. 14.15-16.00
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Filosofien vrimler med tanker udtænkt af historiens mange filosoffer og nedskrevet i et utal af filosofiske værker. Alligevel dukker nogle værker oftere op end andre. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig! Disse filosofiske mesterværker har det med at overleve deres fortolkninger og være en uudtømmelig kilde til menneskets forsøg på at forstå sig selv og sin verden. Platons idéer, Descartes' cogito, Kants kritik og Heideggers værensspørgsmål er eksempler på sådanne store tanker i filosofien, som vi ikke bare har bag os, men stadig i høj grad foran os. Bliv indført i – og udfordret af – en perlerække af filosofiens absolutte mesterværker.

25/10: Platon: Staten
01/11: Aristoteles: Den nikomakhæiske etik
08/11: Augustin: Bekendelser
15/11: René Descartes: Metafysiske meditationer
22/11: Immanuel Kant: Kritik af den rene fornøft
29/11: Søren Kierkegaard: Kjerlighedens Gjerninger
06/12: Friedrich Nietzsche: Moralens genealogi
13/12: Martin Heidegger: Væren og tid

2221-009

Værklæsning: Hannah Arendts 'Menneskets vilkår'

— **TID:** 25/10, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Hannah Arendts hovedværk, 'Menneskets vilkår', er et af de mest fascinerende bidrag til forståelsen af mennesket i det 20. århundredes tænkning. Mennesket beskrives her ud fra tre aktivitetsformer: arbejde, fremstilling og handling. Arendt fremhæver menneskets evne til at begynde, og at denne evne afhænger af forholdet til fødslen. Mennesket er selv en begyndelse og kan, gennem sit forhold til sin begyndelse, begynde på noget nyt. Med den grundidé genfortolkede Arendt Aristoteles' gamle bestemmelse af mennesket som 'det politiske dyr'. Samtidig mente hun, at dette 'politiske dyr' var ved at uddø. Mennesket var ved at forvandle sig til 'det arbejdende dyr', og politik var ved at forvandle sig fra en samtale om det gode liv til en forvaltning af det blotte liv.

25/10: Introduktion til Hannah Arendt og til 'Menneskets vilkår'
01/11: Arbejde
08/11: Fremstilling
15/11: Handling
22/11: Tænkning

2221-059

Hvad enhver dansker bør vide

TID: 25/10, 8 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvad bør man læse, høre, se eller smage, før man dør? Det giver tv, bøger og aviser os mange svar på. På Folkeuniversitetet har vi inviteret nogle af landets dygtigste forskere til at give deres bud på, hvad der er grundlæggende at vide inden for deres fag. Få overblik over milepæle, begivenheder og personer, som revolutionerede menneskets tilværelse.

- 25/10: Danmarks historie.** Carsten Porskrog Rasmussen, overinspektør, Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot, og adjungeret professor i historie, Aarhus Universitet
- 01/11: Kunst.** Anders Troelsen, professor i arkitektur, Arkitektskolen i Aarhus
- 08/11: Teknologi.** Kristian Hvidtfelt Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet
- 15/11: Arkitektur.** Anders Troelsen, professor i arkitektur, Arkitektskolen i Aarhus
- 22/11: Film.** Andreas Halskov, ekstern lektor i medievidenskab, Aarhus Universitet
- 29/11: Litteratur.** Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet
- 06/12: Sundhed.** Uffe Juul Jensen, professor emeritus i filosofi og videnskabsteori, Aarhus Universitet
- 13/12: Musik.** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab, tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

2221-080

Kampen om lykken

TID: 26/10, 4 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Danmark er flere gange blevet kåret som verdens lykkeligste land i FN's World Happiness Report. Men hvad er lykken egentlig? Er det en afgørende del af at være menneske? Noget, vi bør jage? Bygge samfund på? Noget, vi har ret til? Ja, findes den overhovedet? Begrebet om lykke har en dyb virkningshistorie i den menneskelige tænkning. Måden, vi har forholdt os til lykken på, har været afgørende for de samfund, vi som mennesker ville bygge – og de liv, vi ville leve. Med afsæt i bl.a. filosofi og psykologi kaster forelæsningsrækken nyt lys på lykken.

- 26/10: Er lykke forbundet med en stærk forundrings- og undringssans?** Finn Thorbjørn Hansen, professor i anvendt filosofi, Aalborg Universitet
- 02/11: Hvad skal lykken gøre godt for?** Søren Harnow Klausen, professor i filosofi, Syddansk Universitet
- 09/11: Lykkens fødsel.** Tone Frank Dandanell, højskolelærer i filosofi, Testrup Højskole
- 16/11: Tragisk lykke. Lykken set an fra sommerfuglevingen.** Jon Auring Grimm, mag.art. i filosofi

2221-144

Grundtvig: Danmarks store mand

TID: 27/10, 6 torsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Grundtvig står som en af de mest centrale skikkelser i Danmark de seneste 200 år. Ofte menes han at være ophavsmand til alt det gode, der definerer Danmark historisk siden 1800-tallet. Det er således blevet en grundfortælling i Danmark, at landet, nationen og folket blev formet af Grundtvigs tanker om frihed, ånd og fællesskab. Men kan vi virkelig tage Grundtvig til indtægt for alt fra velfærdsstat til tillidskultur? Og har han stadig noget at sige os i dag? Seks grundtvigforskere forsøger at give os svaret. Medlemmer af Grundtvigsk Forum har mulighed for at tilmelde sig rækken til rabatpris.

- 27/10: Introduktion: Grundtvig Danmarks store mand.** Lone Kølle Martinsen, ph.d., seniorforsker i historie, Aarhus Universitet
- 03/11: Den republikanske Grundtvig.** Ove Korsgaard, professor emeritus i generel pædagogik, Aarhus Universitet
- 10/11: Den tillidsvækkende Grundtvig.** Sasja Emilie Mathiasen Stopa, postdoc i teologi, Aarhus Universitet
- 17/11: Den realpolitiske Grundtvig.** Jens Lei Wendel-Hansen, ph.d. i historie
- 24/11: Den mytebrugende Grundtvig.** Sophie Bønding, postdoc, Nationalmuseet
- 01/12: Den fortryllende Grundtvig.** Katrine Frøkjær Baunvig, leder af Grundtvig Centeret, Aarhus Universitet

2221-157

Vågn op til livet

TID: 29/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Anders Dræby, ph.d., eksistentiel terapeut, filosof og forfatter

Hvordan skal man leve sit liv, for at det bliver et godt liv? Vores kultur er præget af en forestilling om, at vi opnår et godt liv ved at få oplevelser, tjene penge, forbruge, præstere og få social anerkendelse. På den måde har menneskets natur ikke ændret sig synderligt de sidste 2.500 år. Men stadig flere af os føler, at vores måde at leve på virker lidt som at gå i søvne. Mange af os savner et mere meningsfuldt liv. Den østlige og vestlige filosofi indeholder da også et tidløst budskab om, at vi faktisk kan vågne op til et andet og bedre liv. Hvis vi forholder os bevidst til vores livsvilkår, kan vi nemlig få en mere menneskelig tilværelse.

2221-006

Tro versus tro – Kristendommen i dialog og konflikt gennem 2000 år

TID: 12/12, 1 mandag, kl. 19.30-21.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

I vores samfund møder tro andre former for tro. Vi tror forskelligt og på noget forskelligt, og det kan enten berige eller skabe usikkerhed og modstand, når tro møder tro. Teolog og professor MSO ved Aarhus Universitet Peter Lodberg giver os fortællingen om, hvordan kristendommen gennem 2.000 år har mødt andre religioner. Det har været med forståelse, med foragt – og alt derimellem. Samtidig er religionen en del af samfundets instanser og derfor sammenvævet med politik og holdninger. Således har ideologier som marxisme, maoisme og nazisme været med til at forme religionsmøder. Forelæsningsen tager udgangspunkt i bogen 'Tro versus tro – Kristendommen i dialog og konflikt gennem 2.000 år' (Kristeligt Dagblads Forlag).

Arkæologi & historie

2211-031

Specialstyrker og -operationer i 2. Verdenskrig

— **TID:** 24/1, 5 mandage, kl. 17.15-19.00. Ingen undervisning 14/2
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Nutidens specialstyrker – britiske SAS og amerikanske Navy SEALs – kan føre deres historie tilbage til 2. Verdenskrig. Her opstår der et behov for egentlige elitestyrker, fordi man skal bage fjendens linjer og hente efterretninger, foretage sabotage eller støtte større operationer. Hør om den militærhistoriske udvikling af specialstyrker i 2. Verdenskrig og om udvalgte operationer fra bl.a. britiske SAS og SBS, amerikanske Rangers, tyske Brandenburger Regiment og italienske Decima Flottiglia MAS. Vi dykker bl.a. ned i operationerne bag de tyske linjer under felttoget i Normandiet.

2211-367

Aarhusianere på flugt og i fangenskab – international Auschwitz-dag 2022

— **TID:** 27/1, 1 torsdag, kl. 17.45-20.45
PRIS: 195 kr., studerende 75 kr.

Den 27. januar 1945 blev den største af Nazitysklands koncentrationslejre befriet. Auschwitz-dagen er siden blevet den internationale markering af kz-lejrenes rædsler og en påmindelse om aldrig at glemme. I år markerer vi dagen med et lokalt fokus. Tre historikere med stor viden om Aarhus under besættelsen fortæller bl.a. om begivenhederne fra det første antisemitiske hærværk til jødernes flugt fra Aarhus i oktober 1943 og om nogle af de modstandsfolk, som blev straffet med deportation til kz-lejre.

17.45: Kilder til 2. Verdenskrigs historie i Aarhus. Fra dagligdagen til kz-lejrene. Thomas Norskov Kristensen, arkivar, Aarhus Stadsarkiv

18.30: Pause

19.15: Aarhusianere med jødisk baggrund og deres flugt 1943. Klaus Bertelsen, cand.mag., Museumsfaglig Afdeling, Besættelsesmuseet, Den Gamle By

20.00: Aarhusianske skæbner i kz-lejrene. Søren Tange Rasmussen, afdelingsleder, Besættelsesmuseet, Den Gamle By

2211-034

En kulturhistorisk rejse gennem Spanien

— **TID:** 29-30/1, 1 weekend, kl. 10.00-15.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Kasper Christiansen, cand.mag. i litteraturhistorie, rejsebureauindehaver i Barcelona

Weekenden er en rejse gennem Spaniens fascinerende kulturhistorie – fra det romerske Hispania over det visigotiske Toledo, det mauriske al-Andalus, habsburgernes storrige og kriserne og krigene i det 19. og 20. århundrede til nutidens Spanien. Undervejs laver vi nedslag i en række af de vigtigste hændelser og kunstneriske højdepunkter i spansk kulturhistorie: erobringen af Mexico og den efterfølgende guldalder i det 16. og 17. århundrede, mesterværker af kunstnere som Velázquez, El Greco og Goya og historie og arkitektur i bl.a. Sevilla, Barcelona og Madrid. Og så kigger vi ind i fremtidens Spanien på nogle af landets politiske udfordringer.

2211-261

Den Amerikanske Borgerkrig

— **TID:** 29/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant

Den Amerikanske Borgerkrig 1861-1865 har en særlig plads i amerikansk historie og selvforståelse. Kampen mellem de såkaldte unionister fra Nordstaterne og konføderalisterne fra Sydstaterne handlede om USA's indretning økonomisk, socialt og administrativt med slaveriet og den enkelte stats uafhængighed over for Unionen som kardinalpunkter. I 1861 meldte 11 stater sig ud af Unionen og dannede deres eget forbund. Lincoln ville tvinge dem tilbage, og det lykkedes da også efter fire års krig, der kostede over 600.000 mennesker livet. Resultatet blev bl.a., at de stater, der havde løsrevet sig, igen blev indlemmet i De Forenede Stater, at omtrent fire millioner slaver blev frigivet, og at USA blev en stormagt på den internationale scene.

2211-401

Spionmysterier i historien

— **TID:** 30/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Andreas Marklund, ph.d., seniorforsker, Enigma – Museum for post, tele og kommunikation

Spioner arbejder med indsamling af hemmeligheder om specifikke aktører – fra stater og selskaber til enkelte individer. Spionage har altid fundet sted, og frykten for spionen – den skjulte fjende – har været en vigtig drivkraft for udviklingen af statslige overvågningssystemer. Over denne lørdag fortæller historiker Andreas Marklund, der i mange år har forsket i overvågningens historie, om spionmysterier, der har formet vores moderne historie. Det er en dramatisk tidsrejse gennem en dunkel tusmørkeverden, hvor blækket er usynligt, postkasserne døde og muldvarperne har urent mel i posen. En verden fuld af hemmeligheder og skjulte sammensværgelser, der trækker tråde helt frem til vores egen tid.

2211-237

På rejse med den transsibiriske jernbane

— **TID:** 30/1, 1 søndag, kl. 11.00-15.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Torben Heuer, lektor i russisk sprog, kultur og samfundsforhold

Kom med på rejse med den transsibiriske jernbane. Hør om den 8.000 km lange togtur fra Moskva gennem Ruslands skovklædte vidder til Beijing. Undervejs kommer vi også forbi Mongoliets hovedstad Ulan Bator, verdens største ferskvandssø Bajkal i Sibirien, Mongoliets bjerge og græsstepper og Gobiørkenens flade landskaber. Torben Heuer, der er lektor i russisk sprog, kultur og samfundsforhold og flere gange har været rejseleder på togrejsen, fortæller om både historien bag etableringen af den transsibiriske jernbane med dens tre linjeføringer og om forskellige folkeslag og kulturer langs sporet.

2211-284

Verdenshistorien

— **TID:** 31/1, 9 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 1.095 kr., studerende 550 kr.

Verdenshistorien handler om kulturmøder. Gennem mødet med andre stammer, folkeslag, stater og imperier har vi udviklet os. Civilisationer er i en evig vekslen opstået, vokset og har domineret deres naboer eller endda hele verdensdele. Sejrherrene skriver for det meste historien, og det er eftertidens opgave at udlægge den på bedste vis. Forelæsningsrækken vil tage dig med på en rejse til historiens civilisationer og fortælle om deres storhed, udgang og fald.

- 31/01: Oldtidens store civilisationer.** Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd
- 07/02: De ekspanderende civilisationer – Hellas, Persien og Romerriget.** Jens Krasilnikoff, lektor i historie, Aarhus Universitet
- 14/02: Kinesiske stormagter.** Bent Nielsen, lektor i Kinas civilisation og kultur, Københavns Universitet
- 21/02: Muslimske imperier.** Jørgen Bæk Simonsen, lektor og dr.phil. i islamstudier, Københavns Universitet
- 28/02: Europa i middelalderen og renæssancen.** Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot
- 07/03: De præcolumbianske civilisationer.** Jesper Nielsen, lektor i indianske sprog og kulturer, ToRS, Københavns Universitet
- 14/03: Opdagelser og kolonisering.** Niels Brimnes, lektor i historie, Aarhus Universitet
- 21/03: Revolutionernes århundreder.** Asser Amdisen, cand.mag. i historie og forfatter
- 28/03: Det korte 20. århundrede – verdenskrige, ideologier og kold krig.** Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd

2211-407

Hvad enhver bør vide om middelalderen

— **TID:** 2/2, 3 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Brian Patrick McGuire, professor emeritus i middelalderhistorie, Roskilde Universitet

Middelalderen (500-1500) bliver stadig den dag i dag opfattet som en mørk periode i historien. På grund af den protestantiske reformation og den moderne verden bliver middelalderen anset som tilbagestående og uoplyst. Med afsæt i nogle af middelalderens markante kvindeskikkelser og andre sociale grupper skal vi over tre aftener møde en helt anden middelalder, der danner fundamentet for vores selvforståelse og demokratiske institutioner. Forelæsningerne vil introducere den lange middelalder, som også omfatter vikingetiden og flere renæssancer, med det formål at åbne middelalderens verden og dermed vise, hvorfra vor verden går.

- 02/02: Middelalderens kvinder og deres muligheder**
- 09/02: Middelalderens bønder og deres vilkår**
- 16/02: Middelalderens munke og nonner – var de undertrykte?**

2211-400

Historieformiddage på Dokk1: Verden i billeder siden 1900

— **TID:** 11/2, 6 fredage, kl. 10.15-12.00. Ingen undervisning 4/3 og 11/3
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
STED: Dokk1, Store sal, Hack Kampmanns Plads 2
UNDERVISER: Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd

Billeder er standset tid. De viser os et ellers forsvundet øjeblik et sted derude. Sommetider er de opstillede og viser en ønsket eller forestillet situation. Når det drejer sig om fotos, kan der være tale om en mere eller mindre tilfældig fastholdelse af en situation i en større begivenhedsstrøm. I denne forelæsningsrække skal vi ud over hele verden og se, hvordan mennesker handlede, hvordan de så på verden, og hvad de fandt vigtigt på bestemte, isolerede tidspunkter. Hvordan ser verdenshistorien ud, når vi tager udgangspunkt her? Over seks fredage følger vi verdens gang fra år 1900 og til i dag med udgangspunkt i samtidens billeder.

2211-232

Kampen om Grønland

— **TID:** 17/2, 6 torsdage, kl. 17:15-19:00. Ingen undervisning 24/2 og 31/3
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Få andre steder i verden har naturen så stor indflydelse på mennesket som i Grønland, hvor uvej fra den ene dag til den anden kan lukke al kommunikation med omverdenen. I denne forelæsningsrække lærer vi Grønlands historie at kende – fra de første mennesker over kolonitiden og frem til i dag. Vi hører om Knud Rasmussens ekspeditioner, taler geopolitik, får et overblik over de menneskeskabte klimaforandringer fra et grønlandsk perspektiv og læser nyere litteratur om og fra Grønland. Hvad har grønlændernes egen stemme i litteraturen at berette?

17/02: Forhistorien – fra de første mennesker til kolonitiden. Bjarne Grønnow, forskningsprofessor, dr.phil., Nationalmuseet

03/03: Grønlands moderne historie – fra kolonitiden til i dag. Jens Lei Wendel-Hansen, ph.d. i historie

10/03: Grønlandsekspeditioner og -fartøjer – med særligt fokus på Knud Rasmussen. Søren la Cour Jensen, museumsinspektør, daglig leder af Knud Rasmussens Hus og Arkiv

17/03: Klima og klimaforandringer. Søren Rysgaard, leder af Arktisk Forskningscenter, Aarhus Universitet

24/03: En kompliceret arktisk stat: Rigsfællesskabet mellem stormagter og klimaforandringer. Lin A. Mortensgaard, forskningsassistent, Center for Militære Studier, Københavns Universitet

07/04: Nyere dansk litteratur om Grønland og grønlændernes egen stemme i litteraturen. Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

2211-235

Verdens mægtigste mænd? – USA's præsidenter

— **TID:** 26/2, 1 lørdag, kl. 10:00-16:00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

USA's historie er fyldt med nytænkning, krig og konflikt og politiske, økonomiske og kulturelle begivenheder og udviklinger, som ikke kun har spillet en rolle i USA, men i hele verden. Centralt i denne historie står de amerikanske præsidenter, der har bestredet det, der kaldes verdens mest magtfulde embede. Vær med, når USA-ekspert Niels Bjerre-Poulsen kaster et grundigt blik på præsidentrækken og giver sit bud på, hvem du bør kende til – fra de bedste til de værste. Undervejs kommer vi forbi borgerkrig, depression, velfærd, verdenskrig, kold krig og supermagtsstatus og møder bl.a. Lincoln, Wilson, Roosevelt, Truman, Reagan, Clinton, Obama og Trump.

2211-236

Bystaternes verden

— **TID:** 26/2, 1 lørdag, kl. 10:00-16:00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

I middelalderens Europa var Venedig, Brugge og Lübeck nogle af de mest fremgangsrige bystater og blev centrum for handel, kunst og udveksling af idéer. De var i konstant konflikt med hinanden eller med fyrster, konger og kejsere. I moderne historie indtræder byer som Danzig og Vestberlin som midtpunktet for stormagtspolitikens opmærksomhed i perioden før 2. Verdenskrigs udbrud og under den kolde krig. I dag er Singapore en af de mest fremtrædende bystater – et ankerpunkt i den globaliserede verdensøkonomi, men bliver i stigende grad presset for at vælge side i rivaliseringen mellem USA og Kina. Dagen belyser fællestræk blandt bystaters historie og konkretiserer den betydning, byer som Brugge, Venedig, Danzig og Singapore har haft i verdenshistorien.

2211-231

Det gamle Ægypten

— **TID:** 26/2, 1 lørdag, kl. 10:15-16:00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Kim Ryholt, professor i ægyptologi, Københavns Universitet

For over 5.000 år siden opstod et af verdens ældste riger: det gamle Ægypten. Det eksisterede i næsten 3.000 år og var centrum for en blomstrende kultur, som man stadig kan se tegn på i dag. De fleste af os tænker på pyramiderne, Nilen, faraoer og mumier, men kulturen rummede meget mere end det. Tag med på en rejse gennem oldtidens Ægypten, og bliv klogere på den særlige kultur, der herskede i det gamle rige, og hvilken betydning det har haft for historien. Kim Ryholt, der deltager i udgravninger og er ansvarlig for et internationalt forskningsprojekt om folkelige papyri, indvier os i væsentlige fund gjort i oldtidsmanuskripterne – fra dramaerne, der udspillede sig under dynastierne, til de oldægyptiske fortællinger.

2211-038

Japans historie

— **TID:** 7/3, 4 mandage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Gennem fire forelæsninger sætter vi fokus på udvalgte begivenheder og personer i Japans fantastiske historie med afsæt i forskellige steder – fra de gamle kejserbyer Nara og Kyoto overshognbyerne Kamakura og Tokyo til øerne Hokkaido og Okinawa, der blev indlemmet i det japanske imperium i slutningen af 1800-tallet. Vi skal også se nærmere på strømninger fra Kina og Korea, samurai-krigere, europæere, krig og fred, der har udfordret og præget Japan. Få historien om kejserriget fra den første kejserinde, Himiko, til i dag.

07/03: Kejserinder og kejsere (660 f.v.t.-1180). Jane Oksbjerg, rejseleder, arkæolog og japanolog

14/03: Samuraiernes verdener (1180-1868). Jane Oksbjerg, rejseleder, arkæolog og japanolog

21/03: Dannelsen af nationen Japan (1792-1903). Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

28/03: Krig og fred i Japans historie (1876-2018). Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

Forskning er en alvorlig sag. Men på Folkeuniversitetet kan det også være finurligt, sjovt og underholdende.



2211-229

Byvandring: Det oversete og hemmelige Aarhus

TID: 8/3, 4 tirsdage, kl. 12.30-14.00

PRIS: 595 kr., studerende 325 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVERSISER: Doron Haahr, cand.mag. i historie, Aarhushistorier

På fire byvandring går vi på opdagelse i en række af de oversete og spændende historier, Aarhus gemmer på. Vi skal på sporet af opgravede lig, livet i Aarhus' underverden, bøddlen på Store Torv og de 'liderlige og pasløse'. Vi kigger også ind i baggårdene og de hemmelige byrum og oplever sider af byen, man normalt ikke ser. Og så skal vi høre om den fantastiske og glemte historie om stumfilmens guldalder i Aarhus i begyndelsen af det 20. århundrede, hvor excentrikere, benhårde forretningsmænd og store divaer gik i byens gader.

08/03: Rådhusparken

15/03: Det utugtige Aarhus

22/03: Baggårde

29/03: Da Aarhus var Hollywood

2211-403

God Save the Queen! Elizabeth 2.s Storbritannien

TID: 14/3, 3 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Elizabeth 2. er den længst regerende monark i Storbritanniens historie. Hun har siddet på tronen i nærmest en menneskealder og kan i år fejre 70-års regentjubilæum. Da hun overtog tronen i 1953 var Churchill premierminister! I den anledning skal vi over tre aftener følge centrale begivenheder og udviklinger i Storbritannien i hendes tid. Vi starter ved verdenskrig – primært 2. Verdenskrig, men vi griber også tilbage til 1. Verdenskrig, som hun er født i efterdønningerne af. Herefter dykker vi ned i forholdet til kolonierne og afkolonisering og slutter af i nutiden med at høre om briterne og Brexit og bl.a. til skotske og nordirske krav om selvstændighed. Er Storbritannien historie?

14/03: Storbritannien i verdenskrig. Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

21/03: Det britiske imperium falmer. Casper Andersen, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

28/03: Stormen i Storbritannien - Brexit og løsrivelse. Sara Dybris McQuaid, lektor i britisk og irsk historie og samfund, Aarhus Universitet

2211-234

Norge – set fra Danmark

TID: 19/3, 1 lørdag, kl. 11.00-15.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVERSISER: Kristoffer Flakstad, journalist og forfatter

Denne dag vender vi blikket mod vores naboland mod nord og udfolder samtidig tusind års tætte bånd mellem Norge og Danmark. Vi kommer på en dramatisk rejse fra vikingerne til tv-serien 'SKAM'. Det bliver samtidig en rejse rundt til lokaliteter som Bergen, Lofoten og Utøya. Kristoffer Flakstad giver et samlet billede af Norge og kommer omkring historie, kultur, politik og religion og trækker tråde frem til i dag. Undervejs kommer vi bl.a. forbi de voldsomme år under 2. Verdenskrig, søfarere, hekse, konger, forfattere, politikere og mange andre, der indgår i historien om Danmarks og Norges fælles fortid – og nutid. Kristoffer Flakstad er forfatter til 'Den danske bog om Norge' (Gads Forlag).



På kirkegårdsvandring med Klaus Bertelsen. Til foråret kan du komme med på tre byvandring med fokus på besættelsestiden i Aarhus. Se side 57.

2211-233

Skt. Petersborg: Portræt af en by i Rusland

TID: 20/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Torben Heuer, lektor i russisk sprog, kultur og samfundsforhold

Skt. Petersborg er Ruslands 'kulturhovedstad', en by, som siden grundlæggelsen i 1703 har haft en yderst omskiftelig historie. Byens historie udrulles fra Peter den Store over den sidste tsar Nikolaj 2., 1917-revolutionerne, Stalintiden, de 900 dages belejring under 2. Verdenskrig og frem til i dag med Putins rolle i byens liv. Derudover skildres hverdagslivet i byen. Vi kommer også forbi nogle af Ruslands store forfattere som Pusjkin, Gogol og ikke mindst Dostojevskij med 'Forbrydelse og straf'. Til slut rettes blikket mod byens musikhistorie og komponisterne Tjajkovskij, Stravinskij, Prokofjev og Sjostakovitjs rolle i russisk kultur.

2211-278

De vestindiske danskere i Aarhus

TID: 20/3, 1 søndag kl. 10.30-14.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Per Nielsen, cand.mag. i historie og forfatter

I kolonitiden dukkede der vestindiske sømænd op i de danske havne, og flere embedsmænd tog sig en barnepige eller tjenerdreng med på rejsen til Europa. Nogle af disse sorte vestindere slog sig ned – også i Aarhus. Her var det særligt James Thompson, man kendte fra natelivet og revysangene. Hvilket liv fik de sorte vestindere i Danmark, og hvordan blev de opfattet med deres fremmedartede udseende og baggrund? Få en ny og lokal – vinkel på historien om Dansk Vestindien. Vi starter med en forelæsning og fortsætter så på byvandring, hvor vi skal på sporet af en vestinder i Aarhus. Per Nielsen er forfatter til bogen 'Fru Jensen og andre vestindiske danskere' (Nationalmuseet).

10.30: Forelæsning: Fru Jensen, James Thompson og andre vestindiske danskere

13.00: Byvandring: På sporet af en vestinder i Aarhus

2211-191

De tyske flygtninge og Danmarks største flygtningelejre

TID: 23/3, 1 onsdag, kl. 19.30-21.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: John V. Jensen, museumsinspektør, Vardemuseerne

2. Verdenskrig sendte millioner af mennesker på flugt. For ca. 250.000 af dem endte flugten i det besatte Danmark, hvor de efter befrielsen blev interneret i lejre. Den største af disse var Oksbøllejren, der husede omkring 36.000 tyske flygtninge og en overgang var Danmarks femtestørste by. Der var også store flygtningelejre i bl.a. Aalborg, København, Karup og Aarhus. Hør historien om de over 200.000 tyske flygtninge i Danmark 1945-49. Om flugten, opholdet i Danmark og hjemkomsten til det delte Tyskland. Hvorfor kom flygtningene, hvor kom de fra, og hvordan løste de danske myndigheder opgaven? Derudover fortælles om tilblivelsen af det nye museum FLUGT i det gamle lejrområde i Oksbøl, der åbner i 2022 med museumsbygning tegnet af BIG – Bjarke Ingels Group. Der er mulighed for at komme på særomvisning i Oksbøllejren 7/5. Se hold 2213-192 på fuau.dk.

2211-230

Danmarkshistorien på én aften

TID: 7/4, 1 torsdag, kl. 17.15-20.00

PRIS: 270 kr., studerende 145 kr.

UNDERVISER: Carsten Porskrog Rasmussen, overinspektør, Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot, og adjungeret professor i historie, Aarhus Universitet

Det er over tusind år siden, at Danmark blev Danmark i den forstand, at det blev samlet til ét rige. Men siden er både de ydre grænser og den indre samfundsorden ændret afgørende. Hvad er kontinuitet, og hvad er brud i denne lange historie? Hvad har formet Danmark gennem århundrederne? Historiker Carsten Porskrog Rasmussen tager os med gennem mere end tusind års danmarkshistorie og giver sit bud på, hvordan riget har udviklet sig udad og indad, og hvad der har været afgørende i det lange løb. Rejs med tilbage til bl.a. kristendommens indførelse, reformationen, svenskekrigene og tabet af Skåne, vores første grundlov, genforeningen med Sønderjylland og salget af Vestindien.

2211-404

Byvandring i nye bydele: Aarhus i forandring!

TID: 19/4, 4 tirsdage, kl. 12.30-14.00. Ingen undervisning 10/5

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Doron Haahr, cand.mag. i historie, Aarushistorier

Aarhus vokser markant i disse år. Tusindvis af nye aarhusianere kommer til hvert år. Der bygges alle steder. Over fire eftermiddage skal vi i sporene på den nyeste byudvikling, når vi går på opdagelse i nogle af Aarhus' nye bydele. Undervejs hører vi om stedernes historie – om havne- og bryggeriarbejdere og modstandsfolk – og om forandringerne og visionerne og alt det nye, der skyder op. Vi skal også se nærmere på, hvordan en ny bydel er med til at forandre en by.

19/04: Aarhus Ø

26/04: Ceres Byen

03/05: Risskov Brynet

17/05: Godsbanen



FÅ VIDEN LIGE IND I ØRNERNE

Lyt til forskerne på Radio4 og som podcasts i vidensprogrammerne 'Kraniebrud' og 'Vildspor'

2211-219

Byvandring: Aarhus under besættelsen

TID: 11/5, 3 onsdage, kl. 17.00-18.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISERE: Klaus Bertelsen, cand.mag., Museumsfaglig Afdeling, og Søren Tange Rasmussen, afdelingsleder, Besættelsesmuseet, Den Gamle By

Tag med historikere fra Besættelsesmuseet på to byvandring og en kirkegårdsvandring tilbage til det besatte Aarhus, hvor nye kildestudier bringer ukendte historier frem. På første tur fortælles der overordnet om de fem besættelsesår, og hvordan det var at leve i en besat by – om bl.a. modstandsbevægelsen, eksplosionsulykken på havnen og de dramatiske befrielsesdage. Anden vandring sætter fokus på begivenhederne fra det første antisemitiske hærværk til de aarhusianske jøders flight – og på, hvor svært det kunne være at vende tilbage. Vi slutter af på Vestre Kirkegård, hvor vi hører om nogle af dem, der betalte den højeste pris frem mod befrielsen. Vi skal bl.a. høre om henrettede og dræbte modstandsmænd, om dem, der mistede livet i tyske koncentrationslejre, og om Royal Air Force-angrebene på tyske skibe i Kattegat.

11/05: Byvandring: Aarhus under besættelsen

18/05: Byvandring: Jødernes flight fra Aarhus 1943

25/05: Kirkegårdsvandring: Befrielsens pris

2211-221

Særomvisning på Besættelsesmuseet

TID: 19/5, 1 torsdag, kl. 17.00-18.45

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr. Entré til museet er ikke inkluderet i prisen. Årskort til Den Gamle By giver gratis adgang til museet. Ellers er entréprisen 75 kr. for voksne og pensionister og 60 kr. for studerende.

STED: Besættelsesmuseet, Mathilde Fibigers Have 2

UNDERVISER: Søren Tange Rasmussen, museumsinspektør, afdelingsleder, Besættelsesmuseet, Den Gamle By

Kom med på særomvisning på Besættelsesmuseet, der har slået dørene op igen med en ny permanent udstilling i Aarhus' gamle politistation, hvor Gestapo holdt til de sidste måneder af besættelsen, og hvor mistænkte modstandsfolk blev slæbt ind til forhør og tortureret, så det kunne høres på gaden udenfor. Sammen med museumsleder Søren Tange Rasmussen skal vi en tur rundt i museet og bl.a. høre om tyskerne i Aarhus og det frygtede tyske sikkerhedspolitis hovedkvarter, modstand og kollaboration, hverdagslivet i det besatte Aarhus og de svære valg, som mange blev tvunget til at tage.

2221-208

Hansestæderne

TID: 17/8, 1 onsdag, kl. 10.30-15.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

STED: Moesgaard Museum, Auditoriet, Moesgård Alle 15

UNDERVERSER: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant

På denne forelæsningsdag vender vi blikket mod den økonomiske og kulturelle opblomstringstid i 'die Hanse', som tæller byer som Hamburg, Lübeck, Bremen, Wismar, Rostock, Greifswald og Stralsund. Bysammen slutningen opstod i midten af 1100-tallet, hvor tyske købmænd udbyggede handlen med Novgorod og blev en betydelig økonomisk autoritet i Østersøen i ca. 500 år. Man handlede til lands, men især over havet, og 'die Hanse' havde kontorer – eller nærmere små byer – i Brugge, Novgorod, London og Bergen. I løbet af 1500-tallet svandt indflydelsen, men i dag ses de imponerende spor af 'die Hanse': torve, kirker og palærer rejst af selvbevidste købmandsslægter.



Ebbe Juul-Heider. Her på bustur, men i august kan man tage med på virtuel tur til hansestæderne.

2221-172

Eventyrernes klub. Opdagelsesrejsende i historien

TID: 5/9, 5 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Opdagelsesrejsende har altid været nysgerrige efter, hvad der er uden for kortets kant. På deres eventyr har de trodset frygten for det ukendte, mødt nye kulturer og er kommet hjem med ny viden. I denne forelæsningsrække sætter et hold forskere fokus på en række fascinerende opdagelsesrejsende og deres eventyr ud i verden. Ekspeditionernes eventyr har affødt et væld af fantastiske historier – som kulturmøder, beskrivelser af de mennesker, de mødte på deres vej, og ny viden om alt fra områderne til de dyr, de stødte på. Men rejserne var også spækket med farer – fra vilde dyr i Afrika til de ekstreme vejforhold i Arktis. Det var i sidste ende kun ekspeditionernes succes, der sikrede dem en plads i historien. Tag med på ekspedition til Asien, Mellemøsten, Afrika, Amerika og Grønland.

05/09: Marco Polo og udforskningen af Asien. Bent Nielsen, lektor i Kinas civilisation og kultur, Københavns Universitet

12/09: Carsten Niebuhr og den arabiske rejse. Anne Haslund Hansen, museumsinspektør, seniorforsker og ph.d., Nationalmuseet

19/09: Henry Stanley og Afrika. Frits Andersen, professor i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

26/09: Fra Clovis-folket til Columbus: Om opdagelsen af Amerika. Jesper Nielsen, lektor i indianske sprog og kulturer, ToRS, Københavns Universitet

03/10: Arnaralunnguaq og Qâvigarssuaq Miteq: ekspeditionsdeltagere på den 5. Thuleekspedition. Ivalo Kathrine Olsvig, Knud Rasmussens Hus

2221-269

Byvandring: Kendte gaders gemte historie

TID: 6/9, 4 tirsdage, kl. 12.30-14.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVERSER: Doron Haahr, cand.mag. i historie, Aarhushistorier

På fire byvandring bevæger vi os gennem fire af Aarhus' gader, der hver især repræsenterer forskellige perioder i byens udvikling. I Klostergade går vi igennem næsten 1.000 års byhistorie og støder på munke, byporte, natmænd, entreprenante fabriksejere og letlevende damer. I området omkring Spanien møder vi bl.a. de spanske soldater, der slog sig ned i udkanten af Aarhus i 1800-tallet, og på Strøget støder vi på sporvogne og automobiler. Vi slutter af med 1870'ernes Frederiksbjerg, hvor vi skal høre om fabrikker og arbejderne i Ole Rømers Gade.

06/09: Klostergade

13/09: Spanien

20/09: Søndergade

27/09: Ole Rømers Gade

2221-178

Vild med Norden

— **TID:** 6/9, 5 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Norden er på toppen af verden, ikke kun geografisk, men også i internationale målinger af lykke, ligestilling og tillid. Gennem historien har de nordiske lande ligget i strid med hinanden, men i det 20. og 21. århundrede er der blomstret et stadig større samarbejde op mellem landene. Den tætte kontakt landene imellem har også skabt en kulturel vekselvirkning, og de nordiske lande har en lang række markante fællestræk. Kom lidt dybere ned i den nordiske muld, når vi over fem tirsdage sætter fokus på Nordens historie, på sprog og klassisk musik, på den nordiske tillid og ikke mindst på fortællingen om stærke kvinder i den nordiske kunst og litteratur.

06/09: Union eller undergang – kampen

for et forenet Skandinavien. Rasmus Glenthøj, lektor, ph.d. i historie, Syddansk Universitet

13/09: Tillid – en nordisk gåde og guldgrube?

Gert Tinggaard Svendsen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

20/09: Stærke kvinder i den nordiske kunst og litteratur.

Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

27/09: Højdepunkter i klassisk musik i

Norden. Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab, tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

04/10: De nordiske sprog.

Michael Ejstrup, sprogforsker, forfatter og projektleder

2221-061

På sporet af renæssancens Norditalien

— **TID:** 7/9, 3 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Med deres imponerende kirker, klostre, paladser og museer fortæller Norditaliens byer som Firenze, Siena, Venedig og Milano om et afgørende kapitel i verdens historie. I renæssancen gennemgik de norditalienske bystater en intens økonomisk, politisk og social udvikling, hvor mennesket måtte definere sig selv og verden på ny. Omvæltningerne dannede grobund for en helt særlig opblomstring inden for bl.a. billedkunst, arkitektur og litteratur. Her skabte Dante, Petrarca, Boccaccio, Machiavelli, Giotto, Masaccio, Fra Angelico, Botticelli, Leonardo da Vinci, Michelangelo og Rafael værker, der flyttede grænser og kom til at stå som symboler på en ny tid. Værker, som indeholder et universelt budskab, der berører beskueren på tværs af tid og sted. Tag med tilbage til renæssancens Norditalien, og få indblik i historien og den fantastiske billedkunst, arkitektur og litteratur, der blev til netop her – i et lille geografisk område, i en historisk set kort periode.

07/09: Historien: Renæssancens Norditalien.

Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot

14/09: Kunsten og arkitekturen.

Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

21/09: Litteraturen.

Trine Arlund Hass, Carlsberg Foundation Junior Research Fellow at Linacre College, University of Oxford

2221-176

Byvandring: Aarhus gennem 1.200 år – fra vikingetid til det 20. århundrede

— **TID:** 13/9, 5 tirsdage, kl. 17.00-18.30
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk

På fem byvandring i det centrale Aarhus fortæller eksperter fra Den Gamle By om Aarhus' udvikling fra vikingernes Aros til nutidens moderne storby. Undervejs skal vi bl.a. høre om den voldomkransede vikingeby, bispebyen med den store Skt. Clemens Domkirke, renæssancens driftige købmænd og det nye rådhus, den moderne industri- og handelsby med kysthavn og jernbane. Om befolkningsekspllosionen og deraf nyopførte bydele, besættelsesårene, 1950'erne og 60'ernes fremskridt og drømme, hvor gammelt må lade livet for biler og boligblokke. Med kommunalreformen i 1970 får vi for alvor storbyen Aarhus, hvor store projekter er med til at definere selvpfattelsen.

13/09: Fra Aros til Skt. Clemens-staden.

Christian Rasmussen, museumsinspektør, Den Gamle By

20/09: Købmændenes Aarhus.

Christian Rasmussen, museumsinspektør, Den Gamle By

27/09: Aarhus bliver moderne 1850-1950.

Søren Tange Rasmussen, museumsinspektør, afdelingsleder, Besættelsesmuseet, Den Gamle By

04/10: Fremskridtet og drømmene sætter

deres spor 1950-60. Kitt Boding-Jensen, museumsinspektør, Den Gamle By

11/10: Storbyen fra 1970 og frem – en by

definerer stadig sig selv. Anneken Appel Laursen, museumsinspektør, Den Gamle By



Folkeuniversitetets undervisning
foregår på Aarhus Universitet
i Ny Munkegade

– MEDMINDRE ANDET ER ANGIVET. SE LOKALE PÅ FUAU.DK

2221-177

Store slag i europæernes 2. Verdenskrig 1944-1945

TID: 13/9, 5 tirsdage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Forståelsen af 2. Verdenskrigs store slag i Europa og deres betydning for konfliktens udfald bliver i stigende grad diskuteret inden for militærhistorien. Flere nyere bidrag i forskningen peger på, at perioden 1944-1945 dels var den mest blodige del af konflikten; dels var perioden den fase i krigen, hvor man så flest militærfaglige og teknologiske gennembrud. Forelæsningsrækken introducerer og gennemgår en række nye vinkler og diskussioner, der udfordrer vores forståelse af konfliktens store slag. Hør bl.a. om Slaget ved Monte Casino, Slaget om Normandiet, Operation Bagration, Ardenner-offensiven og Operation Plunder.

2221-179

Europas historie fra oldtiden til i dag

TID: 8/10, 1 lørdag, kl. 10:00-16:00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Lars Hovbakke Sørensen, lektor, ph.d., Professionshøjskolen Absalon

Tag med på en rejse gennem Europas dramatiske historie fra afslutningen på Den Peloponnesiske Krig i 404 f.v.t. til i dag. Vi begynder med oldtidens store imperier: Alexander den Stores Makedonien og Romerriget med fokus på årsagerne til både deres storhed og fald, og hvordan arven fra Romerriget kom til at påvirke udviklingen af middelalderens europæiske stater og styrkelsen af kongernes magt i løbet af 1500-, 1600- og 1700-tallet. Samtidig vil der være fokus på, hvordan de politiske begivenheder påvirkede europæernes identitet og kultur, herunder den nationale identitet. Fortællingen føres helt op til i dag og de seneste års store forandringer med flygtningestrømme, klimakrise og coronapandemi. Afsættet er Lars Hovbakke Sørensens bog 'Europas historie. Fra oldtiden til i dag' (Gyldendal).

2221-173

Et stærkt par: Leonora Christina og Corfitz Ulfeldt

TID: 8/10, 1 lørdag, kl. 12:00-16:00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISERE: Marita Akhøj Nielsen, dr.phil. i nordisk filologi, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, og Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Frederiksborg Slot

Drag tilbage til 1600-tallets Danmark, og mød et af Danmarkshistoriens mest mærkværdige par – Christian 4.s ambitiøse og stolte datter Leonora Christina og hendes karismatiske mand, storbedrageren og fantasten Corfitz Ulfeldt, der i jagten på magt, anseelse og rigdom kastede deres liv ud i et dramatisk stormvejr. Og som for Leonora Christina førte til 22 års fangenskab i Blåtårn. I dag synes deres historie at stå lysende klart i kraft af de fascinerende kilder, der er bevaret efter Leonora Christina, især 'Jammers minde'. Her kommer vi helt tæt på almenmenneskelige følelser som kærlighed, ærgerrighed, had og hævn.

2221-277

Har kvinder en historie?

TID: 24/10, 5 mandage, kl. 19:30-21:15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Læser man om krige, erobringer, togter, kongemagt, kriser og revolution er det ikke ofte, at en kvinde spiller hovedrollen. Men hvorfor egentlig ikke? Kvinder har jo også spillet en rolle i disse begivenheder og udviklinger. I de senere år er vi blevet mere og mere opmærksomme på, hvem der får lov at blive nævnt i historiebøgerne, og i denne række vil fem forskere udlægge deres forskning om kvindehistorie. For hvem er historien egentlig for, hvis kun halvdelen er repræsenteret? Vi skal høre om nogle af kunstens kvinder, erhvervslivets kvinder, magtens kvinder og nutidens kvindekamp med afsæt i udvalgte personer.

24/10: Overblikforelæsning: Har kvinder en historie? Lone Kølle Martinsen, ph.d., seniorforsker i historie, Aarhus Universitet

31/10: Middelalderens dronninger. Jeppe Büchert Netterstrøm, lektor i historie, Aarhus Universitet

07/11: Kunstens kvinder. Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

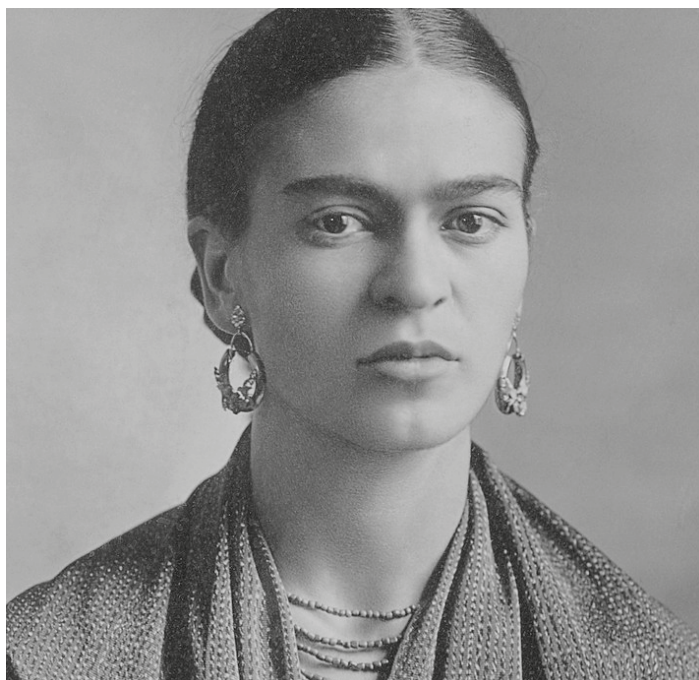
14/11: Kvinder i krig - Modstandskvinden Jutta Graae. Trine Engholm Michelsen, forfatter og ph.d., Forsvarsakademiet

21/11: 150 års kvindekamp. Astrid Elkjær Sørensen, postdoc i historie, Aarhus Universitet



Kom med til
Århundredets Festival
4.-13. marts

SE SIDE 82-91 OG LÆS MERE PÅ AARHUNDREDETSFESTIVAL.DK



Til efteråret stiller vi spørgsmålet 'har kvinder en historie?' Hør om en række markante kvinder i historien - som fx maleren Frida Kahlo. Se side 60.

2221-175

Waffen-SS – Europas nazistiske soldater

— **TID:** 30/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISERE: Niels Bo Poulsen, militærhistoriker, Forsvarsakademiet, og Claus Bundgård Christensen, lektor i historie, Roskilde Universitet

Waffen-SS var med sin cirka 1 million soldater den moderne histories mest multikulturelle og transnationale militære styrke. I modsætning til mange militære alliancer var soldaterne her under en enhedskommando og dybt integrerede i Himmlers SS-organisation. Selvom mændene i Waffen-SS havde vidt forskellige motiver til at melde sig – eller var tvangshvervede – var fællesnævneren, at deres indsats skulle tjene den tyske nazismes interesser. Vi kommer omkring en række væsentlige aspekter af Waffen-SS' historie: Waffen-SS og resten af SS, den militære brug af SS-soldaterne og deres omfattende deltagelse i de nazistiske forbrydelser. Forelæsningerne er baseret på den anmelderroste bog 'Waffen-SS: Europas nazistiske soldater' (Gyldendal), der bygger på fem års arkivstudier i seksten lande.

2221-185

Bronzealder-battle

— **TID:** 15/12, 1 torsdag, kl. 19.00-21.15

PRIS: 225 kr., studerende 125 kr.

UNDERVISERE: Flemming Kaul, dr.phil., museumsinspektør, Nationalmuseet, og Benita Clemmensen, museumsinspektør, Museum Østjylland

Der er lagt op til en underholdende aften med vilde historier, når de to arkæologer, Benita Clemmensen fra Museum Østjylland og Flemming Kaul fra Nationalmuseet, tørner sammen i verbalt bronzealder-battle – begge med en lidenskab for bronzealderens religion, og hvordan den kommer til udtryk i tidens billedverden. Denne aften fortæller Flemming Kaul bl.a. historien om bronzealderens blå glasperler, der viser vidtstrakte handelsruter mellem Norden og fjerne egne som Mesopotamien og Ægypten, og om sin spændende forskning i bronzealderens billedverden, mens Benita Clemmensen byder ind med historier om fantastiske østjyske fund fra bronzealderen.

Kunst, arkitektur & design

2211-067

Store danske designere

TID: 24/1, 7 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

UNDERVISER: Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

Hans J. Wegners Påfuglestol, PH's karakteristiske lamper, Børge Mogensen's Tremmesofa, Arne Jacobsens Ægget, Finn Juhls Poeten, Nanna Ditzels Trinidad-stol, Kay Bojesens teaktræsabe og Verner Pantons FlowerPot-lamper. Vi kender genstandene. Men hvem var menneskene bag de kendte design, der høstede så stor international anerkendelse? Hvad kendetegner dem hver især? Og hvorfor er deres design blevet så kendte og elskede? I denne forelæsningsrække vil du blive introduceret for nogle af de fremmeste danske designere og deres værker.

24/01: Poul Henningsen – lysets mester

31/01: Arne Jacobsen – totaldesignets mester

07/02: Hans J. Wegner – håndværkeren over dem alle

14/02: Børge Mogensen og FDB-møbler – fra håndværk til industri

21/02: Finn Juhl – den store elegantier

28/02: Verner Pantons og Nanna Ditzel – form og farve uden grænser

07/03: Kay Bojesen og Lego – børnenes designere

2211-068

Havekunst

TID: 24/1, 4 mandage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERVISER: Ole Fournais, cand.mag. i historie og nordisk sprog og litteratur

Få overblik over de betydningsfulde perioder i havekunstens historie, og forstå spillet mellem kulturhistorien og havernes forandringer. Forelæsningerne fører os gennem havestilarter som den mauriske have i Spanien, den italienske renæssancehave, barokhaven i Frankrig og de forskellige former for engelsk landskabelig og romantisk havestil. Hertil kommer enkelte idéer fra de klassiske kinesiske og japanske haveformer.

2211-047

Hvad der er værd at vide om kunst

TID: 25/1, 8 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvad er det egentlig, vi ser, når vi står foran et kunstværk? Hvad vil kunsten os? Med en kort introduktion til kunstanalyse og en grundig gennemgang af kunsthistoriens centrale perioder og strømninger giver forelæsningsrækken dig nyttige redskaber til at tolke kunsten og sætte ord på indtryk. Det bliver en hæsblæsende rejse, der strækker sig fra middelalderen til det 21. århundrede og slutter af med et blik ud i fremtiden og et bud på, hvilke kunstnere vi skal holde øje med.

25/01: Hvad er kunst, og hvad skal vi med den? Mads Damsbo, direktør, Artcenter Spritten, Aalborg

01/02: Kunstforståelse – rent praktisk. Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie

08/02: Kunstens historie – fra middelalder til det tidligt moderne (ca. 800-1600). Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

15/02: Kunstens historie – fra 1600-tallets enevælde til 1800-tallets romantik (ca. 1600-1850). Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie og tilknyttet Øregaard Museum

22/02: Kunstens historie – impressionister, modernister og andre revolutionære (ca. 1850-1940). Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie og tilknyttet Øregaard Museum

01/03: Fotografi, populærkunst og nye medier i det 20. århundrede (ca. 1836-1975). Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

08/03: Abstraktion, popkunst og ikke-kunst (ca. 1916-2000). Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

15/03: Hold øje med dem – nye kunstnere på vej (ca. 2000-2050). Kristian Handberg, postdoc i kunsthistorie, Københavns Universitet

2211-176

Kunstnerhjem og atmosfære

— **TID:** 26/1, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Med nysgerrighed ser vi i denne forelæsningsrække ind i en række kunstnerhjem – både literære hjem og billedkunstnerhjem. Et hjem og et sted er en måde at se verden på. Et hjem er også udtryk for en epoke i kunst og arkitektur – et eksperimentarium, der viser ritualer og værdier i hjemmet. I undersøgelsen af en række ikke-museale kunstnerhjem kobles til teori fra arkitektur, interiørhistorie, havekunst, fotografi og litteratur for at danne en fortælling om hjem, værk og kunstner.

- 26/01: Hjem, betydning og atmosfære – kunstnerboligen set som poesi og maskine.** Tina Bech Nørregaard, cand. mag. i dansk og kunsthistorie
- 02/02: Kunstnerhjem og kvarterer i København og på Frederiksberg.** Tina Bech Nørregaard, cand. mag. i dansk og kunsthistorie
- 09/02: Queer og kunstnerhjem.** Rasmus Kjærboe, ph.d., museumsinspektør, Den Hirschsprungske Samling
- 16/02: J.F. Willumsens kunstnerhjem og museumstanker – privatsfæren som offentlig ejendom.** Anne Gregersen, postdoc, J.F. Willumsens Museum
- 23/02: Særlige hjem i Norden og Europa.** Tina Bech Nørregaard, cand. mag. i dansk og kunsthistorie

2211-071

Alt hvad du bør vide om dansk kultur

— **TID:** 26/1, 6 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Forelæsningsrækken er en lystvandring gennem de vigtigste strømninger og de lyseste hoveder og deres værker inden for hhv. dansk litteratur, kunst, arkitektur, design, film og musik – discipliner, der på mange måder er nært beslægtede og befrugter hinanden på trods af indbyrdes forskelle. Hvad er historien bag de værker, der har provokeret, flyttet grænser og ført til nybrud, og som siden hen er kommet til at stå som symboler på en ny tid? Og er de i det hele taget særligt 'danske'?

- 26/01: Litteratur.** Erik Svendsen, lektor i dansk, Roskilde Universitet
- 02/02: Kunst.** Amalie Grubb Martinussen, cand. mag. i kunsthistorie
- 09/02: Musik.** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab, tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester
- 16/02: Design.** Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer
- 23/02: Film og tv-serier.** Jakob Isak Nielsen, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet
- 02/03: Arkitektur.** Anders Troelsen, professor i arkitektur, Arkitektskolen i Aarhus

2211-072

Kunst – teori og analyse

— **TID:** 29/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

Hvordan forstå kunsten? Denne dag bliver du introduceret for klassiske kunsthistoriske værktøjer til billedanalyse. Hvordan kender man forskel på kunst fra renæssance og barok? Og hvordan skiller man billedets elementer ad i en analyse? Fra stilhistorie og farvelære til kompositionsanalyse og semiotik – forelæsningsrækken præsenterer dig for en række kunsthistoriske grundbegreber, der gør dig klar til dit næste museumsbesøg.

2211-157

Billedkunst i renæssance og manierisme 1400-1600

TID: 2/2, 10 onsdage, kl. 14.15-17.00. Ingen undervisning 16/2, 30/3 og 13/4
PRIS: 1.595 kr.
UNDERVISER: Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

Det gælder her de store folk, der har betydet så meget i vores fælles vestlige horisont: Masaccio, Fra Angelico, Donatello, Botticelli, Michelangelo, Leonardo, Rafael, Dürer, Tizian, Pontormo, Sofonisba Anguissola, Lavinia Fontana, Tintoretto og mange andre. Hvad sker der i det enkelte kunstværk? Hvad er det for en æstetik? Hvad er der på spil mellem figurerne? Hvordan hænger det sammen med den historiske virkelighed? Arkitektur og design vil blive inddraget i perspektiverne.

- 02/02: Optakt**
- 09/02: Den tidlige renæssance 1400-1450**
- 23/02: Ungrenæssancen 1450-1500**
- 02/03: Højrenæssancen 1500-1520**
- 09/03: Udviklingen nordpå**
- 16/03: Kvindesyn**
- 23/03: Veneziansk kunst**
- 06/04: Senrenæssance og manierisme 1520-1550**
- 20/04: Manierisme 1550-1600**
- 27/04: Konklusioner**



Få redskaber til at se og forstå kunsten, og bliv klædt på til dit næste museumsbesøg med forelæsningsrækken 'Kunst - teori og analyse'. Se side 63.



Mette Wendelboe Okkels fra PetiteKnit fortæller om hendes arbejde som strik-designer. Til foråret er det kunstneren Erik Steffensen, som vil gøre os klogere på den kunstneriske skabelsesproces. Se side 64.

2211-139

Hvad kan kunst og litteratur? Og hvordan er den kunstneriske skabelsesproces?

TID: 16/2, 6 onsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Har kunst en dannende funktion? Kan den gøre os til bedre borgere, fremme empati og næstekærlighed? Og bør både medicinstuderende og patienter læse litteratur? I denne forelæsningsrække spørger vi en række forskere med forskellige tilgange.

- 16/02: Kunst i praksis.** Erik Steffensen, kunstner og fhv. professor ved Det Kongelige Danske Kunstakademi
- 23/02: Kunst som en særlig erkendelsesvej.** Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet
- 02/03: Litteratur og medicin.** Marianne Raakilde Jespersen, ph.d. i litteraturvidenskab
- 09/03: Kunst som hjerne-gymnastik.** Mathias Clasen, lektor i engelsk, Aarhus Universitet
- 16/03: Danskhedens skabelse med guldalderkunsten.** Henrik Ole Holm, museumsinspektør, Statens Museum for Kunst
- 23/03: Litteraturen og velfærdsstaten.** Peter Simonsen, professor i europæisk litteratur, Syddansk Universitet

2211-379

Ud af skyggen – kvindelige billedkunstnere gennem fem århundreder

TID: 23/2, 8 onsdage, kl. 11:15-13:00. Ingen undervisning 13/4
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.
UNDERVISER: Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

Internationalt er fokus pludselig sat på kvindelige kunstnere. Grunden er, at de gennem århundreder er blevet negligeret. Især da kunstmuseer og kunsthistorie dukkede frem i 1800-årene, blev værker dømt ude, alene fordi de var lavet af kvinder. Eller værkerne blev tilskrevet kendte mandlige kunstnere. Men kvinderne har været der. Nogle tilmed betydningsfulde som den italienske barokmaler Artemisia Gentileschi, der i dag hyldes som en af sin tids store kunstnere. Gennem otte forelæsninger vil vi trække en række af disse kunstnere, der tilhører 'det andet køn' ud af skyggen.

2211-078

Temalørdag om Christian Lemmerz

TID: 26/2, 1 lørdag, kl. 10:00-16:00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie

Fra rådnende grisekroppe til makabre marmorskulpturer. Og fra absurde performances til udbombede byprospekter. Christian Lemmerz har provokeret og rørt os, siden han brød igennem i begyndelsen af 1980'erne. Med sine detaljerede skildringer af menneskehedens skyggesider og tragedier har han sat uforglemmelige aftryk på en lang række udstillinger og efterhånden også mange steder i det offentlige rum. Denne lørdag får du præsenteret Lemmerz' værker med afsæt i temaerne ondskab, katolicisme og forfald, ligesom du bliver klogere på hans samarbejde med Michael Kvium.



Få nyhederne først

TILMELD DIG FOLKEUNIVERSITETETS NYHEDSBREV PÅ FUAU.DK, OG FÅ INFORMATION OM BL.A. SÆRLIGE TILBUD OG ARRANGEMENTER

2211-13

Den største kunst og de smukkeste ord – og mødet mellem dem

ID: 3/3, 5 torsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

Vi skal på jagt efter magiske møder mellem ord og billeder. Kunstnere har malet øjenåbnende portrætter af forfattere. Oscar Wilde fortæller den uhyggelige historie om et portræt, der viser den forfængeliges sjæl. Symbolisme udfolder sig i samme periode på tværs af kunst og litteratur – hvad åbenbarer sig på tværs af kunstarterne? Og kan man se et aftryk af Johannes V. Jensens myter i den finurlige samtidsmaler Poul Anker Bechs kunst?

- 03/03:** Munch, Modersohn-Becker, Picasso, Sylvia Plath, Blixen, Dostojevskij, Thomas Mann og mange flere
10/03: Horror i kunsten – Oscar Wildes 'Billedet af Dorian Gray'
17/03: Kom tæt på symbolisme. I kunsten og litteraturen
24/03: Poul Anker Bech i mytisk dialog med Johannes V. Jensen
31/03: De smukkeste og mest berømte bogillustrationer i verden

2211-371

Portrætter i kunsten

TID: 14/3, 4 mandage, kl. 13.15-15.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
STED: Dokk1, Lille sal, Hack Kampmanns Plads 2
UNDERVISER: Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie

Over fire mandage skal det handle om forskellige kategorier af portrætter – tegninger, malerier, skulpturer og fotografier fra mange forskellige lande og perioder. Vi vil zappe rundt i kunsthistorien og se, hvordan kunstnere opfinder og genbruger forskellige greb for at fortælle bestemte historier om sig selv, hinanden og de mennesketyper, som såvel den reelle som den ideelle verden er befolket af.

- 14/03:** Selvportrætter
21/03: Køn i portrætter
28/03: Kunstnerbørn
04/04: Magtens portrætter

2211-083

Billedkunsten i de flamske byer Gent, Brugge og Antwerpen i 15. og 16. århundrede

TID: 19/3, 1 lørdag, kl. 13.00-16.00
PRIS: 270 kr., studerende 150 kr.
UNDERVISER: Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

I 1400- og 1500-tallet havde en række af Flanderns byer opnået en overordentlig stor betydning inden for den internationale handel; men det var ikke alene købmændene, der kunne gøre sig gældende ude i den store verden. Også områdets mest fremragende billedkunstnere blev bemærket overalt i Europa, og deres ofte meget detaljerige og naturtro billeder gjorde indtryk, fx blandt den italienske renaissanceførende kunstnere. I denne forelæsning præsenteres og analyseres et udvalg af mesterværker af bl.a. Jan van Eyck, Hans Memling, Hugo van der Goes, Robert Campin, Rogier van der Weyden og Pieter Brueghel den Ældre.

2211-086

Naturen i kunsten

TID: 5/4, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

Menneskets forhold til naturen har altid været et af kunstens foretrukne emner, ja, muligvis er det det første tema, der overhovedet dukker op i kunsthistorien. Naturen har på skift været både motiv og råmateriale i kunsten, rammen omkring menneskets eksistens, en pittoresk kilde til æstetisk nydelse og bagtæppe for vores værste mareridtsforestillinger. I løbet af denne aften skal vi kigge nærmere på, hvordan vores definitioner af naturen og vores syn på menneskets forhold til den gennem kunsthistorien har nærret mange skiftende forestillinger og resulteret i vidt forskellige udtryk. Vi vil se eksempler på kunstværker på tværs af kunsthistorien og i samtidskunsten.

2211-087

Veje ind i middelalderens billedverden

TID: 7/4, 1 torsdag, kl. 17.15-20.15
PRIS: 270 kr., studerende 150 kr.
UNDERVISER: Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

I gennem historien er kunstbegrebet blevet forstået på flere forskellige måder. I denne forelæsning præsenteres hovedlinjerne i udviklingsforløbet indledningsvis ganske kort, hvorefter opmærksomheden med udgangspunkt i konkrete eksempler samler sig om middelalderens billeddannelse og de vigtigste historiske, teoretiske, teologiske, filosofiske og semiotiske forudsætninger herfor.

2211-090

Hvad er det værd? – om køb og salg af kunst

TID: 25/4, 2 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Søren Holmstrup, cand.mag. i kunsthistorie, Sotheby's Institute, og vurderingssagkyndig hos Bruun Rasmussen Kunstauktioner

Når kunstens internationale topnavne som Andy Warhol, Pablo Picasso og Edvard Munch kommer på auktion, resulterer det ofte i priser på trecifrede millionbeløb. Vi undersøger kunstmarkederne og ser på, hvorfor nogle kunstnere kan sælge for millioner, mens andre skal kæmpe for at få dækket udgifter til lærred og maling. Hvordan prissættes kunst, og hvilke faktorer påvirker et kunstværks pris? Samlere, gallerier, auktionshuse, kunstnere, museer, kunstmesser, kritikere – spillerne er mange på det internationale kunstmarked, men hvilke roller har de forskellige, og hvad er deres indbyrdes relation? Ud over at undersøge kunstens markeds mekanismer vil forelæsningsne give en introduktion til det at købe kunst.

2211-042

Danmark rundt – landskabsmalerier af de største danske malere

TID: 25/4, 3 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

Bliv introduceret til en sand perlerække af malere, der stilfærdigt, stærkt og poetisk tog det danske landskab til sig og omsatte de forskellige temperamenter på lærredet. Sidst i 1800-tallet kom impressionismen til Danmark med bl.a. Johs. Larsen, Fritz Syberg og Anna Ancher. Siden fulgte symbolismen og ekspressionismen (J.F. Willumsen, Niels Larsen Stevns), og snart opstod der en ny generation anført af folk som Harald Giersing og Edvard Weie. Senere fortsatte Oluf Høst og Niels Lergaard på Bornholm, mens Jens Søndergaard modsat indtog Vestkysten. Erik Raadal og Svend Engelund malede det jyske bondeland, og Lauritz Hartz og Karl Bovin forelskede sig i Odsherreds bakkelandskab.

2221-253

Kunst og erkendelse

TID: 18/8, 1 torsdag, kl. 10.30-15.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

STED: Moesgaard Museum, Auditoriet, Moesgård Alle 15

UNDERVISER: Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Hvad er det, billedkunsten kan – ikke alene i forhold til andre kunstarter, men også i forhold til fx videnskab, tro og filosofi? Bliv klogere på, hvad kunst er, og hvad kunst kan, når vi søger dette og lignende spørgsmål belyst med udgangspunkt i konkrete kunsthistoriske nedslag i værker og holdninger fra oldtid til nutid og med særlig interesse for de store paradigmatisk ændringer, der har fundet sted.

2221-117

Kunst og kærlighed

TID: 6/9, 6 tirsdage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Klichéen siger, at ulykkelig og uengældt kærlighed har været vejen til den store åbenbaring for mange kunstnere. Men hvordan er det gået med de kunstnere, som har fået hinanden? Går kunsten og kærligheden op i en højere enhed? Hvilken betydning har det haft, at der har skullet være plads til to kunstnersjæle i parforholdet, og at den eneste ene også er arbejdskammerat, mentor, muse, kritiker og måske i nogle tilfælde konkurrent?

06/09: Maja Lisa Engelhardt og Peter Brandes. Rita Lienhøft, cand. mag. i kunsthistorie

13/09: Gerda Wegener og Lili Elbe. Amalie Grubb Martinussen, cand. mag. i kunsthistorie

20/09: Marie og P.S. Krøyer. Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

27/09: Frida Kahlo og Diego Rivera. Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

04/10: Anna og Michael Ancher. Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

11/10: Oda og Christian Krohg. Anne Sofie Ejersbo, mag.art. i kunsthistorie

2221-029

Billedsprog i Europa 1600-1800. Barok, rokoko, nyklassicisme og præromantik. Mellem følelse og fornuft

TID: 7/9, 10 onsdage, kl. 14.15-17.00. Ingen undervisning 19/10 og 16/11

PRIS: 1.595 kr.

UNDERVISER: Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

Foredragene vil give et indblik i billedsprogets udvikling i de toneangivende områder i Europa. Man vil have meningen og dybden tilbage i realistiske retninger oven på 1500-tallets manierisme. Både i de frie Nederlandene og i modpolen, den skrumpende stormagt Spanien, kommer der en guldalder i maleriet. I Italien er der både jordnær realisme og en overdådig stil til at promovere pavemagten, den højbarok, der har givet perioden navn. I Frankrig ønsker Ludvig 14.s hof en anderledes klassisk stil.

07/09: Italien med bl.a. Caravaggio, Artemisia Gentileschi og Bernini

14/09: Nederlandene med bl.a. Rembrandt, Hals, Rubens

21/09: Spanien med Velázquez, Zurbarán, Murillo o.a.

28/09: Danmark med kunsten omkring Christian 4.

05/10: Frankrig med Poussin og kunsten omkring Ludvig 14.

12/10: Arkitektur og design

26/10: Rokoko med Watteau, Rosalba Carriera, Boucher, Fragonard o.a.

02/11: Nyklassicisme med David, Angelica Kauffmann o.a.

09/11: Præromantik med Goya, Fuseli, Blake o.a.

23/11: Kunst i Danmark gennem 1700-tallet. Saly, Juel, Abildgaard o.a.

2221-113

100 års dansk keramik

TID: 7/9, 5 onsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Dansk keramik er populært som aldrig før. I tv konkurrerer keramikere om at lave funktionelle, æstetiske og teknisk komplicerede værker. Udstillinger trækker massevis af besøgende, og små værksteder trives overalt. I denne forelæsningsrække får du et sjældent indblik i den moderne, danske keramiske tradition gennem 100 år: lige fra modernismens frembrud med Thorvald Bindesbøll og den tidlige kunstkeramik, over 1930'ernes stentøjsrevolution på Den Kongelige Porcelænsfabrik, enkeltværkstederne og studierkeramikken fra 50'erne og endelig frem til den nyere og mere eksperimenterende, skulpturelle keramik. Forelæsningsrækken bygger på bogen '100 års dansk keramik' (Turbine), der udkommer i 2022.

2221-030

41 mesterværker fra Giotto til Picasso

— **TID:** 9/9, 6 fredage, kl. 12.15-14.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

Over seks gange skal vi stifte nærmere bekendtskab med 41 mesterværker inden for billedkunsten begyndende med Giotto, der indvarsler et afgørende skift frem mod renæssancen. Traditionen fra 1400-tallets efterhånden fuldt udfoldede renæssance dominerer de næste 500 år al europæisk kunst frem til kubismens livtag med de hævdundne forestillinger om, hvordan et maleri skal se ud. Derefter forandres alt. Picassos 'Guernica' fra 1937 slutter derfor forelæsningsrækken af.

- 09/09:** Individet i centrum – fra ung- til højrenæssance i Italien og nord for Alperne
- 16/09:** Fra renæssance til manierisme i Italien og fra nederlandsk bondefest til tysk gotisk gru
- 23/09:** Det store barokdrama og hverdagens stille liv – Italien og Holland
- 30/09:** Katolsk inderlighed, fyrstelig pragt og revolutionskunst
- 07/10:** Fra vold og vild romantik til impressionisme og ekspressionisme
- 14/10:** Den moderne verden – 'menneskets fordrivelse fra kunsten'

2221-102

Kvinder i litteraturen og kunsten

— **TID:** 6/10, 8 torsdage, kl. 09.15-11.00. Ingen undervisning 20/10
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.
UNDERVISER: Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

Jane Austen, Frida Kahlo, Virginia Woolf, Paula Modersohn-Becker, Astrid Lindgren, Marie Krøyer, Tove Ditlevsen, Agnes Slott-Møller og Elena Ferrante. Tag med på en rejse i kvindernes litteratur- og kunsthistorie fra romantik, victorianisme og stereotype kønsrollemønstre til oprør, kvindelige motiver samt helteskikkelser og helt nye temaer på bordet, der kredser om kvinders livsverden: moderskab, kærlighed, frigørelse, karriere og identitet. Der sker gennembrud og nybrud, og kvinderne dukker op med stor styrke i både Danmark og udland, i kunsten og litteraturen. Vær med, når det over otte formiddage skal handle om stærke kvinder i litteraturen og kunsten – fra 1800-tallet til i dag.

2221-032

Kunst – teori og analyse

— **TID:** 8/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

Hvordan forstå kunsten? Denne dag bliver du introduceret for klassiske kunsthistoriske værktøjer til billedanalyse. Hvordan kender man forskel på kunst fra renæssance og barok? Og hvordan skiller man billedets elementer ad i en analyse? Fra stilhistorie og farvelære til kompositionsanalyse og semiotik – forelæsningsrækken præsenterer dig for en række kunsthistoriske grundbegreber, der gør dig klar til dit næste museumsbesøg.

2221-033

Kunsthistorien på ét semester

— **TID:** 24/10, 8 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvad karakteriserer barokken? Realismen? Og futurismen? Hvis du trænger til at få et godt overblik, få opfrisket din hukommelse eller for første gang stifte bekendtskab med kunsthistoriens forunderlige forandringer, så kom og vær med, når vi byder på en sprudlende gennemgang af kunsthistorien fra renæssance til samtid. Forelæsningerne omhandler først og fremmest maleri, skulptur og arkitektur. Men vi kommer også omkring stilretninger fra især det 20. og 21. århundrede, der udfolder sig i andre materialer og gør brug af andre teknikker.

- 24/10:** Renæssance og manierisme. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie
- 31/10:** Barok og rokoko. Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie og tilknyttet Øregaard Museum
- 07/11:** Klassicisme og romantik. Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand. mag. i historie og kunsthistorie
- 14/11:** Realisme og impressionisme. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie
- 21/11:** Symbolisme og ekspressionisme. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie
- 28/11:** Kubisme og futurisme. Maja Bak Herrie, ph.d. i æstetik og kultur, Aarhus Universitet
- 05/12:** Surrealisme. Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie
- 12/12:** Kunst og arkitektur i dag. Martin Søberg, lektor, Institut for Bygningskunst og Kultur, Det Kongelige Akademi



SE SIDE 23

Gratis: 3 måneders
abonnement på Vid&Sans

2221-058

Rembrandt – hovedværker, selvportrætter og arbejdsprocesser

TID: 26/10, 3 onsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør, Trapholt

Rembrandt fødes i en brydningstid. En tid, hvor tvivlen bliver et menneskeligt vilkår, og hvor uendeligheden bliver en del af vores verdensbillede. De nyopdagede verdensdele udvider verdenskortene, og de forskellige religioner konkurrerer voldsomt om sjælens gunst. I denne verden skaber Rembrandt sine værker og bliver på den baggrund – og på grund af sit eget liv – den første rigtige moderne maler. Forelæsningsrækken gennemgår Rembrandts udvikling som kunstner. Af værkerne ser vi på hans selvportrætter, religiøse billeder, landskaber, tegninger og grafik.

2221-091

Lær at se på kunst

TID: 26/10, 4 onsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Anne Sofie Ejersbo, mag.art. i kunsthistorie

Hvordan kan forskellige former for billedkunst opleves? Hvordan sætter man ord på sine indtryk? Er kunsten åben for enhver fortolkning, eller har den en funktion, en morale, et budskab? Over fire aftener undersøger vi, hvad kunsten vil. Omdrejningspunktet er de kunsthistoriske perioder samt forskellige kunstneres udtryksformer og stilarter. Forelæsningerne stiller skarpt på farver, former, motiver og materialer og gennemgår nogle af de forskellige idealer og holdninger, der har været med til at forme kunstens fortællinger og udtryksformer. Desuden præsenteres en række af de symboler og referencer, der ligger gemt i kunsten. Få værktøjer til at knække kunstens kode.

2221-034

Boligdrømme – få de store danske designeres bedste tips til indretning

TID: 27/10, 4 torsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

Hvordan skaber vi hjem, der fungerer og er rare at være i? I denne forelæsningsrække kigger vi toneangivende designere som PH, Verner Panton, Jørn Utzon, Finn Juhl og Arne Jacobsen over skulderen, når vi sætter fokus på dels boligindretningens udvikling gennem historien og dels de metoder, som arkitekter og designere bruger til at skabe gode boliger. Emnerne vil være rum, lys, form, farve, lyde, lugte, møbleringsprincipper, nyt kontra gammelt, brugsværdi og oplevelsesværdi.

27/10: Boligen – til praleri eller det gode liv? – ifølge PH, Mogensen og Jacobsen

03/11: Hvad er gode rum og god møblering? – Wegners, Utzons og Pantons tilgange

10/11: Principper for godt dags- og kunstlys – Utzons og PH's filosofi

17/11: Hvordan kan man arbejde med farver i boligen? – Pantons farvelære

2221-112

Bayeuxtapetet og kalkmalerier i danske kirker

TID: 29/10, 1 lørdag, kl. 10:00-16:00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Lise Gjedssø Bertelsen, mag.art., ph.d. i arkæologi, Sissel Plathe, mag.art. og fhv. museumsinspektør ved Nationalmuseet, og Frank Skaarup Hansen, falkoner og ejer af falkoneriet Falkenberg

Bayeuxtapetet i Normandiet fra omkring 1070 er en raffineret broderet tegneserie, en blanding af billeder og tekst. Afslutningen mangler i dag. Det er normannernes triumfberetning og skildrer det moralske drama om det storpolitiske magtspil i England og Normandiet, der ledte til hertug Vilhelm af Normandiets invasion af England og sejr i slaget ved Hastings den 14. oktober 1066, der bragte ham på Englands trone. Herefter skal vi se på, hvorledes billedtæpper med figurfriser med både verdslige og kristne motiver, borter og draperier i danske kalkmalerier fra den romanske og senromanske periode, dvs. fra ca. 1100 til 1275, afslører påvirkninger fra Bayeuxtapetet.

2221-035

Færøsk kunst – mellem den lille og store verden: Tre klassikere

TID: 30/10, 1 søndag, kl. 10:00-15:00
PRIS: 420 kr., studerende 220 kr.
UNDERVISER: Nils Ohrt, mag.art. i kunsthistorie og fhv. museumsdirektør, Færøernes Kunstmuseum

Færøerne kom sent til billedkunsten, men da det endelig skete omkring 1930, var det med en styrke og egenart, der har gjort 'færøsk kunst' til et kvalitetsstempel. Det er især i maleriet, de tidlige færøske kunstnere udmærkede sig, og på denne temadag sætter vi fokus på Samuel Joensen-Mikines, Ruth Smith og Ingálvur av Reyni. Hos de tre kunstnere står landets natur og folkeliv i centrum, tolket i såvel ekspressionistisk som kubistisk retning. I forelæsningen gennemgås centrale værker af Samuel Joensen-Mikines, Ruth Smith og Ingálvur av Reyni inden for den ramme, der udgøres af den lokale kultur og den internationale kunst, som de fortolkede i deres værk.

2221-082

Farver i kunsthistorien

TID: 12/11, 1 lørdag, kl. 10:00-14:00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Siden oldtiden har kunstnere, filosoffer og videnskabsmænd diskuteret farvefænomenet, og i flere omgange har det givet anledning til egentlige farveteorier. Centrale navne i denne sammenhæng er fx Leon Battista Alberti, Isaac Newton, Johann Wolfgang von Goethe, Wassily Kandinsky, Johannes Itten og flere andre. I denne forelæsning skal det belyses, hvad disse teorier – set under en kunsthistorisk synsvinkel – går ud på, og ikke mindst hvordan de kommer til udtryk i billedkunst fra forskellige perioder fra middelalder til nutid.

2221-075

Kunst i verdensklasse

TID: 12/11, 1 lørdag, kl. 12.00-16.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVERSISER: Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør, Trapholt

Hvad er det ved Mona Lisas smil, Michelangelos detalje med Guds hånd, der møder Adams, og Edvard Munchs udtryksfulde 'Skrik', der gør disse værker så ikoniske? Denne dag kigger vi nogle af kunsthistoriens mesterværker efter i sømmene, ligesom vi ser nærmere på en række af de værker, der gennem historien har været med til at trække kunsten i nye retninger. Hvordan kan et urinal, kantede og forvrængede kroppe, vilde drypmalerier og Marilyn Monroes portræt i massevis være betydningsfulde for kunstens udvikling? Og hvilke nyere værker kandidater til titlen som mesterværk?

2221-036

500 års tysk kunst fra Dürer til Gerhard Richter

TID: 17/11, 4 torsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERVERSISER: Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

Tysk kunst står stadig i skyggen af den italienske, spanske og franske kunst, men ikke desto mindre er der gennem århundrederne skabt væsentlige værker. Renæssancen introduceres for alvor med Albrecht Dürer. Først i 1800-tallet dukker romantikken op med masser af tysk Weltschmerz. Realismen og impressionismen har også deres store kunstnere på tysk grund. Først i det 20. århundrede følger tyske ekspressionister væsentlige nye kapitler til den europæiske kunst. I 1920'erne bliver Berlin en kulturel verdensmetropol med bl.a. den samfundskritiske Neue Sachlichkeit-bevægelse, indtil alt får en brat ende med Hitlers magtovertagelse. Kunsten efter 1945 bærer naturligvis præg af den nære fortids voldsomme hændelser og genopbygningen af landet.

2221-128

Fra skønvirke til bærbar kunst – dansk smykke-kunsthistorie gennem 150 år

TID: 1/12, 3 torsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERSISER: Anni Nørskov Mørch, cand. mag. i idé- og kunsthistorie

Ingen er uberørt af smykker. Vi har alle bevidst kurateret de smykker, vi har på i dag – og dem, vi aldrig kunne drømme om at bære. Men for de fleste er smykkernes righoldige kunsthistorie og nutidens vibrerende smykke-kunstscene uberørt land. Smykkernes historie skrives af både smykkernes skaber, betragter og bærer. I forelæsningsrækken følger vi smykke-kunstens bevægelser gennem de seneste 150 år fra skønvirkensammerslåede sølv til arkitektteg-nede design og avantgardistiske værker, og vi skal se masser af eksempler på både traditionelle, tidstypiske og unikke smykker.

01/12: Skønvirke og tilgængelighed

08/12: Danish Modern og kunstnersmykker

15/12: Smykke-kunst og wearables



Selvportræt af Rembrandt.

Til efteråret kan du komme tæt på en af verdenshistoriens helt store malere. Se side 68.

Litteratur, film & musik

2211-094

Islands litterære mirakel. En introduktion til islandsk litteratur

— **TID:** 24/1, 3 mandage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk
UNDERVISER: Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet

Islandsk litteratur har i de seneste årtier oplevet en veritabel blomstring. Siden landet blev bebygget fra øst, har indbyggerne delt deres historier med hinanden, en tradition, som kulminerede i 1200- og 1300-tallet, og som afsætter tydelige sagaspor i prosaen af i dag. Ligeledes går der inden for lyrikken en ubrudt arvelinje fra kvadene i 'Den poetiske edda' til flere af de nyeste poeter. Forelæsningsrækken bygger på bogen 'Islands litterære mirakel' (Informations Forlag).

- 24/01:** **Magisk realisme og pragmatisk politik** – Einar Kárason, Einar Már Guðmundsson og Andri Snær Magnason
- 31/01:** **Fra den ene verden til den anden** – Kristín Ómarsdóttir, Gyrðir Elíasson og Sjórn
- 07/02:** **Køn og magt til konstant forhandling** – Vigdís Grímsdóttir, Kristín Marja Baldursdóttir, Gerður Kristný og Audur Ava Ólafsdóttir

2211-095

Musikkens mesterværker

— **TID:** 24/1, 6 mandage, kl. 17:30-19:15. Ingen undervisning 14/2
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Leif V.S. Balthzersen, mag. art. i musikvidenskab, tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

Kom tæt på musikken! Forelæsningsrækken dykker ned i nogle store musikværker. Først tre wienerklassiske værker for henholdsvis symfoniorkester og soloklaver, dernæst billedskabende finsk romantik og forfinet engelsk lyrik og slutteligt dansk kammermusik i særklasse. Få lejlighed til at fordybe dig i ét værk ad gangen, og hør om værkets tilblivelseshistorie, udtryk og karakteristika, og få samtidig en introduktion til almene musikbegreber, musikgenrer, instrumenter og musikhistorie. Du bliver rustet til at få endnu mere ud af din næste musikoplevelse.

- 24/01:** **Haydn: Symfoni nr. 94, Paukeslags-symfonien**
- 31/01:** **Mozart: Haffner-serenade**
- 07/02:** **Beethoven: Klaversonater**
- 21/02:** **Sibelius: Finlandia og Svanen fra Tuonela**
- 28/02:** **Britten: Serenade for tenor, horn og strygere**
- 07/03:** **Carl Nielsen: Blæserkvintet**

2211-051

Nobelprismodtagere i litteratur – indføringer i værkerne

— **TID:** 25/1, 6 tirsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Mens de fleste værker går i glemmebogen, viser andre sig særligt holdbare. De vandrer fra generation til generation og bliver genudgivet, læst og diskuteret lang tid efter forfatterens død. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig. Litteratur af denne kaliber kan du blive klogere på i forelæsningsrækken her, hvor vi tager fat på værker fra øverste hylde, dykker ned i dem og forsøger at pege på, hvad det er, der gør dem så gode. Tilbring seks aftener med bøger af nobelprisvindere.

- 25/01:** **Henrik Pontoppidan (1917).** Lis Norup, adjunkt i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 01/02:** **Knut Hamsun (1920).** Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 08/02:** **Thomas Mann (1929).** Morten Dyssel, forstander for Liselund Højskole og formand for Det Danske Thomas Mann Selskab
- 15/02:** **Ernest Hemingway (1954).** Bo Tao Michaélis, mag.art. i litteraturvidenskab og kulturanmelder, Politiken
- 22/02:** **Bob Dylan (2016).** Anne-Marie Mai, professor i litteratur, Syddansk Universitet
- 01/03:** **Svetlana Aleksijevitj (2015).** Niels Peter Bock Nielsen, cand.mag. i russisk litteratur

2211-136

Uldahls Koncertcafé

— **TID:** 25/1, 1 tirsdag, kl. 19.30-21.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Peter Uldahl Kristensen, musiker

I Uldahls Koncertcafé går intime koncertindslag hånd i hånd med musikalske historier og anekdoter. Til koncertcaféen hører vi i musik og ord om verdens største guitarhit, om dengang vores musik blev opfundet, om den dødsensfarlige musik, om hvordan man spiller fandango og meget mere. Programmet er på denne måde en rejse i tid og rum, fra klassiske stykker fra barokken til romantikken samt fortolkninger af den store orkestremusik for guitaren, men koncertcaféen inddrager også musik fra hele verden lige fra spansk flamenco, argentinsk tango og franske chansons til amerikansk jazz. Og bagved hvert stykke gemmer der sig altid en historie.

2211-096

Store filminstruktører

— **TID:** 25/1, 6 tirsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vi forelsker os i film og fascineres af instruktørerne bag. Filmen og dens skabere overrasker konstant, og de seneste 30 år har en ny gruppe instruktører fundet vej til filmelskernes hitliste. Vi går på opdagelse i nyere filmhistorie: fra Joel og Ethan Coen til Michael Haneke, David Lynch, Quentin Tarantino og Wes Anderson, hvis filmperler nydes verden over. Sidste gang søger vi uden for Vesten og stifter bekendtskab med sydkoreanske Bong Joon-ho, instruktøren bag bl.a. 'Parasite' (2019).

- 25/01:** **David Lynch.** Ole Thaisen, ekstern lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 01/02:** **Coen-brødrene.** Ole Thaisen, ekstern lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 08/02:** **Michael Haneke.** Mathias Korsgaard, adjunkt i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet
- 15/02:** **Quentin Tarantino.** Jakob Isak Nielsen, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet
- 22/02:** **Wes Anderson.** Jakob Isak Nielsen, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet
- 01/03:** **Bong Joon-ho.** Mathias Korsgaard, adjunkt i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet

2211-097

Knæk litteraturens koder

— **TID:** 26/1, 6 onsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Litteratur giver oplevelser. Den giver adgang til nye refleksioner, andre menneskeskæbner og fremmede verdener. De unikke læseoplevelser findes overalt, og hver litterær genre har sine særlige kendetegn. Hvordan læses en novelle? Et digt? Dramaet? Eller en roman? Litteraturen bruger kodesprog i form af symboler, metaforer og andre fortælletekniske greb. Så for at forstå litteraturens skjulte lag må man fortolke og afdække dens strukturer. Lær centrale skønlitterære genrer at kende, og bliv klogere på deres udtryksformer, ligheder og forskelle.

- 26/01:** **Lyrikken.** Jan Rosiek, professor i dansk, Københavns Universitet
- 02/02:** **Novellen.** Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet
- 09/02:** **Eventyret.** Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 16/02:** **Romanen.** Simona Zetterberg-Nielsen, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 23/02:** **Dramaet.** Johan Holm Mortensen, dramaturg, Det Kongelige Teater
- 02/03:** **Autofiktion.** Stefan Kjerkegaard, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

2211-353

Ulysses 100 år

— **TID:** 29/1, 1 lørdag, kl. 14.00-16.00
PRIS: 275 kr., studerende 145 kr.
UNDERVISER: Steen Klitgård Povlsen, lektor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Den 2. februar 2022 er det 100 år siden, James Joyces roman 'Ulysses' udkom. I den mellemliggende tid har den udviklet sig til at blive et af verdenslitteraturens mest omstridte og diskuteret hovedværker. Som den ægte klassiker, den er, har den kunnet læses i meget forskellige sammenhænge og med mange synsvinkler: socialt, psykologisk, æstetisk o.a. Jubilæet fører naturligt til at stille spørgsmålet: Hvad skal vi med 'Ulysses' i dag? Har den noget at sige moderne mennesker i vor tid?

2211-378

Englands litteratur i det 20. århundrede

— **TID:** 1/2, 12 tirsdage, kl. 10.15-12.00. Ingen undervisning 15/2 og 12/4
PRIS: 1.395 kr., studerende 695 kr.
UNDERVISER: Nick Bo Madsen, ekstern lektor i medievidenskab, Aarhus Universitet

Litteraturen i første halvdel af dette forløb er præget af de to verdenskrige og det britiske imperiums opløsning. Det er derfor heller ikke så underligt, at der er en dyster undertone i de fleste af de værker, vi skal læse fra denne periode. I århundredets anden halvdel er vi hos romanforfatterne William Golding, A.S. Byatt, Julian Barnes og Kazuo Ishiguro også på opdagelsesrejser i kultur- og litteraturhistorien. Underviseren indleder hver gang med at indplacere teksten i en litteraturhistorisk og idéhistorisk ramme, hvorefter vi i fællesskab analyserer, fortolker og diskuterer teksten.

2211-049

Nyere danske bestsellere – med kant

— **TID:** 22/2, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Grav et spadestik dybere ned i dansk litteraturs nyere bestsellere sammen med eksperterne. De udvalgte danske bestsellere tager fat på livets store spørgsmål på en vedkommende og udfordrende måde. Bøgernes dramaer udspiler sig både i de nære og hverdagslige relationer og på krigens internationale skueplads. Tonelejerne spænder vidt: fra vemodige skildringer af stille eksistenser, til voldsomme udladninger og grænseoverskridende erfaringer.

- 22/02:** **'Meter i sekundet', Stine Pilgaard.** Michael Bach Henriksen, kulturredaktør, Kristeligt Dagblad
- 01/03:** **'Bob', Helle Helle.** Dag Heede, lektor i dansk litteratur, Syddansk Universitet
- 08/03:** **'Det samme og noget helt andet', Katrine Marie Guldager.** Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet
- 15/03:** **'Farskibet', Glenn Bech.** Amalie Langballe, forfatter og journalist
- 22/03:** **'Kaptajnen og Ann Barbara', Ida Jesen.** Lotte Kirkeby Hansen, forfatter og anmelder
- 29/03:** **'Lone Star', Mathilde Walter Clark.** Svend Skriver, lektor ved Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet, og litteraturanmelder, Kristeligt Dagblad

2211-135

Johannes V. Jensens 'Kongens fald'

— **TID:** 26/2, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Johannes V. Jensens 'Kongens fald' er en fascinerende roman, der tåler mange genlæsninger. Ikke kæmpelang, men utroligt righoldig. I 1999 valgte både Politikens og Berlingskes læsere den som det 20. århundredes bedste danske roman. Bogen og dens forfatter er selvfølgelig på kanonlister. Fagfolk bliver ved at skrive om den, forfattere refererer til den, læserne slipper den ikke. Hvad står der i bogen? Hvad er det, der fascinerer? Og hvad ved den kan eventuelt irritere? Hen over fire timer vil vi gå i dybden med romanen.

2211-354

Fortællinger fra bogens historie. Om 'Evigheden i et siv' af Irene Vallejo

— **TID:** 28/2, 1 mandag, kl. 17.30-19.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Rigmor Kappel Schmidt, forfatter, oversætter og cand. mag. i spansk

Omdrejningspunkter i den spanske forfatter Irene Vallejos bog 'Evigheden i et siv' er antikkens Alexandria, Athen og Rom. Herudfra berettes om talen, der bliver til fortælling, om skriften, der bliver til bog, om papyrus, der bliver til bogruller, om skind og papir, der bliver til sider i en bog, om forfattere, der må gå i eksil, og om boghandler, der brændes ned. Glæd dig til en spændende aften, hvor forfatter og oversætter Rigmor Kappel Schmidt dykker ned i Irene Vallejos anmelderroste roman.

2211-103

Operaens historie II

— **TID:** 14/3, 6 mandage, kl. 17.30-19.15. Ingen undervisning 4/4, 11/4 og 18/4
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISNING: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab, tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

Operaens historie strækker sig over mere end fire århundreder, og denne anden forelæsningsrække af tre (der kan følges hver for sig) gennemgår 1800-tallets brogede operahistorie. I disse forelæsninger hører du om Rossini, bel canto (Bellini og Donizetti) samt Verdi fra operaens 'hovedland' Italien, franske operaer af Gounod og Bizet samt de franske udstyrsstykker Grand Opéra, tysk romantisk opera fra Weber til Wagner, russisk romantik (Tjajkovskij) og nationaloperaer fra Rusland (Musorgskij), Tjekket (Smetana og Dvorák) og Danmark (Hartmann og Heise).

2211-361

Dannelse og dømoni – Goethe og Mann

— **TID:** 18/3, 7 fredage, kl. 11.15-13.00. Ingen undervisning 15/4
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Et menneske bliver til gennem sin historie – de omstændigheder, der er hans, de valg, han selv træffer, de handlinger, hvormed han vinder eller mister sin plads i verden. Dannelsesromanen fortæller denne identitets-skabende historie og rummer en utopi om det hele alsidigt udviklede menneske. I begyndelsen af det 19. århundrede kan Goethe skabe en stor fortælling, der indløser den utopi. Det er vanskeligere for Mann i det 20. århundrede.

18/03: Fra forvirret og forelsket yngling til moden mand. Goethes 'Den unge Werthers lidelser' og 'Wilhelm Meisters læreår'. Flemming Houe, magister i idéhistorie

25/03: Kunstner og borger. Thomas Manns 'Døden i Venedig' og 'Trolddomsberget'. Flemming Houe, magister i idéhistorie

01/04: Velsignet fra oven og fra dybet nedenunder. Thomas Manns 'Josef og hans brødre'. Flemming Houe, magister i idéhistorie

08/04: Fra dannelse til djævelpagt. Goethes 'Faust'. Flemming Houe, magister i idéhistorie

22/04: En djævelpagt i det 20. århundrede. Thomas Manns 'Doktor Faustus'. Flemming Houe, magister i idéhistorie

29/04: "Musik er som liv evig tilblivelse" – Thomas Mann og Nietzsche. Peter Aaboe Sørensen, adjunkt i idéhistorie, Aarhus Universitet

06/05: Goethe og Thomas Mann – en tysk historie. Flemming Houe, magister i idéhistorie

2211-105

Når musikken fortæller – berømte programmusik-værker

— **TID:** 19-20/3, 1 weekend, kl. 10.00-16.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk
UNDERVISER: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab, tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

Denne weekend vil du lytte til musikeksempler på tværs af flere hundrede års fortællende musik og få gennemgået hele eller dele af musikalske mesterværker med handling – bl.a. Vivaldi ('De fire årstider'), Berlioz ('Symphonie fantastique'), Mendelssohn, Liszt ('Les Préludes'), Smetana ('Moldau'), Wagner, Rimskij-Korsakov ('Sheherazade'), Borodin, Tjajkovskij ('Romeo og Julie'), Dvorák, Strauss ('Don Juan'), Dukas ('Troldmandens lærling'), Debussy, Sibelius ('Finlandia'), Elgar, Respighi, Carl Nielsen og Gershwin ('En amerikaner i Paris'). Dagene giver dig desuden redskaber til at lytte til andre af de mange farvestrålende programmusikværker.

2211-110

Ballerinaer danser da i tåspidssko – en intro til stærke kvinder og kvinderoller i dansens verden

— **TID:** 4/4, 1 mandag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERSVISER: Anne Middelboe Christensen, cand.mag., balletanmelder ved Dagbladet Information, ekstern lektor ved Københavns Universitet og forfatter til balletbøgerne 'Sylfiden findes' og 'Dansen i spejlet'

Ballerinaer beundres for deres skønhedsdans. Kom på en guidet tur rundt i ballettens verden set fra kvindernes perspektiv. Lige fra de romantiske ballerinaer med lange tylskørter i roller som svigtede kvinder – til moderne danserinder med bare fødder og tunge muskler i partier som sejrende kvinder. Du vil se danserinder i klip fra Bournonvilles yndefulde, danske balletstil og Petipas russiske bravurstil, men også video af nogle af de moderne danserinder, der smed balletskoene og satte kvindekroppen fri på scenen.

2211-111

Skrivedrømme – om at skrive

— **TID:** 19/4, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Efter at have grædt og grinet, tabt og vundet, levet og oplevet med hundredvis af litterære skæbner drømmer mange om at blive afsender på deres egen fortælling. Men hvordan kommer man i gang? Dette er ikke et skrivekursus, men en indføring i, hvad der allerede er tænkt og trykt om skriveprocessen, herunder refleksioner, tips og tricks til selv at give sig i kast med at skrive. Tilmeld dig forelæsningsrækken, og få mod, lyst og inspiration til at prøve kræfter med det at skrive.

- 19/04: Skrivning for begyndere.** Pablo Llambias, forfatter og studieektor ved Rytmsk Musikkonservatorium i København
- 26/04: Tilblivelser: Bag om skriveprocessen.** Dan Ringgaard, professor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 03/05: Skrivelyst: Eksempler og eksperimenter – om at læse og skrive.** Martin Glaz Serup, forfatter, ph.d. og ekstern lektor i litteraturvidenskab, Københavns Universitet
- 10/05: Fløjlsandske eller jernnæve? Kritikerens som tidlig, men fremfor alt offentlig læser.** Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet
- 17/05: Om kreativitet – hvorfor mister vi den med alderen, og kan den indlæres igen? Sat i perspektiv med egen romanproces.** Trisse Gejl, forfatter og ekstern lektor i skrivekunst, Syddansk Universitet

2211-112

Tre værker, du bør kende

— **TID:** 19/4, 3 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Verden er beriget med litterære mesterværker, filmiske perler og interessante kunstværker. Det er umuligt at nå omkring dem alle, så hvilke værker skal man give sig i kast med først? Over tre aftener vil tre eksperter give dig deres bud på tre værker, du bør kende. Vær med, fordi du ikke ved, hvor du skal starte, fordi du er gået i stå, fordi du mangler inspiration til nye værker, fordi du vil udfordres. Eller bare fordi du er nysgerrig.

- 19/04: Tre bøger, du bør læse.** Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab
- 26/04: Tre film, du bør se.** Christian Monggaard, filmredaktør, Dagbladet Information
- 03/05: Tre kunstværker, du bør kende.** Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør, Trapholt

2211-173

Besøg bogbranchen: Forlaget, trykkeriet og boghandleren

— **TID:** 19/4, 4 tirsdage, kl. 10.00-11.45.
 NB: 19/4 kl. 19.45-21.30 og 10/5 kl. 19.00-20.45
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk

For 10-15 år siden blev papirbogen erklæret død. Man forudså, at faldende læselyst kombineret med e-bøger ville være den sikre død for alt andet end hæsblesende krimier og helt smalle digtsamlinger. Men sådan gik det ikke. I denne forelæsningsrække kommer du til at møde en række fagfolk, der på hver deres måde har dedikeret deres arbejdsliv til bøgerne. Første gang får du en introduktion til bogens historie, hvorefter du kommer på besøg hos nogle af de folk, der arbejder i bogbranchen i deres hverdag.

- 19/04: Bogens historie.** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab, tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester
- 26/04: Forlagsvirksomhed: Aarhus Universitetsforlag.** Carsten Fenger-Grøndahl, forlagsdirektør, Aarhus Universitetsforlag
- 03/05: Trykkeri: Narayana Press.** Tine Meyer, direktør, Narayana Press
- 10/05: Boghandler: Kristian F. Møller.** Marianne Møller, boghandler, Kristian F. Møller



Tilmeld dig på fuau.dk

FIND HOLDET PÅ HJEMMESIDEN, OG BETAL MED KORT ELLER MOBILEPAY

2221-265

Wanderlust – kunsten at vandre som kilde til velvære og viden

— **TID:** 17/8, 1 onsdag, kl. 10.30-12.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
STED: Moesgaard Museum, lokale 301, Moesgård Alle 15
UNDERVISER: Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

Det at vandre og gå har igennem tiden haft stor betydning for mennesket og for vores kultur, litteraturen og kunsten. Søren Kierkegaard er én af de store tænkere, der har hyldet det at gå – hvordan det skaber nyt, og kan hjælpe mennesket med at blive sig selv. Nordmanden Tomas Espedal er en anden, og vi vil dykke ned i hans bog 'Gå' fra 2007. Når man går, kan man vokse og møde sin indre natur såvel som den ydre, at vandre er at 'flytte sig' – i flere betydninger. Bliv klogere på, hvorfor det er godt at vandre, samt hvorfor og hvordan nogle af de store forfattere, kunstnere og tænkere har hyllet vandringen i flere århundreder.

2221-254

Højdepunkter i 100 års dansk litteratur

— **TID:** 18/8, 1 torsdag, kl. 10.30-15.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
STED: Moesgaard Museum, lokale 301, Moesgård Alle 15
UNDERVISER: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Historien om de sidste 100 års danske litteratur kan fortælles på mange måder. Her skal vi se på tre markante værker: Tom Kristensens roman 'Hærværk' (1930), Klaus Rifbjergs novellesamling 'Og andre historier' (1964) og Naja Marie Aidts selvbiografiske sorgfortælling 'Har døden taget noget fra dig så giv det tilbage' (2017). Vi vil se på, hvad og hvordan hvert værk fortæller sin historie, og prøve at forklare, hvorfor det rager op blandt andre. Og vi vil derfra betragte det litterære landskab og den tid, værket er rundet af.

2221-187

Operaens historie III

— **TID:** 5/9, 6 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Leif V.S. Balthzersen, mag. art. i musikvidenskab, tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

Opera er den mest omfattende af de musikalske genrer. Og en af de mest populære! Operaens historie strækker sig over mere end fire århundreder, og denne tredje forelæsningsrække af tre (der kan følges hver for sig) gennemgår 1900-tallets operahistorie. I disse forelæsningsrækker hører du om senromantikken med komponister som Puccini og Richard Strauss og om modernisme med værker af fx Janáček og Alban Berg og russerne Stravinskij, Sjostakovitj og Prokofiev. Hertil kommer blandt andet engelsk traditionalisme hos Benjamin Britten, avantgardisme hos Nono og Berio og amerikansk minimalisme hos Philipp Glass og John Adams.

2221-087

100-års jubilæum: Fire modernistiske hovedværker

— **TID:** 7/9, 4 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

1922 var et bemærkelsesværdigt år i litteraturens historie. 1. Verdenskrig var nogle år på afstand, verden syntes åben for nye eksperimenter og muligheder. Men chokket var der stadig: Hvordan kunne dette vanvid finde sted, hvad var det sammenbrud af værdier og normer, som betingede det? Fire store forfattere udsendte dette år værker, der senere er blevet moderne klassikere. Og som alle spejler den værdikrise og innovative energi, der prægede tiden. Og alle fire værker har noget at sige os i dag, 100 år efter.

- 07/09:** Virginia Woolf 'Jacob's Room'. Steen Klitgård Povlsen, lektor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet
- 14/09:** T.S. Eliot 'The Waste Land'. Jan Rosiek, professor i dansk, Københavns Universitet
- 21/09:** James Joyce 'Ulysses'. Mikkel Bruun Zangenberg, lektor i dansk, University of Kent
- 28/09:** Marcel Proust 'Sodoma og Gomorra'. Neal Ashley Conrad Thing, ph.d. i litteraturvidenskab

2221-064

Hotelromaner

— **TID:** 11/10, 1 mandag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Martin Zerlang, mag.art. i litteraturvidenskab, professor ved Institut for Kunst og Kulturvidenskab, Københavns Universitet

Træd indenfor! Ankomsten til hoteller, store hoteller, 'grand hoteller', er gerne udformet som en velkomst, og velkomsten begynder ude på fortovet foran hotellet, hvor den røde løber er rullet ud. Masser af forfattere har skrevet med på hoteleventyret, og endnu flere læsere er flyttet ind i en hotelroman, for en dag, en uge eller måske længere. Ligesom en hotelvært, der deler nøgler ud, deler forfatteren skæbner ud, og læseren lever sig ind i og ud af skæbnerne. Eventyret kan begynde. I denne forelæsning udlægger Martin Zerlang en række hotelromaner – heriblandt 'Dans, dans, dans' af Haruki Murakami og 'En dråbe i havet' af Kirsten Hammann.

2221-046

Latter og lettere beruset. Om at læse Karen Blixen

— **TID:** 12/10, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Charlotte Engberg, lektor i dansk, Roskilde Universitet

Karen Blixens fortællinger er fulde af latter og alvor. Mod, humor, munterhed, det eventyrlige – kombineret med en sans for det gakkede og det komiske. Men der er samtidig en alvor bag latteren, en særlig form for ironi, der vender op og ned på konventionelle måder at opfatte tilværelsen på, inklusive relationen mellem mand og kvinde. Som forfatter er Karen Blixen en samler. Hun blander højt og lavt i sin liden-skabelige dialog med både litteratur- og kunsthistorien. Denne helaften i selskab med Karen Blixens forfatterskab vil lægge øret til den berusende latter, der udgår fra fortællingerne.

2221-047

Filmens nordiske mestre

— **TID:** 24/10, 3 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Ole Thaisen, ekstern
 lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus
 Universitet

Vi ser på tre hovedskikkelser i nordisk filmkunst, der hver for sig har domineret deres eget lands filmkultur, men ikke mindst nyder stor international opmærksomhed. Ingmar Bergman, der i sine film analyserer fremmedgørelse og angst, parlivets genvordigheder og kunstnerens kamp. Aki Kaurismäki, der kaster sit både satiriske og nostalgiske blik på samfundets marginaliserede eksistenser i film som 'Manden uden fortid' og 'Miraklet i Le Havre'. Og Lars von Trier, der tager os med på grænseoverskridende ekskursjoner ind i den mørke skov ...

24/10: Ingmar Bergman

31/10: Aki Kaurismäki

07/11: Lars von Trier

2221-103

Musikkens mesterværker

— **TID:** 24/10, 6 mandage, kl. 17.30-19.15. Ingen undervisning 14/11
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Leif V.S. Balthzersen, mag. art. i musikvidenskab, tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

Kom tæt på musikken! Forelæsningsrækken dykker ned i nogle store musikværker. Først tre hyppigt opførte symfonier fra tre forskellige perioder i musikhistorien og så tre vokalværker – et kirkemusikalsk storværk samt en wienerklassisk og en senromantisk opera. Få lejlighed til at fordybe dig i ét værk ad gangen, og hør om værkets tilblivelseshistorie, udtryk og karakteristika, og få samtidig en introduktion til almene musikbegreber, musikgenrer, instrumenter og musikhistorie. Du bliver rustet til at få endnu mere ud af din næste musikoplevelse.

24/10: Mendelssohn: Symfoni nr. 4, 'Den italienske'

31/10: Dvorák: Symfoni nr. 7

07/11: Prokofiev: Symfoni nr. 5

21/11: J.S. Bach: Magnificat

28/11: Beethoven: Fidelio

05/12: R. Strauss: Salome

2221-048

Stærke kvinder i litteraturen og kunsten

— **TID:** 25/10, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

Gennem 1800-tallet var der mange kvindestereotyper på spil, og kvinder fyldte meget som motiv i litteratur og kunst, men ikke meget som udøvende kunstnere. Det ændrer sig, da femme nouvelle – en helt ny kvindetype – bryder frem i slutningen af 1800-tallet og skaber revolution. Vi får en helt ny stærk tilstedeværelse af og fremgang for kvinderne. Nogle af de stærke kvinder, der vinder frem i 1900-tallet, er den mexicanske maler Frida Kahlo og de to stærke dronninger i dansk litteratur: Karen Blixen og Tove Ditlevsen.

25/10: Bovaryisme: Madame Bovarys utopiske drømme – og hysteri

01/11: Kunstnerisk revolution i la belle époque: Paris, Norden og Wien

08/11: Frida Kahlo – en unik skæbne, nye krops- og kvindebilleder

15/11: Karen Blixens 'Syv fantastiske fortællinger'. En ægte klassiker

22/11: Drømmen om i går: Tove Ditlevsens liv og forfatterskab

29/11: De svenske kvinder i kunst og litteratur



FØLG MED PÅ FACEBOOK

facebook.com
/fuaarhus

2221-109

Arv i litteratur og tv-serier

— **TID:** 25/10, 3 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Arv kan samle familier på tværs af generationer, men også splintre dem i uforsonlige lejre. Arv skaber ulighed mellem mennesker fra fødslen i moderne samfund, hvor succes jo ellers skulle være den enkeltes egen fortjeneste. Arv er fyldt med dilemmaer, og derfor har moderne fortællinger fra Shakespeares skuespil til romaner og nye tv-serier spundet dramatiske historier ud af spørgsmålet om, hvem der skal arve og hvorfor. I denne forelæsningsrække dykker vi ned i nogle af de vigtigste af disse værker.

25/10: Arv og social mobilitet fra Shakespeare til 'Arvingerne'. Jakob Ladegaard, lektor i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

01/11: Arvens århundrede: Engelsk litteratur fra 1800-tallet. Julie Hastrup-Markussen, ph.d.-studerende i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

08/11: Det emotionelle dødsbo: Vigdis Hjorts roman 'Arv og miljø'. Bodil Selmer, lektor i antropologi, Aarhus Universitet

2221-070

Tovefeber

— **TID:** 25/10, 3 tirsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Lisa Emilie Sjørup Dahl, cand.mag. i nordisk sprog og litteratur, adjunkt i dansk, VID Gymnasier

En 'folkesygdom' hærger disse år kulturdanmark: Tovefeberen. Hun debuterede i 1937, men over 80 år efter er forfatter og digter Tove Ditlevsen stadig på alles læber – både i indland og udland. I sine værker ødsler hun bort af sig selv og beretter hudløst ærligt om både druk, utroskab, forelskelse, fortabelse, lidelse – og ja, livet. Over tre aftener dykker vi ned i Tove Ditlevsens omfattende forfatterskab og til tider tragiske livshistorie. Hvad skyldes den genfundne interesse for Tove Ditlevsen? Og hvad er det særlige ved netop hendes forfatterskab?

25/10: Ditlevsen, de unge år og digtene

01/11: Ditlevsen, socialrealismen og erindringerne

08/11: Ditlevsen, de sidste udgivelser og den nye fascination

2221-049

Træd ind i gysets verden: Om skrækkens psykologi, historie og æstetik

— **TID:** 27/10, 3 torsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

For nogle kan det næsten ikke blive uhyggeligt nok. Men hvad handler det egentlig om? Hvorfor er vi så optagede af gys, at vi ligefrem selv opsøger de hårrejsende oplevelser? I denne forelæsningsrække dykker vi ned i maskinrummet bag den skræmmende underholdning. Vi skal blive klogere på, hvordan gys i litteratur, film, computerspil og horrorbaseret interaktivt totalteater fungerer, og hvordan genren har udviklet sig over tid. Vi skal også høre om genrens paradoksale tiltrækningskraft og dens psykologiske og sociale effekter.

27/10: Introduktion til gysforskning. Mathias Clasen, lektor i engelsk, Aarhus Universitet

03/11: Gys og lyd. Frederik Lundsgaard Jensen, musiker og cand.mag. i audio-design

10/11: Interaktiv horror. Jonas Vázquez Bøgh, Dystopia Entertainment

2221-159

Wagners operaunivers

— **TID:** 12-13/11, 1 weekend, kl. 10.00-15.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Leif V.S. Balthzersen, mag. art. i musikvidenskab, tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

Richard Wagner var en banebrydende skikkelse. Hans enestående operaer 'Den flyvende Hollænder', 'Tannhäuser', 'Lohengrin', 'Tristan og Isolde', 'Mestersangerne', 'Nibelungens Ring' og 'Parsifal' strækker sig over en lang periode i musikhistorien og i Wagners liv, og de er hver især en hel verden for sig. Værkerne er konstant på spilleplanerne hele verden over, for Wagner er en mester i dramatik, historiefortælling og store følelser. Det gælder både sangen og i høj grad også orkestret. På denne temawebisode får du en introduktion til centrale elementer fra Wagners helt særlige og fængslende musikalske univers.

2221-067

Lær at se ballet – med Vibeke Wern og Gudrun Bojesen

— **TID:** 12/11, 1 lørdag, kl. 12.00-16.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISERE: Vibeke Wern, balletanmelder, Berlingske, og Gudrun Bojesen, kunstnerisk leder af Københavns Ballet Akademi og tidligere solodanser i Den Kongelige Ballet

Smukt, let og poetisk. Følelsesladet, udadretagerende og dramatisk. Balletten rummer det hele. Og balletoplevelser kræver egentlig ikke andet end nysgerrighed og glæden over at se kroppe bevæge sig. Kom med, når Vibeke Wern, balletanmelder for Berlingske, tager dig med ind i ballettens verden i selskab med Gudrun Bojesen, fhv. solodanser ved Den Kongelige Ballet. Sammen præsenterer de, hvad balletten er, og hvad balletten kan.

2221-056

Michel Houellebecq – fransk litteraturs enfant terrible

— **TID:** 13/11, 1 søndag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Morten Dyssel, forstander for Liselund Højskole og formand for Det Danske Thomas Mann Selskab

Siden udgivelsen af sin første af foreløbig syv romaner, 'Udvidelse af kampzonen', har Michel Houellebecq været fransk litteraturs provokatør par excellence. Forelæsningen giver en værkorienteret indføring i centrale problemstillinger i et forfatterskab, som regnes blandt de mest markante og kontroversielle i samtidens europæiske litteratur. Provokationen har fra første færd været et æstetisk vandmærke hos Houellebecq, som har delt vandene med sine sortsynede og skånselsløse skildringer af det senmoderne samfund og menneske.

2221-050

Tre værker, du bør kende

— **TID:** 15/11, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Verden er beriget med litterære mesterværker, filmiske perler, interessante kunstværker, arkitektoniske vidundere og musikalske genistreger. Det er umuligt at nå omkring dem alle, så hvilke værker skal man give sig i kast med først? Over fem aftener vil fem eksperter give dig deres bud på tre værker, du bør kende. Vær med, fordi du ikke ved, hvor du skal starte, fordi du er gået i stå, fordi du mangler inspiration til nye værker, fordi du vil udfordres. Eller bare fordi du er nysgerrig.

15/11: Tre kunstværker, du bør kende.

Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør, Trapholt

22/11: Tre film, du bør se. Christian

Monggaard, filmredaktør, Dagbladet Information

29/11: Tre musikværker, du bør lytte til.

Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab, tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

06/12: Tre bøger, du bør læse. Anne Val-

bjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

13/12: Tre bygninger, du bør stifte be-

kendskab med. Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

2221-051

Hvordan får vi mere ud af litteratur?

— **TID:** 14/12, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Hvad er det særlige, litteraturen har at tilbyde os? Hvad optager os, når vi læser? Får vi det hele med? Meningen med denne aften er at skærpe vores udbytte, når vi læser. Vi sætter fokus på litteraturens forskellige måder at rive os med på, at lege med os, drille os, at udvide vores horisont. Vi vil både se på, hvad litteratur har til fælles med anden kunst, med psykologi og filosofi m.m. – og på, hvad der er dens helt særlige udtryksmåde. I centrum står litteratur som fiktion, som fortælling, som sprog billeder, som drama – fra den sproglige leg til den dybe livstolkning.

LiteratureXchange

9.—19. juni 2022

Den internationale litteraturfestival byder på store oplevelser med udenlandske og danske forfattere, samtaler om bøger og inspiration til nye læseoplevelser.

Mød bl.a. den norske forfatter Lars Saabye Christensen, der er aktuell med det sidste bind i den anmelderroste serie *Byens Spor*, og iranske Shahrnush Parsipur, der er verdenskendt for romanen *Kvinder uden mænd*. Oplev også de mange andre internationale og danske forfattere på byens scener i juni 2022.

Følg med på Facebook, Instagram og tilmeld dig nyhedsbrevet på litx.dk

AARHUSBIBLIOTEKERNE



Giv LiteratureXchange i gave!

Med en stjernebillet får du adgang til en perlerække af arrangementer med internationale og danske forfattere under LiteratureXchange 2022. Køb en stjernebillet eller en stjerne+billet og tag en ven med.

Læs mere om stjernebilletten på LitX.dk

Gratis livestreams

Mere end 150.000 har fulgt Folkeuniversitetets gratis livestreamede forelæsninger siden opstarten under nedlukningen i foråret 2020. Vi fortsætter ind i 2022, så du fortsat kan åbne en verden af viden, uanset hvor du er. I foråret 2022 er en stor del af programmet en del af Århundredets Festival, der har temaet revolution. Forelæsningerne foregår i Microsoft Teams. Tilmeld dig på fau.dk.

2211-470

Slaveoprøret over dem alle

— **TID:** 26/1, 1 onsdag, kl. 16.30-17.45
UNDERVISER: Jonas Ross Kjærgård, lektor i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Mens idealerne om frihed, lighed og menneskerettigheder blev formuleret i Vesten, udbredte kolonialismen sig voldsomt andre steder i verden. Den haitianske revolution er kendt som det eneste slaveoprør i moderne historie, som endte med etableringen af en selvstændig nation. Selvom det var et oprør mod den franske kolonimagt, lod de haitianske revolutionære sig inspirere af de oplysningsidealer, der stammede fra Frankrig. Jonas Ross Kjærgård giver en introduktion til anti-slaveriet under Den Haitianske og Franske Revolution.

2211-471

De stridbare danskere

— **TID:** 2/2, 1 onsdag, kl. 16.30-17.45
UNDERVISER: René Karpantschof, historiker og sociolog

Perioden mellem 1848 og 1920 er nærmest defineret ved dens utal af folkelige bevægelser. Det var en epokegørende tid, hvor Danmark bevægede sig fra enevælde til folkestyre og fra dansk-tysk stat til dansk nationalstat, og som af mange andre grunde kaldes den moderne genembrudstid. René Karpantschof vil levendegøre den vigtige periode ved at fortælle om nogle af de dramatiske protester og konflikter, der skabte det moderne politiske venstre-højre-landskab og selve det, vi i dag forstår ved 'danskhed'.

2211-474

Moralske revolutioner

— **TID:** 2/2, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Cecilie Eriksen, postdoc i filosofi, Utrecht University

Engang burde kvinder tie i større forsamlinger. Engang anså man slaveri for en naturlig del af et velfungerende samfund. I dag har vi en kvindelig statsminister, der taler til hele nationen. Nu om dage anser vi slaveri for selvindlysende moralsk forkert. Moralske revolutioner vender vores verden på hovedet, så det, der før var moralsk uhyrligt, bliver moralsk acceptabelt, og det, der før var moralsk acceptabelt, bliver forkasteligt. Cecilie Eriksen guider os på en rejse gennem det moralske landskab.

2211-477

Mugabe: Ond diktator eller revolutionær helt?

— **TID:** 9/2, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Stig Jensen, lektor i afrikastudier, Københavns Universitet

Marxistisk-leninistisk guerillakriger og visionær lederskikkelse? Eller en bindegang folkemorder og korrupt diktator? Man kan roligt sige, at den nu afdøde zimbabwiske regeringsleder Robert Mugabe skilte vandene. Det gælder hans ry og rygte i den internationale verden, mens der også internt i Zimbabwe er stor forskel på, hvordan generationerne opfatter manden, der som eneherre regerede landet i mere end 37 år. Stig Jensen zoomer ind på Mugabes revolutionære projekt, der endte som en kontrarevolution.

2211-478

Den videnskabelige revolution

— **TID:** 23/2, 1 onsdag, kl. 16.30-17.45
UNDERVERSISER: Casper Andersen, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

Den videnskabelige revolution i 1600-tallet medførte store ændringer i videnskabernes syn på menneske, natur, samfund og Gud. Nogle hævder, at det var her, den moderne verden og mentalitet blev skabt. Andre eksperter er mere skeptiske i forhold til idéen om den videnskabelige revolution, og de understreger kontinuitet fremfor nybrud. Casper Andersen belyser konfliktlinjer i periodens videnskab og ser samtidig på, hvad der var det revolutionært nye i tidens videnskab.

2211-479

A revolution without revolutionaries

— **TIME:** Wednesday the 23rd of February, 7pm-8.15pm (kl. 19.00-20.15)
LECTURER: Asef Bayat, Professor of Sociology, University of Illinois

The revolutionary wave that swept the Middle East in 2011 was marked by spectacular mobilization. Several years on, however, it has caused limited shifts in structures of power. Setting the 2011 uprisings side by side with the revolutions of the 1970s, particularly the Iranian Revolution, Asef Bayat reveals a profound global shift in the nature of protest: as acceptance of neoliberal policy has spread, radical revolutionary impulses have diminished.

2211-480

Basic Income for all?

— **TIME:** Wednesday 2nd of March, 4.30pm-5.45pm (kl. 16.30-17.45)
LECTURER: Guy Standing, Professorial Research Associate, SOAS University of London, founder and co-president, Basic Income Earth Network

Shouldn't everyone receive a stake in society's wealth? Could we create a fairer world by guaranteeing income to all? What would this mean for our health, wealth, and happiness? The man behind these questions is Guy Standing. In this livestream Standing will introduce the concept of basic income and touch upon its effects on the economy, poverty, work, and labor.

2211-491

Religion som et evolutionært biprodukt

— **TID:** 30/3, 1 onsdag, kl. 16.30-17.45
UNDERVERSISER: Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Hvordan kan vi forklare religion og religionens fremkomst? Anders Klostergaard Petersen vil besvare spørgsmålet med udgangspunkt i evolutionsteori. Modsat de øvrige menneskeaber finder man hos os følelser som skam, skyld og misundelse. Følelser, der opstår i relationer mellem mennesker og er forudsætning for, at vi kan lave og indgå i gruppedannelser. Det er i den sammenhæng, man skal se religionens fremkomst. Vi er altså ikke naturligt religiøse, men religion er et evolutionært biprodukt. Alliancer er nødvendige for vores overlevelse. Men mennesket er i kraft af sprog i stand til at lyve. Så hvordan sikrer vi, at den enkelte overhovedet kan fæstne lid til andre og indgå i alliancer?

2211-493

Hvad kan dit DNA afsløre om dig?

— **TID:** 30/3, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVERSISER: Mette Nyegaard, professor i genetik, Aalborg Universitet

Mette Nyegaard fortæller om, hvilke genetiske variationer naturen har skabt, og hvordan det gør os forskellige som mennesker. Variationerne kan gøre os klogere på, hvorfor vi ser forskellige ud og opfører os forskelligt. Men vigtigst af alt giver det et indblik i, hvilken rolle genetikken spiller for en lang række sygdomme.

2211-492

Når stater bestiller attentater

— **TID:** 12/4, 1 tirsdag, kl. 16.30-17.45
UNDERVERSISER: Christian Axboe Nielsen, lektor i historie og human security på Aarhus Universitet

I løbet af den kolde krig indtog Jugoslavien en helt unik plads, hvor landet hverken var med i NATO eller i Østblokken. Det forhindrede dog ikke Jugoslavien i at gribe til hårde midler, når der var udvandrere bosat i Vesteuropa, der kritiserede den jugoslaviske leder Tito og landets styre. Der blev udført attentater imod kritiske udvandrere i bl.a. Italien, Vesttyskland og Østrig. Christian Axboe Nielsen fortæller med udgangspunkt i sin rolle som ekspertvidne i en tysk retssag, der behandler attentaterne. Perspektivet bliver desuden trukket op til nutidens attentater i Europa, såsom dem begået mod bl.a. Aleksandr Litvinenko og Aleksej Navalnyj af de russiske efterretningstjenester.

2211-490

Sov godt

— **TID:** 12/4, 1 tirsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVERSISER: Bobby Zachariae, professor i psykologi, Aarhus Universitet og Aarhus Universitetshospital

Mange har søvnproblemer fra tid til anden, fx i forbindelse med stress og udfordringer i hverdagen. Mens de fleste vil vende tilbage til deres normale søvn, når den belastende situation er overstået, vil det for et stort mindretal udvikle sig til et vedvarende problem. Man regner med, at omkring hver tiende oplever vedvarende søvnproblemer, som påvirker deres trivsel. Bobby Zachariae sætter i dette foredrag fokus på søvn. Hvad karakteriserer den normale søvn? Hvad er årsag til søvnproblemer? Hvad betyder det for vores psykiske og fysiske helbred? Og hvordan kan søvnproblemer forebygges og afhjælpes?



Læs mere
og tilmeld dig
på fuau.dk

Praktiske oplysninger

TILMELDING

Tilmeld dig på fuau.dk, og betal med Dankort, VisaDankort, Mastercard, Visa Electron eller Mobilepay. Firmabetaling på EAN eller faktura.

AFMELDING

Hvis du fortryder, kan du få det indbetalte beløb refunderet fratrukket ekspeditionsgebyr på 100 kr. pr. billet. Afmelding senest 14 dage før holdstart. Tilmelding til rejser/ekskursioner er bindende, og depositum refunderes ikke.

STUDIERABAT

På udvalgte hold gives der rabat til studerende, som er berettiget til SU. Oplys uddannelsessted og årskortnummer. Husk studieort første undervisningsgang.

FORBEHOLD

Folkeuniversitetet forbeholder sig ret til ændring af underviser, lokale, dato, tidspunkt og format. Sådanne ændringer giver ikke ret til refusion af betalingen. Ændringer oplyses på fuau.dk og via mail og/eller sms. Er vi nødsaget til at aflyse et hold, refunderer vi beløbet til samme konto, som der er betalt fra.

FOTOS OG ILLUSTRATIONER

Fotos s. 1, 4 og 15: Martin Bubandt, foto-assistent: Jonas Søndergaard, s. 10: Shutterstock, s. 19 og 20: Ole Jørgensen, s. 22: Jens Lindhe, s. 46, 61 og 69: Wikimedia, s. 82: Jakob Mark Photography, øvrige fotos: Martin Dam Kristensen. Grafik og layout: Walk Agency.

NOTER OG SLIDES

Slides og undervisningsnoter er ikke inkluderet i prisen, og de kan ikke forventes fremskaffet og udleveret.

PROGRAMMETS MILJØAFTRYK OG HÅNDBTERING

Programmets sider er trykt på 100 % genbrugspapir, og omslaget på ubestrøget offsetpapir. Papirmassen er fra ansvarligt skovbrug (FSC-mærket) og fremstillet under skrappe miljøkrav (Svanemærket og EU-Blomsten). Programmet skal efter brug puttes i papircontaineren.



Komitéer i Region Midtjylland

I flere byer i Midtjylland er der mindre Folkeuniversitetskomitéer, der hver især arrangerer forelæsninger i deres lokalområde. Du er altid velkommen til at kontakte dem.

Syddjurs: 2325 8595 | info@syddjurs-folkeuniversitet.dk | www.syddjurs-folkeuniversitet.dk

Sejs-Svejbæk: Marie Vestergaard | 2147 1640 | mgo@km.dk

Herning: Iben Østerbye | 2134 1742 | www.fuau.dk/herning

Horsens-Hedensted: Vinni Søgaard Nørgaard | 8755 0841 | vsn@via.dk | www.fuhh.dk

Morsø: Erling Have | 5151 8774 | erlinghave@gmail.com | www.morsoe-folkeuniversitetet.dk

Norddjurs: Birgit Årnsnæs | 2344 8014 | info@norddjursfolkeuni.dk | www.norddjursfolkeuni.dk

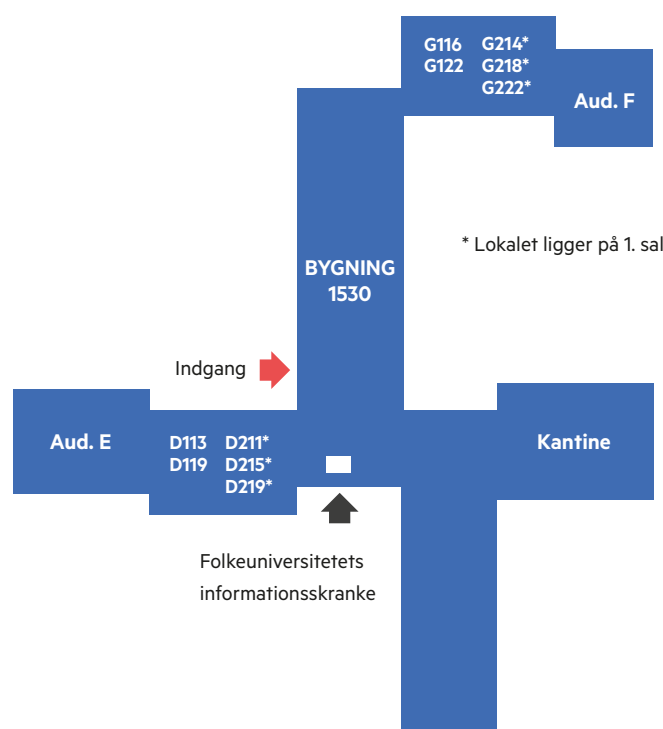
Randers: Peter Staugaard | 3035 1392 | info@randersfolkeuni.dk

Ringkøbing-Skjern: Ritta Olesen | 9974 2621 | ritta.olesen@rksk.dk | www.riskbib.dk/folkeuniversitetet

Rougso: Yvonne Holm Karnøe | 2212 3907 | info@folkeuniversitetet-rougso.dk | www.folkeuniversitetet-rougso.dk

Ry: Flemming Simonsen | 8689 1402 | flemming@javngyde.dk | www.folkeuniversitetet-ry.dk

Find vej til undervisningen



REVOLUTION



Folkeuniversitetet

ANNE ENGELST NØRGAARD
LEKTOR I HISTORIE

ÅRHUNDREDETS
FESTIVAL

04.-13. MAR
2022

SLAVEOPRØRET OVER DEM ALLE

Den Haitianske Revolution er kendt som det eneste slaveoprør i moderne historie, som endte med etableringen af en selvstændig nation. Selvom det var et oprør mod den franske kolonimagt, lod de haitianske revolutionære sig inspirere af de oplysningsidealer, der stammede fra Frankrig. Jonas Ross Kjærgård, lektor i litteraturhistorie, giver en introduktion til anti-slaveriet under Den Haitianske- og Den Franske Revolution.

HOLD-NR.: 2211-470 ● **TID:** ONSDAG 26/1, KL. 16.30-17.45 ● **STED:** ONLINE ● **PRIS:** GRATIS

DE STRIDBARE DANSKERE

Perioden mellem 1848 og 1920 er nærmest defineret ved sit utal af folkelige bevægelser. Det var en tid, hvor Danmark bevægede sig fra enevælde til folkestyre og fra dansk-tysk stat til dansk nationalstat, og som kaldes den moderne gennembrudstid. Historiker og sociolog René Karpantschov leverdegør den vigtige periode ved at fortælle om nogle af de dramatiske konflikter, der skabte det politiske venstre-højre-landskab og selve det, vi i dag forstår ved 'danskhed'.

HOLD-NR.: 2211-471 ● **TID:** ONSDAG 2/2, KL. 16.30-17.45 ● **STED:** ONLINE ● **PRIS:** GRATIS

MORALSKE REVOLUTIONER

Engang burde kvinder tie i større forsamlinger. Engang anså man slaveri for en naturlig del af et velfungerende samfund. I dag har vi en kvindelig statsminister, der taler til hele nationen. Og vi anser slaveri for selvindlysende moralsk forkert. Moralske revolutioner vender vores verden på hovedet, så det, der før var moralsk uhyrligt, bliver moralsk acceptabelt, og det, der før var moralsk acceptabelt, bliver forkasteligt. Filosof Cecilie Eriksen guider os på en rejse gennem moralen.

HOLD-NR.: 2211-474 ● **TID:** ONSDAG 2/2, KL. 19.00-20.15 ● **STED:** ONLINE ● **PRIS:** GRATIS

MUGABE: OND DIKTATOR ELLER REVOLUTIONÆR HELT?

Marxistisk-leninistisk guerilla-kriger og visionær lederskikkelse? Eller en bindegalt folkemorder og korrupt diktator? Den afdøde zimbabwiske regeringsleder Robert Mugabe skilte vandrøren på den grønne flod. Det gælder hans ry og rygte i den internationale verden, mens der også internt i Zimbabwe er stor forskel på, hvordan generationerne opfatter manden, der regerede landet i over 37 år. Stig Jensen, lektor i afrikastudier, zoomer ind på Mugabes revolutionære projekt, der endte som en kontrarevolution.

HOLD-NR.: 2211-477 ● **TID:** ONSDAG 9/2, KL. 19.00-20.15 ● **STED:** ONLINE ● **PRIS:** GRATIS

DEN VIDENSKABELIGE REVOLUTION

Den Videnskabelige Revolution i 1600-tallet medførte store ændringer i videnskabernes syn på menneske, natur, samfund og Gud. Nogen hævder, at det var her, den moderne verden og mentalitet blev skabt. Andre er mere skeptiske i forhold til idéen om Den Videnskabelige Revolution, og de understreger kontinuitet fremfor nybrud. Casper Andersen, lektor i idéhistorie, belyser konflikter i periodens videnskab og ser på, hvad der var det revolutionært nye i tidens videnskab.

HOLD-NR.: 2211-478 ● **TID:** ONSDAG 23/2, KL. 16.30-17.45 ● **STED:** ONLINE ● **PRIS:** GRATIS

A REVOLUTION WITHOUT REVOLUTIONARIES

The revolutionary wave that swept the Middle East in 2011 was marked by spectacular mobilization. Several years on, however, it has caused limited shifts in structures of power. Setting the 2011 uprisings side by side with the revolutions of the 1970s, particularly The Iranian Revolution, Asef Bayat, Professor of Sociology, University of Illinois, reveals a shift in the nature of protest: as acceptance of neoliberal policy has spread, radical revolutionary impulses have diminished.

COURSE-NO.: 2211-479 ● **TIME:** WEDNESDAY 23/2, 7PM-8.15PM (KL. 19.00-20.15) ● **PLACE:** ONLINE ● **PRICE:** FREE

Århundredets Festival realiseres med støtte fra:

salling fondene
KØBMAND
HERMAN SALLINGS
FOND



BASIC INCOME FOR ALL?

Shouldn't everyone receive a stake in society's wealth? Could we create a fairer world by guaranteeing income to all? What would this mean for our health, wealth, and happiness? Professorial research associate at SOAS University London Guy Standing will introduce the concept of basic income and touch upon its effects on the economy, poverty, work, and labor.

COURSE-NO.: 2211-480 ● **TIME:** WEDNESDAY 2/3, 4.30PM-5.45PM (KL. 16.30-17.45) ● **PLACE:** ONLINE ● **PRICE:** FREE

FREMTIDENS MADREVOLUTION

Vi står foran en revolution, som vil bringe nye varer i køleskabet. I fremtiden skal landbruget producere fødevarer til ca. 10 mia. mennesker. Uden at ødelægge kloden. Menuen vil stå på grøntsager og bælgfrugter fremfor bøffer. Og kød vil blive fremstillet i laboratorier. Professor Jørgen Eivind Olesen fortæller om, hvordan vi kan skaffe føde i fremtiden på bæredygtig vis. Og vi spiser en middag baseret på den viden.

HOLD-NR.: 2211-507 ● **TID:** TORSDAG 3/3, KL. 17.00-20.15 ● **STED:** KEMISK INSTITUT, AARHUS UNIVERSITET ● **PRIS:** 545 KR. INKL. MIDDAG OG VIN

KÆRS KUNSTKAFÉ: KUNSTENS REVOLUTIONER

Kunsthistoriker Peter Kær tager os med på en tur gennem kunsthistorien fra Den Franske Revolution til i dag. Med nedslag der, hvor kunsten forholder sig til uroligheder, men vi skal primært se på revolutioner og brud i kunstens udtryk. Undervejs er der musik ved guitarist Peter Uldahl, der viser, hvordan de kunstneriske strømninger kom til udtryk i musikken.

HOLD-NR.: 2211-481 ● **TID:** FREDAG 4/3, KL. 13.00-15.45 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 160 KR. INKL. KAFFE/TE OG KAGE

"HVIS JEG SKAL UDPEGE ÉT
ENKELT HISTORISK FORLØB,
DER ER ALLE REVOLUTIONERS
MODER, SÅ ER DET DEN
FRANSKE REVOLUTION."

BERTEL NYGAARD

SLÅSKAMP! VAR REVOLUTIONEN PÅ VEJ I AARHUS I NOVEMBER 1918?

I november 1918 sloges revolutionære socialister med politiet i det centrale Aarhus. Aviserne skrev, at børn var kommet til skade og kvinder var blevet trampet ned. Den revolutionære ånd fra Rusland og Tyskland var kommet til Aarhus. Historiker Doron Haahr tager os på vandring gennem Aarhus, hvor vi bliver klogere på, hvad Aarhus, Danmark og Europa var for et sted i de dage og uger, hvor 1. Verdenskrig blev afsluttet.

HOLD-NR.: 2211-439 ● **TID:** LØRDAG 5/3, KL. 11.00-12.30 ● **STED:** AMALIEGADE 23 ● **PRIS:** 140 KR.

OPDAGELSER DER ÆNDREDE VERDEN

Gennem tiden har opdagelser revolutioneret vores måde at se verden på. Verdensbilledet har ændret sig. Forståelsen af menneskets anatomi har udviklet sig. Vi kender nu til de fysiske love. Denne dag udvælger Hanne Andersen, professor i videnskabsteori, tre opdagelser, som har været revolutionerende. Og til sidst får du mulighed for at bestemme, hvilken af de tre opdagelser du synes er den vigtigste.

HOLD-NR.: 2211-431 ● **TID:** LØRDAG 5/3, KL. 13.00-15.00 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 60 KR.

FORMIDDAGSCAFÉ: KØDÆDENDE BLOMSTER, FEMININE SKØNHEDER OG KÆDERYGENDE ATHENER

I tiden 1870-1914 sker der kolossale ændringer i kvindesynet. Det veksler mellem den sexede femme fatale og den delikate femme fragile og til sidst springer den nye kvinde ud: la femme nouvelle, den nye kvinde. Kvinder markerer sig i litteraturen og billedkunsten, samtidig med, at der sker samfundsmæssige nybrud. Denne formiddag zoomer litteraturhistoriker Anne Valbjørn Odgaard ind på den kunstneriske revolution.

HOLD-NR.: 2211-442 ● **TID:** SØNDAG 6/3, KL. 10.00-11.45 ● **STED:** KØN – GENDER MUSEUM DENMARK ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 60 KR. INKL. EN KOP KAFFE

FRIDA KAHLO – BARN AF REVOLUTIONEN

Frida Kahlo og hendes mand Diego Rivera ønskede et kommunistisk Mexico og støttede det hårdtarbejdende folk i deres kamp. De blev blandet ind i verdenspolitik gennem deres støtte til Trotskij i hans kamp mod Stalin. Men var Frida Kahlo i virkeligheden så optaget af verdensrevolutionen? Var det snarere en narcissistisk kreds om sig selv? Og hvorfor taler hun i så høj grad til vores tid? Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag., fortæller historien.

HOLD-NR.: 2211-432 ● **TID:** SØNDAG 6/3, KL. 13.30-15.00 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 60 KR.

DANISH MODERN – DANSK DESIGN FRA PH TIL PANTON

Dansk design blev en del af den internationale modernisme-revolution i starten og midten af det 20. århundrede. Men de danske designere greb det anderledes an end mange af kollegaerne, på fx Bauhaus-skolen. Det var en mere stille revolution, men som muligvis endte med at sejre større end de udenlandske bevægelser. Hør om dem alle, fra PH til Verner Panton, når forfatter, arkitekt og industriel designer Thomas Dickson udlægger teksten.

HOLD-NR.: 2211-443 ● **TID:** SØNDAG 6/3, KL. 15.30-17.00 ● **STED:** DINESEN OG GARDE HVALSØE SHOWROOM ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 60 KR.



FILOSOFIBAR – FEM FILOSOFER OVER FEM DAGE

Få tænkningen sparket i gang med fem gratis foredrag om revolutionen. Hannah Arendt mente, at vi i revolutionen træder frem for hinanden som politiske væsener. Karl Marx skrev, at revolutionen er et skridt på vejen mod frihed. Hos Slavoj Žižek hænger revolutionens potentiale sammen med folkets overtagelse af det digitale. I 1919 stod Rosa Luxemburg selv midt i en revolution. Og for Kwame Nkrumah var revolutionen vejen til et postkolonialt Afrika.

Mandag 7/3: Hannah Arendt. Mikkel Thorup, professor i idéhistorie, Aarhus Universitet

Tirsdag 8/3: Rosa Luxemburg. Magnus Møller Ziegler, ph.d.-studerende ved filosofi, Aarhus Universitet

Onsdag 9/3: Slavoj Žižek. Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Torsdag 10/3: Karl Marx. Søren Mau, forfatter og ph.d. i filosofi fra SDU

Fredag 11/3: Kwame Nkrumah. Mélanie Lindbjerg Guichon, ph.d.-studerende ved idéhistorie, Aarhus Universitet

TID: MANDAG 7/3 TIL FREDAG 11/3, KL. 15.00-16.00 ● **STED:** STUDENTERHUS AARHUS ● **PRIS:** GRATIS

RUDI OG JEG

Bag historiens store linjer, findes fortællingerne om de mennesker, der tog del i den. En af dem er om talsmanden for den tyske studenterbevægelse Rudi Dutschke, og den er fortalt af sønnen Hosea Dutschke i bogen 'Rudi og jeg' (Turbine). Hosea fortæller om at vokse op med Rudi Dutschke som far i Tyskland og senere Aarhus. Rudi Dutschkes fortælling tager en skæbnsvanger drejning, da han i 1968 bliver udsat for et skudattentat, der 11 år senere er skyld i hans tidlige død. Mød Hosea Dutschke, forfatter Sissel Jo-Gazan og moderator Noa Kjærsgaard Hansen.

HOLD-NR.: 2211-482 ● **TID:** MANDAG 7/3, KL. 16.00-18.00 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 60 KR.

OPRØR – MED PETER ØVIG KNUDSEN

Forfatter og journalist Peter Øvig Knudsen trækker en rød tråd gennem sine bøger om de store oprør i Danmark i det 20. årh. – fra besættelsestidens frihedskamp til hippiebevægelsen, Blekingegadebanden og BZ. Hvad er forskellen på frihedskæmpere og terrorister? Hvornår bruger vi 'det gode formål' til at retfærdiggøre uetiske handlinger?

HOLD-NR.: 2211-416 ● **TID:** MANDAG 7/3, KL. 19.00-21.00 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 60 KR.

STORE DIGITALE GENNEMBRUD

Siden 50'erne har store gennembrud præget udviklingen af teknologi. Vi er næsten alle daglige brugere af digitale teknologier og er afhængige af, at digitale systemer fungerer i vores hverdag. Hvordan opstod de største digitale teknologier? Hvordan påvirker de samfundet? Og hvor er vi i dag? Få svarene fra professor Kaj Grønbæk og lektor Kasper Green Larsen.

HOLD-NR.: 2211-484 ● **TID:** TIRSDAG 8/3, KL. 15.30-18.30 ● **STED:** INSTITUT FOR DATALOGI ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 60 KR.

NAZISTER I GADERNE! VAR DET TREDJE RIGE PÅ VEJ I DANMARK?

Få dage før besættelsen var flere hundrede nazister samlet i Aarhus. De gik igennem gaderne, og de holdt et stort møde i Aarhus-Hallen, hvor deres leder, Frits Clausen, holdt tale. Fra talerstolen buldrede han: "I, der sidder og smiler dernede, skal engang, når vi kommer til styret, få jer en god, national opdragelse." Det medførte et stort bifald fra tilhængerne. Historiker Doron Haahr tager os på vandring gennem Aarhus, hvor vi bliver klogere på nazisternes optog.

HOLD-NR.: 2211-438 ● **TID:** TIRSDAG 8/3, KL. 16.30-18.00 ● **STED:** FORAN DEN KATOLSKKE KIRKE I RYESGADE ● **PRIS:** 140 KR.



TIL BORDS MED: TOUSSAINT L'OUVERTURE

Hør lektor Jonas Ross Kjærgård fortælle om Toussaint L'Ouverture, som var Den Haitianske Revolutions leder. Overbevisende og med strategisk tæft stod han i spidsen for det oprør, der endte Frankrigs kolonisering af Saint-Domingue, senere Haiti. L'Ouverture var omgivet af mytedannelse, men havde svært ved at give slip på magten, han vandt. Han endte sine dage i et fransk fængsel, sandsynligvis tortureret til døde på Napoleons ordre.

HOLD-NR.: 2211-468 ● **TID:** TIRSDAG 8/3, KL. 17.30-20.00 ● **STED:** CAFÉ MELLEMFOLK ● **PRIS:** 140 KR., STUDERENDE 70 KR. INKL. ET MÅLTID MAD

VIDENSBRUNCH MED ANNE ENGELST NØRGAARD

Mød festivalens forsideforsker Anne Engelst Nørgaard, lektor i historie, NTNU, til brunch og en samtale med Sten Tiedemann, rektor ved Folkeuniversitetet. Hør om revolutionerne i 1789, 1830 og 1848 og bliv klogere på, hvordan begivenhederne i Europa under verdens største revolutionsbølge i 1848 fik betydning for indførelsen af demokrati i Danmark.

HOLD-NR.: 2211-472 ● **TID:** ONSDAG 9/3, KL. 10.00-12.00 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 195 KR. INKL. BRUNCHBUFFET, KAFFE OG THE

INTELLIGENTE COCKTAILS: ANTI-REVOLUTION

Lige så længe der har været revolution, har der været anti-revolution: forsøg på at stoppe revolutionens fortsættelse eller at dræbe de revolutionære. Vi skal kigge helt ind i planerne for at stoppe de revolutionære, vende tidens gang og genetablere den sande orden. Hasse Bank Johansen, der har vundet DM i cocktails flere gange, og professor i idéhistorie Mikkel Thorup mødes ved bardisken og mixer cocktails og viden.

HOLD-NR.: 2211-419 ● **TID:** ONSDAG 9/3, KL. 16.30-19.00 ● **STED:** ST. PAULS APOTHEK ● **PRIS:** 395 KR. INKL. FEM COCKTAILS

MYANMAR, MILITÆRKUP OG MASSEPROTESTER

"Militæret har gennemført et kup og fængslet hele Myanmar's regering." Det var beskeden i telefonen til John Nielsen, Danmarks daværende ambassadør i Myanmar, da militæret gennemførte et kup mod regeringen ledet af Aung San Suu Kyi den 1. februar 2021. Hør om baggrunden, forløbet og efterspillet samt om de kreative metoder, som folket har protesteret med. Mød senioranalytiker og fhv. ambassadør John Nielsen samt enhedsleder og seniorforsker Helene Maria Kyed.

HOLD-NR.: 2211-466 ● **TID:** ONSDAG 9/3, KL. 18.00-20.15 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR. INKL. VEGETARCURRY, GRØN THE OG VAND

TIL BORDS MED: EMILIANO ZAPATA

"Det er bedre at dø på dine fødder end at leve på dine knæ." Ophavsmanden til citatet er Emiliano Zapata, en mexicansk revolutionær, der i dag betragtes som nationalhelt. Hør ekstern lektor Elena Ansotegui fortælle om, hvordan Zapata var en vigtig del af Den Mexicanske Revolution (1910-1920), hvor han kæmpede for demokrati og tilbagelevering af jorden til de landsbyfællesskaber, som havde mistet den i forbindelse med liberale reformer. Emiliano Zapata blev dræbt i et bagholdsangreb i 1919.

HOLD-NR.: 2211-475 ● **TID:** ONSDAG 9/3, KL. 17.30-20.00 ● **STED:** CAFÉ MELLEMFOLK ● **PRIS:** 140 KR., STUDERENDE 70 KR. INKL. ET MÅLTID MAD

EN STJERNESPÆKKET FORHISTORIE – MED JEANETTE VARBERG OG OLE EGGERS BJÆLDE

Hvordan har menneskets forhold til naturen og universet revolutioneret vores kulturhistorie? Det er måske ikke et spørgsmål, du tænker meget over til hverdag, men arkæologien kan sammen med astrofysikken være med til at undersøge og afdække mystiske bygningsværker og særlige genstande, som måske indeholder en tabt viden. Astrofysiker Ole Eggers Bjælde og arkæolog Jeanette Varberg tager dig med på en utrolig rejse tilbage i tiden – fra stenalder til vikingetid.

HOLD-NR.: 2211-467 ● **TID:** ONSDAG 9/3, KL. 18.30-20.30 ● **STED:** MOESGAARD MUSEUM ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 60 KR.



FADØL OG FOLKEOPRØR

5 dage i træk vil forskerne gøre dig klogere på en af historiens store revolutioner over en fyraftensfadøl. Har Den Franske Revolution stadig betydning i dag? Hvem afskaffede slaveriet og hvorfor? Hvor kommer det politiske skel mellem højre og venstre fra? Hvorfor har vi demokrati i dag? Og er demokratiet overhovedet revolutionens endepunkt?

Mandag 7/3: Den Amerikanske Revolution. Mikkel Thorup, professor i idéhistorie, Aarhus Universitet

Tirsdag 8/3: Den Franske Revolution. Nicolai von Eggers Mariegaard, postdoc i idéhistorie, Aarhus Universitet og Kingston University

Onsdag 9/3: Den Russiske Revolution. Bertel Nygaard, lektor i historie, Aarhus Universitet

Torsdag 10/3: 1848: Den største revolutionsbølge i verdenshistorien. Anne Engelst Nørgaard, lektor i historie, NTNU

Fredag 11/3: Den Iranske Revolution. Rasmus Christian Elling, lektor i tværkulturelle- og regionale studier, Københavns Universitet

TID: MANDAG 7/3 TIL FREDAG 11/3, KL. 16.30-17.30 ● **STED:** STUDENTERHUS AARHUS ● **PRIS:** 80 KR., STUDERENDE 40 KR. INKL. EN FADØL

DA DAMPEN FORANDREDE VERDEN

Den Industrielle Revolution forandrede verden på godt og ondt. Det var en teknologisk revolution, der muliggjorde nye former for energiudnyttelse, global forbundethed og kolonisering. For nogle var det en 'ticket to ride', for andre ikke. Lektor Kristian Hvidtfelt Nielsen fortæller om de forandringer, Den Industrielle Revolution medførte. Der vil være fokus på jernbanens betydning, så alle er forberedt til en omgang af brætspillet Ticket to Ride. Aarhus Brætspilscafé gennemgår spillets regler for dem, der ikke kender dem.

HOLD-NR.: 2211-417 ● **TID:** ONS-DAG 9/3, KL. 19.00-21.45 ● **STED:** STUDENTERHUS AARHUS ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 60 KR.

CHARLES MANSON, NEW AGE OG DEN ALTERNATIVE REVOLUTION

I sommeren 1969 begik medlemmer af en californisk hippiekult ni bestialske mord. Kultens leder, Charles Manson, deltog ikke selv i mordene, men han blev dømt som hjernen bag. Åbenbart ville han indlede en racekrig mellem sorte og hvide amerikanere. Med udgangspunkt i Mansonklanen vil historiker Søren Hein Rasmussen undersøge de alternative miljøer, der udviklede sig side om side med de mange venstreorienterede politiske grupperinger i tiden.

HOLD-NR.: 2211-473 ● **TID:** ONS-DAG 9/3, KL. 19.00-21.00 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 60 KR.

FORMIDDAGSCAFÉ: VILDE KVINDER, MØRKE TONER

Forfatter og medstifter af musikkollektivet HUNSOLO Anya Mathilde Poulsen tager os gennem musikhistorien. Vi møder normbrydende pionerer som bluesdronningen Ma Rainey, go-spelguitaristen Sister Rosetta Tharpe og Maybelle Carter, som revolutionerede countrymusikken i 1920'erne. I dag udfordrer kvindelige musikere som fx Billie Eilish og Beyoncé seksuelle normer. Hvor meget har ændret sig siden 1920'ernes kamp om krop, køn og musik?

HOLD-NR.: 2211-441 ● **TID:** TORSDAG 10/3, KL. 10.00-11.45 ● **STED:** KØN – GENDER MUSEUM DENMARK ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 60 KR. INKL. EN KOP KAFFE

BESÆTTELSE, REVOLUTION, OPRØR! DA DANMARK FIK SIN GRUNDLOV – SET FRA AARHUS

Historiker Doron Haahr tager os på vandring gennem Aarhus, hvor vi hører om, hvordan byen og dens indbyggere deltog i de politiske omvæltninger, der fandt sted i midten af 1800-tallet. Vi skal høre om debatterne i aviserne, vi skal høre om frygten for oprør i Aarhus, om betænkelighederne ved demokratiet, og om den tyske besættelse af byen i 1849.

HOLD-NR.: 2211-437 ● **TID:** TORSDAG 10/3, KL. 12.30-14.00 ● **STED:** FORAN DOMKIRKEN ● **PRIS:** 140 KR.

INTELLIGENTE COCKTAILS: OPRØR FRA UNDERLIVET

Vores seksualitet har i årtusinder givet anledning til sværdslag. Læge og sexologiprofessor Christian Graugaard vil over et par omstyrtende cocktails fortælle om seksuelle oprør og revolter – fra det sene 1800-tals sædelighedskampe til vores samtid, hvor kønnet, kroppen, kærligheden og sexlivet må opfindes på ny. Bastian Leander Andersen, ejer og daglig leder af cocktailbaren Gedulgt og Christian Graugaard mødes ved bardisken og mixer cocktails og viden.

HOLD-NR.: 2211-418 ● **TID:** TORSDAG 10/3, KL. 16.30-19.00 ● **STED:** GEDULGT ● **PRIS:** 395 KR. INKL. FEM COCKTAILS

OLYMPE DE GOUGES OG DEN FRANSKE REVOLUTIONS SØSTRE

'Frihed, lighed og broderskab', lød et af kampråbene fra Den Franske Revolution. Den franske forfatter og intellektuelle Olympe de Gouges (1748-1793) var en af de første til at spørge, hvad der var blevet af søstrene i den berømte parole. Hun stillede spørgsmålstegn ved det gamle regimes værdier, men også ved revolutionens blinde vinkler. Lektor i litteraturhistorie Jonas Ross Kjærgård introducerer dig til de Gouges.

HOLD-NR.: 2211-430 ● **TID:** TORSDAG 10/3, KL. 17.00-19.00 ● **STED:** VINDANMARK ● **PRIS:** 200 KR., STUDERENDE 150 KR. INKL. ET GLAS VIN

TIL BORDS MED: THOMAS SANKARA

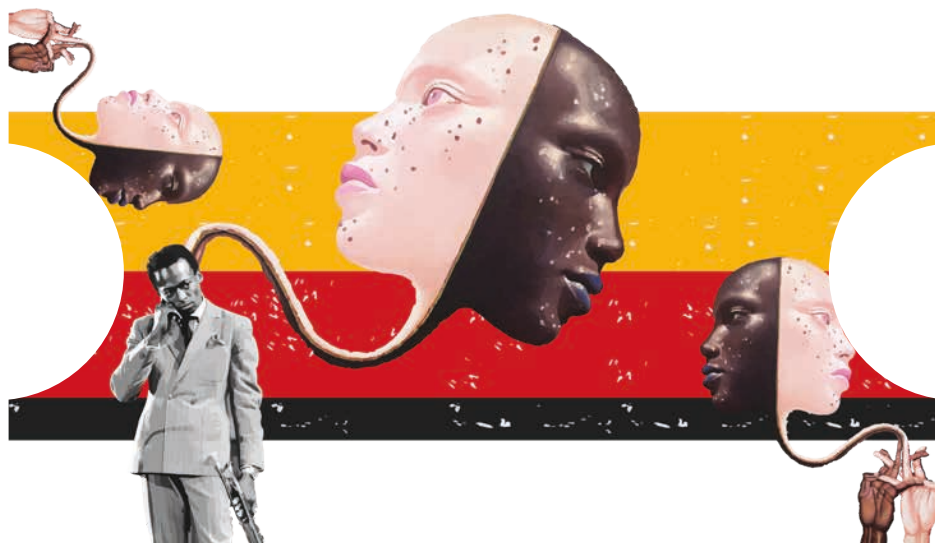
Da Thomas Sankara kommer til magten i Burkina Faso i 1983, er det på et løfte om at vende landets miserable situation og give magten tilbage til landbefolkningen. I løbet af de fire år, 'Afrikas Che Guevara' sidder på magten, gennemfører han sin revolution, der ændrer hele landet. I 1987 bliver han myrdet i et kup, der sætter drømmen om en anderledes fremtid på vågeblus. Hvem var Sankara? Hvorfor er han stadig et ikon i dag? Foredrag med Gerd Kieffer-Døssing, journalist og cand.mag.

HOLD-NR.: 2211-469 ● **TID:** TORSDAG 10/3, KL. 17.30-20.00 ● **STED:** CAFÉ MELLEMFOLK ● **PRIS:** 140 KR., STUDERENDE 70 KR. INKL. ET MÅLTID MAD

DET ARABISKE FORÅR

I december 2010 satte Mohamed Bouazizi ild til sig selv i Tunesien. Han gjorde det i protest, da han ikke havde råd til bestikkelse. Det blev starten på Det Arabiske Forår. På trods af væltede diktatorer i Tunesien og Egypten har borgerkrig i Libyen, Syrien og Yemen samt kup i Egypten og Tunesien sat spørgsmålstegn ved forårets succes. Mød seniorforsker Lars Erslev Andersen, ph.d.-studerende Ahlam Chemlali og udlandsredaktør Sanne Gram Fadel. Afrunding ved Maher Mahmoud, syrisk komponist og oud-spiller.

HOLD-NR.: 2211-488 ● **TID:** TORSDAG 10/3, KL. 18.45-20.40 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 60 KR.



KØNSKAMÆLEONER OG SKÆVE SEKSUALITETER – MED KRISTINA STOLTZ OG CHRISTIAN GRAUGAARD

Tiden er fuld af revolter. Kønnets, kærligheden og sexlivet udsættes for attentater. Det, vi troede var uforanderligt, kan opleves på nye måder. Hvad sker der i en tid med magtkritik, queer og flydende identiteter? Mister vi orienteringen? Finder vi nye veje? Forfatter Kristina Stoltz og professor Christian Graugaard diskuterer tidens intime revolutioner. Og læser op fra deres forfatterskaber. Vært er museumsdirektør Julie Rokkjær Birch.

HOLD-NR.: 2211-446 ● **TID:** FREDAG 11/3, KL. 17.00-18.30 ● **STED:** KØN – GENDER MUSEUM DENMARK ● **PRIS:** 150 KR., STUDERENDE 100 KR. INKL. ET GLAS BOBLER

MILES ON MILES – FORTÆLLINGER OM MILES DAVIS I ORD OG MUSIK

Aarhus Jazz Orchestra tager fat i Miles Davis. Fra 50'erne til sin død i 1991 var han i konstant forvandling og oprør. Rammen består af vekslen mellem musikken og en sofagruppe med to eksperter, der snakker om Miles Davis' musik, samtiden og hans markante personlighed. I sofaen sidder museumsinspektør Rasmus Rosenørn og vært på P8 Jazz Naya Buric. Orkestret ledes af dirigent/arrangør Søren Møller.

HOLD-NR.: 2211-445 ● **TID:** FREDAG 11/3, KL. 19.00-21.00 ● **STED:** AULAEN, AARHUS UNIVERSITET ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR.

LYS I MØRKET – MED ULRIK LANGEN OG POUL DUEDAHL

Mellem to gadehjørner i vinteren 1814-1815 blussede to gule flammer op og sendte lyskegler ud over hovedstadens stenbro. De to gaslygter markerer begyndelsen til enden på natten. Natten har altid været forbundet med ondskab, død og sex. Historikerne Poul Due Dahl og Ulrik Langen fortæller om, hvordan lyset ændrede natten for altid. Vi starter i Winekes Kælder med Gæstgivergårdens anretning. Herefter er der oplæg i Møntmestergården. Rundvisning i Den Gamle Bys mørke gader til slut.

HOLD-NR.: 2211-424 ● **TID:** FREDAG 11/3, KL. 17.45-21.45 ● **STED:** DEN GAMLE BY ● **PRIS:** 550 KR. INKL. AFTENSMAD OG EN ØL

REVOLUTIONSJAM MED INSTITUT FOR VILD ANALYSE

Fortællinger om disruption og fremskridt blæser om nutidens forbruger som en æstetisk tornado. Intet er så revolutionært som ledelsesværktøjer, hipster-T-shirts, det nye computerspil og din tandbørste. Men hvorfor er den kommercielle sektor så glad for revolutionsudtrykket, og kan man overhovedet kalde en tandpastaformel eller et vaskepulver for en revolution? Hvordan kan man egentlig se forskel på en rigtig og en falsk revolution?

HOLD-NR.: 2211-434 ● **TID:** LØRDAG 12/3, KL. 12.45-14.45 ● **STED:** STUDENTERHUS AARHUS ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 60 KR.

REVOLUTIONENS SKYGGER – MED ULRIK LANGEN OG BERTEL NYGAARD

Den Franske Revolution i 1789 sendte hundredtusinder af franske borgere i landflygtighed rundt om i Europa. Nogle for at søge lykken og friheden – andre for at redde livet. En del af dem havnede i København, i et minefelt af indbyrdes intriger, spionfrygt og stridende holdninger. Historiker Ulrik Langen fortæller om den brogede flok af flygtninge, fantastere og fanatikere i 1790'ernes Danmark. Der rundes af med en samtale mellem Ulrik Langen og historiker Bertel Nygaard.

HOLD-NR.: 2211-429 ● **TID:** LØRDAG 12/3, KL. 13.30-15.30 ● **STED:** VINDANMARK ● **PRIS:** 200 KR., STUDERENDE 150 KR. INKL. ET GLAS VIN

BAUHAUS – DEN BANEVRYDENDE KUNST- OG DESIGNSKOLE

Den revolutionære bevægelse, der spredte sig i kølvandet på 1. Verdenskrig og Den Russiske Revolution, førte i Tyskland til oprettelsen af verdens mest kendte skole for kunst, arkitektur og design, nemlig Bauhaus. Den satte de visuelle kunstarter på den anden ende, men også industriel produktion, pædagogik, mode og seksualitet. Forfatter, arkitekt og industriel designer Thomas Dickson fortæller historien.

HOLD-NR.: 2211-440 ● **TID:** LØRDAG 12/3, KL. 15.30-17.00 ● **STED:** DINESEN OG GARDE HVALSØE SHOWROOM ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 60 KR.

MUSIKKEN OG DET SORTE USA'S FRIHEDSKAMP

USA er symbolet på den frie verden, men er også grundlagt på slaveriet. Det dilemma har fulgt landet siden dets fødsel. Gennem tiden har sorte amerikanske musikere såsom Billie Holiday, Marvin Gaye og Kendrick Lamar fremvist vrangsidens af den amerikanske drøm. Vært på P8 Jazz og podcaster Naya Buric og professor Jørn Brøndal går helt tæt på en række centrale protestsange og kigger på raceproblematikken i USA fra slaveriet til i dag.

HOLD-NR.: 2211-476 ● **TID:** LØRDAG 12/3, KL. 15.30-17.30 ● **STED:** STUDENTERHUS AARHUS ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 60 KR.

BARRIKADESANGE – MED BERTEL NYGAARD OG JACOB VENNDT

"Op i lygtepælen med aristokraterne", sang de fattige franske revolutionære i 1790'erne. "Kammerater – byg barrikaden! Er I til kampen klar", gjaldede danske kommunister 140 år senere, inspireret af Den Russiske Revolution. Multiinstrumentalisten Jacob Venndt og historiker Bertel Nygaard tegner gennem revolutionære sange billedet af, hvad revolutioner er, hvordan de har forandret sig – og hvad de kan blive til i fremtiden.

HOLD-NR.: 2211-436 ● **TID:** LØRDAG 12/3, KL. 19.30-21.30 ● **STED:** STUDENTERHUS AARHUS ● **PRIS:** 150 KR., STUDERENDE 75 KR.

MAN SKAL ALDRIG LADE EN GOD KRISE GÅ TIL SPILDE!

Efter kriser kan vi opleve usikkerhed og utryghed. Men kan kriser revolutionere vores måde at forstå vores liv på? Idéhistoriker Christian Olaf Christiansen kigger på historiske kriser. Trods deres voldsomhed åbnede de ofte for nye måder at forstå verden på, og nogle førte til revolution. Speciallæge Jesper Bay-Hansen fortæller om, hvordan vi kan bruge forandringer til at finde glæde og mening i livet.

HOLD-NR.: 2211-489 ● **TID:** SØNDAG 13/3, KL. 13.00-15.00 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 60 KR.

FORMAND MAOS KULTURREVOLUTION OG PING-PONG-DIPLOMATIET

Kulturrevolutionen i Kina skulle udrydde kapitalismen totalt. Rødgardisterne myrdede løs og ødelagde økonomien. Det blev fulgt op af fjendtlig propaganda mod andre lande. Derfor var det overraskende, da en delegation fra USA i 1971 besøgte Beijing. Det var et bordtennishold. Og det blev afgørende i forholdet mellem USA og Kina. Historiker Søren Hein Rasmussen fortæller den utrolige historie over et slag bordtennis.

HOLD-NR.: 2211-444 ● **TID:** SØNDAG 13/3, KL. 15.00-17.30 ● **STED:** BORDTENNISKлубBEN SISU/MBK ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 60 KR.

TILMELD DIG PÅ
AARHUNDREDETSFESTIVAL.DK

Vores fascinerende hjerne: **Hjernen gennem 100.000 år**

**Aarhus Universitet inviterer i samarbejde med
Folkeuniversitetet til gratis arrangement med
Peter Lund Madsen på Moesgaard Museum.**

Kom med på en forunderlig rejse gennem hjernens historie på Moesgaard Museum lørdag den 7. maj 2022. Hjerneforsker og tv-vært Peter Lund Madsen guider publikum gennem dagen, der byder på foredrag, samtaler, workshops, musikalske indslag, mad og meget mere i selskab med landets skarpeste forskere.

Arrangementet er en del af MatchPoints-konferencen 'Our fascinating brain' på Aarhus Universitet, som finder sted den 5.-7. maj 2022. På konferencen vil en lang række danske og internationale hjerneforskere udforske og debattere hjernens mangfoldige funktioner.

Læs mere om konferencen på matchpoints.au.dk



Læs mere og tilmeld dig
arrangementet på fuau.dk

PARTNERE OG BIDRAGSYDERE: